

ભક્તિ દર્શન

Bhakti Darshan

Issue 2012-2013

Vikram Samvat 2069

**Shree Hindu Temple
& Community Centre**

34 St. Barnabas Road
Leicester LE5 4BD
T: 0116 246 4590

E: info@shreehindutemple.net
W: www.shreehindutemple.net

Shree Radha Krishna

Amba Maa

Ganpati

Randal Maa

Shitla Maa

શ્રીરામ

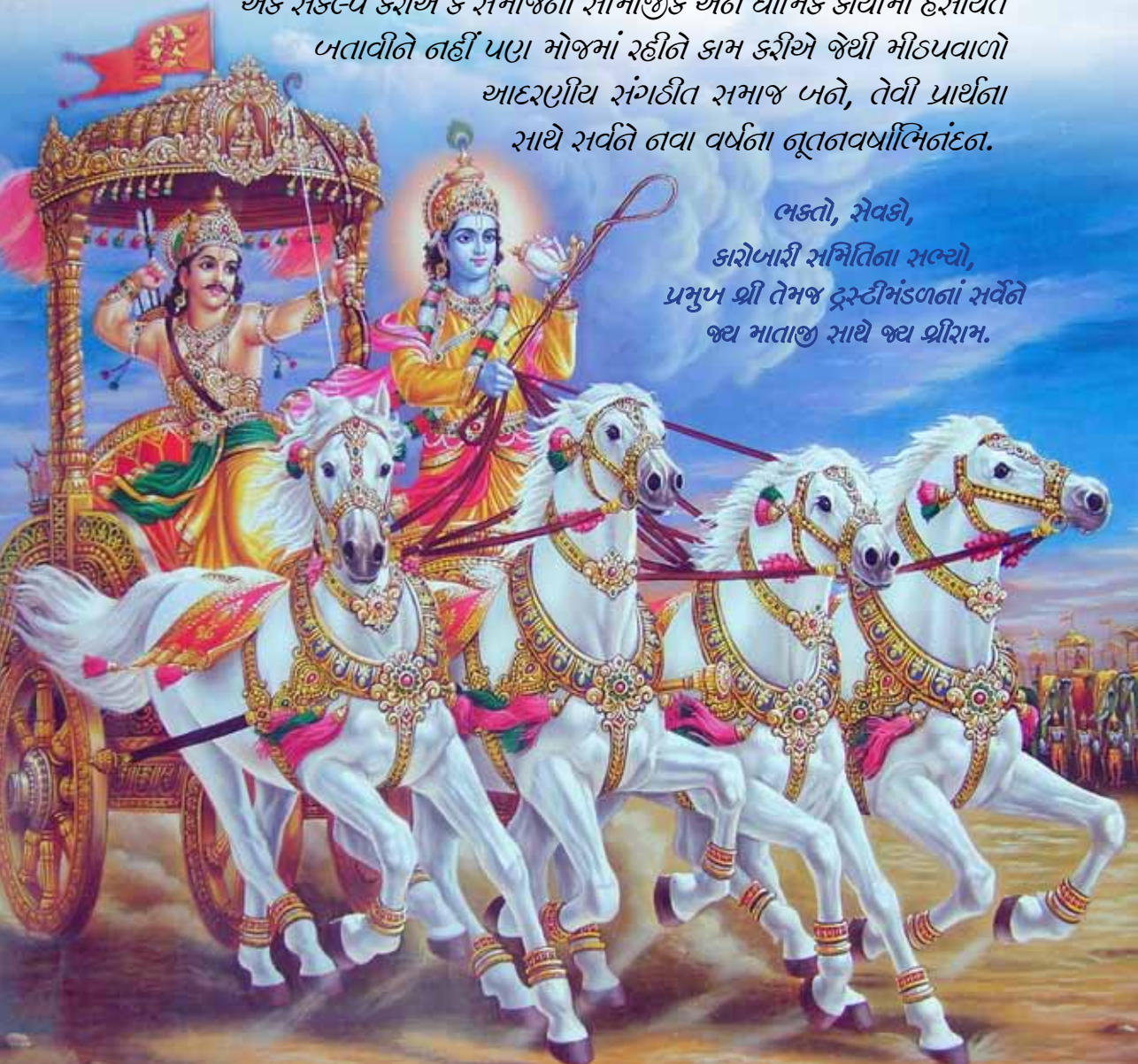
શ્રીરામ

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत ।
अभ्युत्थानमधर्मस्य तदाऽऽत्मानं सृजाम्यहम् ॥

“જે સમાજમાં શિસ્ત અને સંગઠન છે તે જ આવનારા સમયને પારખીને યોગ્ય દિશામાં રચનાત્મક કાર્યો કરી શકે છે.”

ભગવાન લક્ષ્મી-નારાયણના આ મહાપર્વના પાવન દિવસોમાં ચાલો આપણે સર્વે એક સંકલ્પ કરીએ કે સમાજના સામાજિક અને ધાર્મિક કાર્યોમાં હેરીયત ખતાવીને નહીં પણ મોજમાં રહીને કામ કરીએ જેથી મીઠપવાળો આદરણીય સંગઠીત સમાજ બને, તેવી પ્રાર્થના સાથે સર્વને નવા વર્ષના નૂતનવર્ષાભિનંદન.

ભક્તો, સેવકો,
કારોબારી સમિતિના સભ્યો,
પ્રમુખ શ્રી તેમજ ટ્રસ્ટીમંડળનાં સર્વેને
જય માતાજી સાથે જય શ્રીરામ.

૪ મંદિરના આંગણેથી

૬ આશિર્વાચન

૭ મંદિરની પ્રવૃત્તિઓ

૮ Treasurer's Financial Statement

૯ શ્રી રામ કથા

૧૫ શ્રી પુરુષોત્તમ ભારા હિંદોળા

૧૭ નવચંડી હવન

એક કહોડ રૂપિયાનું માતબર દાન	૫૨
ગીતાજીનાં સંદેશ પ્રમાણે ભક્તિયોગ.....	૫૩
Dasha-Avatar: Ten Avatars of Vishnu	55
Eklavya - The ideal student.....	58
Wordsearch.....	59
Devavrat...Popularly Known As Bhishma.....	60
Here is your mother	61
ચેકિટીના ટૂસટોની જવાબદારી.....	૬૨
સમાજ અને ક્રિસ્ટ.....	૬૪
મહેમાન થતાં પણ આવડવું જોઈએ !.....	૬૫
જરા એક ક્ષણ !!	૬૫
ગુજરાતી ભોજન અને ડાયાબીટીસ.....	૬૬
જરા એક પળ.....	૬૭
Mental Illness in the Ethnic community	68
Learn to be a winner.....	69
Uganda Asians in Leicester	71
Advertisers.....	74
ઉત્સવ-દર્શન	૧૧૫

Future Programme

વક્તા: શાસ્ત્રી
શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

આગામી ભવ્ય મહોત્સવ
શ્રીમદ્ દેવી ભાગવત્ કથા
જાહેર આમંત્રણ

મુખ્ય યજમાન:

શ્રી દિલીપભાઈ કલાભાઈ બારોટ (ગઢવિ)

કથા પ્રારંભ: તા.૧૩.૦૪.૨૦૧૩ ચૈત્ર સુદ ત્રીજ શનિવાર

કથા પૂર્ણાહુતિ: તા.૨૧.૦૪.૨૦૧૩ ચૈત્ર સુદ અગ્યારસ રવિવાર

કથાની તમામ પૂજા સામગ્રી યજમાન: શ્રી ભરતભાઈ મોઢવાડિયા

નિમંત્રક: શ્રી હિન્દુ મંદિર

મંદિરના આંગણેથી

શ્રી સિદ્ધિ વિનાયક, માં જગદંબા, શ્રી બાલકૃષ્ણલાલ, તથા સર્વ દેવી-દેવતા, માતા-પિતા, ગુરુ, પિતૃદેવતા તથા શ્રી શ્રીજી ચરણના શરણમાં પ્રાર્થના સાથે આપ સૌ સ્વજનોનું વિ.સં. ૨૦૨૦નું નવલું વર્ષ, શ્રદ્ધા, ભક્તિ અને વિશ્વાસ સાથે આપની મનોકામના પરિપૂર્ણ કરન ઈચ્છું નિવડે.

આપ હરિભક્તોના ચરણોમાં આ અંક અર્પણ કરતા શ્રી હિન્દુ મંદિર અંતઃકરણથી આનંદ અનુભવે છે. કારણ આપ જનસમુદાયની મહાશક્તિથી આ વર્ષ અતિ આનંદ સભર નિવડ્યું. ગયા વર્ષે નૂતનવર્ષ, અક્ષફૂટ, મહોત્સવ ખૂબજ ભીડ, રોનક, રોશની, રમણીય વાતાવરણમાં મનાવવામાં આવ્યું. જેમાં મુખ્ય યજમાન દવે પરિવારનો ખૂબ મહત્વનો ફાળો રહ્યો. સાથે તુલસીવિવાહ, જાનપક્ષ હરિશભાઈ ગોઢાણીયા અને પરિવાર, માનપક્ષ ત્રીવેણીબેન મહેશભાઈ દવે પરિવાર અને મોસાળું શબરી મહિલા મંડળ વગેરે ભક્તોએ યજમાન બની અને અતિ આતુરતા પૂર્વક આનંદની અનુભૂતિ કરાવી. ત્યાર પછી વિશ્વકર્મા જ્યંતિ હોંશે ઉજવવામાં આવી. ભગવાન શિવની મહાશિવરાત્રી “ૐ નમઃ શિવાય” ની ધૂન સાથે ભાંગની પ્રસાદી દ્વારા ભક્તોએ શિવ ભક્તિ મેળવી, તે અતિ આનંદની વાત છે. જેમાં મુખ્ય યજમાન શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ગાંધી પરિવારનો શ્રી હિન્દુ મંદિર હૃદય

પૂર્વક આભાર માને છે. દર વર્ષની જેમ હોળી મહોત્સવ પણ સ્પીનીહિલ-પાર્કમાં નૃસિંહ પૂજા સાથે ઘાણી, ખજૂર, દારિયા તેમજ ઘણા બધા માતા-પિતાના બાળકોની વાળ ઢોલના ધબકારે અને ભૂદેવોનાં મંત્રોના સ્થવારે પાર ઉતરી. જેમાં હજારોની સંખ્યામાં ભક્તો એ દર્શનનો લાભ લીધો, જેનો પૂર્ણ શ્રેય શ્રી હિન્દુ મંદિરના ભક્તો અને સેવાધારીઓના ફાળે જાય છે. આ વખતે મુખ્ય મહેમાન તરીકે પીટર સોલ્સબી (સીટી મેયર) અને મંજુલા સુદે પધારીને ધાર્મિકતાને શ્રદ્ધાથી વધાવી તે બદલ તેમનો પણ આભાર. મહિલા મંડળ, ભૂદેવો વગેરેના સહયોગથી શ્રી રામચરિત માનસ પૂર્ણ થયું. દશાંશ યજ્ઞ સાથે રામ જન્મ મહોત્સવ, રામનવમી વ્રત પણ પંજરીના પ્રસાદ સાથે પરિપૂર્ણ બન્યું અને મુખ્ય યજમાન ત્રીવેણીબેન મહેશભાઈ દવે પરિવારનો સહયોગ શ્રી હિન્દુ મંદિરને પ્રાપ્ત થયો. મંદિરના પાટોત્સવે એક અનોખો રંગ રેળ્યો અને નિજમંદિર મૂર્તિ મહાઅભિષેક, યજ્ઞ, નવા વસ્ત્ર ધારણવિધિ, સાથે ભક્તોએ નિજમંદિરમાં પ્રવેશી પ્રતિષ્ઠિત દેવી-દેવતાઓના ચરણ સ્પર્શ કર્યા હતા. જેમાં મુખ્ય યજમાન -

રાંદલ માં :-

અંબા માં :-

રામ દરબાર :-

સુરેન્દ્રભાઈ પરમાર (નાકેશી)

જેન્તેભાઈ વૈઠા

શિતલબેન ત્રિવેદી, ગીતાબેન પટેલ

રાધા-કિષ્ના :- અરૂણાબેન નોકેશી
શિવ પાર્વતિ :- ત્રિવેણીબેન મહેશભાઈ દવે
વિશ્વકર્મા :- ઇલાબેન સિસોદિયા
જલારામ બાપા :- તારાબેન રાઈચુરા તથા દેવીબેન
ગણેશભાઈ :- ઉર્મિલાબેન મોદી
અન્ય દેવી-દેવતા :- રવિન્દ્રભાઈ

આદિકાળથી ચાલતા માં ભગવતીના વ્રત મોળાકત, જ્યાપાર્વતિ, દિવાસો, કેવડાત્રીજ, કરવાચોથ, નાગપાંચમ, શીતળા સ્નાતમ, નોળીનોમ તેમજ સોળ સોમવારના વ્રતની વિધિ, ઉપવાસ, જાગરણ, એકટાણા અને શ્રી હિન્દુ મંદિર દ્વારા જાગરણના ગરબા, આ બધા પ્રસંગો શ્રી આર્યનારી, સતિરૂપા, માં જગંબા રવરૂપા નાની બાળાઓ, કુંવારિકાઓ, સૌભાગ્યવતિ બહેનો અને માતાઓએ શ્રી હિન્દુ મંદિરને એક “ગંગાઘાટ” સમાન બનાવ્યું હતું. બધા બ્રાહ્મણો દ્વારા વિધિપૂર્વક પૂજા કરી ખૂબજ આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા અને વાર્તા, કથા વગેરેનું શ્રવણ કર્યું હતું.

જન્માષ્ટમી ઉત્સવ શ્રી મહેશભાઈ દવે પરિવારના સૌજન્યથી ઉજવવામાં આવ્યો. લાલાના યજમાન સંદિપભાઈ પટેલ અને ત્રણ વર્ષથી થતી મટકી ફોડ ઉછવણીનો લાભ મંદિરના ટ્રસ્ટીઓએ લીધો હતો, સાથે મંદિરને મહત્વની ભેટ પણ અર્પણ કરી હતી. પૂર્ણ મંદિરને રંગોળી, નાગરવેલના તોરણ, વસ્ત્ર આભૂષણ, લાઈટ તથા જુદા જુદા વૃક્ષોના છોડવાથી શણગારી અને સવારથી મોડી રાત સુધી અબિલ, ગુલાલ, કંકુ, માખણ, મિસરી, માલપૂડા, પંજરી, ભજન, કીર્તન અને મહાઅભિષેક તથા મુખ્ય મહેમાનો અને ભક્તો દ્વારા ૫૧ દીવડાની આરતી અર્પણ કરી અને શ્રી હિન્દુ મંદિર એક સોનેરી આભા સાથે ઝબકી ઉઠ્યું હતું.

ભાદ્રપદ માર્ગમાં પિતૃમોક્ષાર્થે “શ્રીમદ્ ભાગવત્ કથા” શ્રી છગનભાઈ જોષીની વાણીમાં ભક્તોએ સંભળી. મુખ્ય યજમાન રમેશભાઈ જોષી પરિવારે પૂર્ણ લાભ લીધો.

નવલા નવરાત્રીના નોરતામાં નવ દિવસ સુધી પૂર્ણ ગરબાનો આનંદ માણ્યો અને દુર્ગાષ્ટમી દવનનો ખૂબજ મોટી સંખ્યામાં યજમાનોએ બેસી લાભ લીધો. આ વર્ષની દવજા ઉછવણીમાં ટ્રસ્ટી શ્રી ડો. ભીમાભાઈ ઓડેદરા પરિવારે ચળાવો બોલી અને દવજાચોટણ કર્યું.

સાથે મહત્વનું યોગદાન અર્પણ કર્યું. પરમાત્મા તેમના પરિવારની ધર્મની દવજા સદૈવ લહેરાતી રાખે તે પ્રાર્થના. શ્રી ગણેશ ચતુર્થીના યજમાન સુશીલાબેન પટેલનો ખૂબ આભાર.

વિશેષતા:- ગયા વર્ષની જેમ આ વર્ષની વિશેષતા રૂપે યુવાવર્ગે શ્રી સમુદ્ધ રાંદલમાતાજીના લોટા, ગરબા, જાગરણ અને ગોરણી તથા ભક્તોનું ભોજન, શ્રી રામ કથા, શ્રી ભાગવત કથા, ભારતીય સાદવી શ્રી ઋતંભરા દીદી દ્વારા કથા અને અદ્વિતીય હોમાત્મક નવસંડી યજ્ઞ યોજાયો. ગણેશ ઉત્સવ, વિસર્જન અને સૌ પ્રથમ વખત, શ્રી અધિકમાસ પુરુષોત્તમ માર્ગમાં ફૂલ, પૈસા, શાકભાજી, ચોકલેટ, બિસ્કીટ વગેરેના હિંડોળા, પૂજા અભિષેક, રાજભોગ અને કથા શ્રવણનો લાભ લીધો. પુરુષોત્તમ માર્ગના અંતમાં અન્નકૂટ અને યજ્ઞ યોજવામાં આવ્યો. તેમજ બ્લેકપૂલ, રેકેગનેસ, ગ્રેટયારમાઉથ, વેલ્સ અને મંદિરોની કોચ ટ્રીપ પણ શાંતિ પૂર્વક સફળ બની.

પૂજ્ય મનુભાઈ પંડિતે એમનું પૂર્ણ જીવન ભક્તિમય ગાળ્યું. ખૂબ સેવા આપી અને પ્રભુસેવક તરીકે મંદિરમાં રહ્યા. એમની આ વર્ષે મંદિરમાંથી નિવૃત્તી થઈ. ભગવાન તેમને દીર્ઘ આયુષ્ય આપે તે પ્રાર્થના.

મંદિરમાં શબરી મહિલા મંડળ દર સોમવારે, ગુરુવારે, એકાદશીના દિવસે સત્સંગ કરે છે. મંદિરમાં ગુજરાતી, અંગ્રેજી, શ્રીમદ્ ભગવત્ ગીતા ક્લાસીસ, યોગા, મહત્ત કાનૂની સલાહ, તેમજ આ વર્ષથી તબલા, દાંડીયા અને નૃત્ય ક્લાસીસ પણ ચાલુ કરવામાં આવ્યા. રંગોળી રપદ્યા, ડિસેબલ નૃત્યમંડળ વગેરેમાં સહયોગ આપતા દરેક શિક્ષકોને ખૂબજ હૃદયપૂર્વક વંદન.

કિચન રટાફ, તેમજ જલારામ પ્રસાદી, ભજન સંઘ્યા, સાંજ, લગ્ન, બર્થડે-પાર્ટી, હનુમાન ચાલિસા વગેરે પ્રસંગો દરમિયાન જે જે યજમાનોએ કાર્યક્રમ રાખ્યો તેમને ખૂબ જ અભિનંદન. મંદિરની સેવામાં સદૈવ તત્પર અમારા ટ્રસ્ટીગણ અને કાર્યકર્તાઓને પણ ખૂબ જ અભિનંદન.

સૌ ભક્ત ભાઈ બહેનોના ચરણોમાં ક્ષમાચાચના કે અમારા દ્વારા થતી જાણતા, અજાણતા ભૂતોને મોટું મન રાખી માફ કરશો.

આપની સેવામાં સદૈવ તત્પર.

આપણી સંસ્થાની આ વર્ષની સામાજિક અને ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભક્ત સમુદાયની લાગણીઓને સંતોષ થાય તેવી રીતે સંચાલન આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. જેમના આશીર્વાદ અને રોજ, સંસ્થા તેમજ કાર્યકરો સાથે હંમેશા રહે, તેવી પ્રાર્થના સાથે સર્વેને નવા વર્ષના નૂતનવર્ષાભિનંદન.

આશીર્વાન

શ્રી કૃષ્ણાય વાસુદેવાય દેવકિ નન્દના ય ।
પ્રદ્યુમન્નયનિષ્ઠધાય, નમઃ સંકર્ષણાય ય ॥

શ્રી હગનભાઈ જોષી

શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

શ્રી નટુભાઈ આચાર્ય

વિ.સં. ૨૦૨૯ એક નવલું પ્રભાત અને નૂતન વર્ષના સુવર્ણ સૂર્યના કિરણોની સાથે પ્રગટે અને શુદ્ધ સંકલ્પ ક્ષતિભૂત અને સાથે જીવનમાં અંતર્ગત, અંતરના આ અમીઓની આશા સાથે જીવમાત્રના મનોરથ ભગવાન શ્રી પરમાત્મા દ્વારિકાધીશના ચરણોનું શરણ સ્વીકારી અને પરિપૂર્ણ અને તેવું આ નવલું વર્ષ આપ સૌનું સામાજિક જીવન, ભક્તિ, શ્રદ્ધા, સ્વાસ્થ્ય, સુખ, સુંદરતા, સંપત્તિ, સંતતિ, સંસ્કાર અને ધાર્મિક પ્રયાસો સહિત, પૂણ્ય-પ્રાપ્ત કરનારું નિવડે.

અને સદૈવ સતકર્મ કરવાની પ્રભુ પ્રેરણા આપે. કારણ

“કર્મ પ્રધાન વિશ્વકરી રાજા” (રામાયણ)

“કર્મણ્યૈવાધિકારસ્તે મા ફલેષુ કદાચન” (શ્રી.મ.ભ.ગી)

કર્મેળતિ: ॥ (વેદાંત)

અન્તમાં આપના જીવનમાં પ્રભુ ભક્તિ, વડીલોના સંસ્કાર ધર્મ પ્રત્યે પ્રેમ, નિષ્ઠા, નિષ્કામ, ભક્તિ, વંશવૃદ્ધિ અને મુક્તિ અર્પે તેજ.

શ્રી રાધા-કૃષ્ણના ચરણોમાં પ્રાર્થના અને
શુભાધિશ નૂતન વર્ષાભિનંદન

SHREE HINDU TEMPLE & COMMUNITY CENTRE

34 St. Barnbas Road,
Leicester. LE5 4BD.

Tel / Fax: (0116) 246 4590

E: info@shreehindutemple.net

W: www.shreehindutemple.net

Year 17

Issue 148

November 2012

Free Distribution

વર્ષ

અંક

ઓક્ટોબર

વિતરણ

Convenor:

Dr. Bhimabhai Odedra

Joint Editors:

Ram Odedra

Rajiv Vaiyata

Trustees:

Dr Bhimabhai Odedra (Chair)

Pareshbhai Patel

Jivabhai Odedra

Vrajlalbhai Karia

ઓફિસનો સમય

સવારના ૧૦.૩૦ થી ૧૨.૪૫ અને

બપોરના ૩.૦૦ થી ૭.૪૫

Mandir's Office Opening Time:

10.30am - 12.45pm and

15.00pm - 19.45pm

The Bhakti Darshan is published by Shree Hindu Temple and Community Centre. The opinions and views expressed in the Bhakti Darshan are views of the authors alone and are not necessarily those of the Hon Editor, the Editorial Board and the Shree Hindu Temple and Community Centre. Advertisement and articles are published without responsibility on part of the Shree Hindu Temple & Community Centre. Whilst every reasonable care is taken Shree Hindu Temple and Community Centre can not be held responsible as a result of any loss occasioned by any persons acting or refraining from action as a result of views and opinions expressed. No parts of this publication may be reproduced, stored or transmitted in any form without prior

મંદિરનો સમય

સવારના ૭.૦૦ થી ૧.૦૦ અને

બપોરના ૩.૦૦ થી ૮.૦૦ ખુલ્લું રહેશે.

શનિવાર-રવિવાર, તહેવારો તથા બેન્ક હોલીડે આખો દિવસ ખુલ્લું રહેશે.

આરતી

મંગળા આરતી સવારના ૭.૩૦

શૃંગાર આરતી સવારના ૧૦.૦૦

સંધ્યા આરતી સાંજના ૭.૦૦

ઉપરાંત ઉપરના સમય દરમિયાન થાળ,

પ્રાર્થના-ભજન પણ ચાલુ રહેશે.

Mandir's Opening Time:

7am to 1pm and 3pm to 8pm

Mandir will be open all day on
Saturday, Sunday, special religious days and
Bank Holidays

Arti:

Mangal Arti 7.30am

Shrungar Arti 10.00am

Sandhya Arti 7.00pm

મંદિરની પ્રવૃત્તિઓ

- ❖ દર સોમવાર, દર ગુરુવાર, દર અગિયારસના દિવસોએ બપોરના ૨.૩૦ થી ૪.૩૦ શ્રી હિન્દુ મંદિર શાળા સત્સંગ મંડળના ભજન-કિર્તન હોય છે.
- ❖ ગુજરાતી વર્ગો-બાળકો માટે દર મંગળવારે, ગુરુવારે અને શુક્રવારે સાંજના ૫.૩૦ થી ૭.૦૦ તમારા બાળકોને ગુજરાતી શીખવો અને ગુજરાતી વર્ગમાં દાખલ કરો.
- ❖ અંગ્રેજી વર્ગો- દર બુધવાર સાંજના ૫.૩૦ થી ૭.૦૦ મોટા ભાઈબહેનો માટે રાખવામાં આવ્યા છે.
- ❖ મંદિરમાં ભજન-કિર્તન, ધાર્મિક કાર્યક્રમો, જમણાવાર, સાંજના ગીત, બર્થડે પાર્ટી, મીટીંગ, લગ્ન વિધિ વગેરે માટે હોલ-રસોડું, વાસણો મળી શકશે. શ્રી જલારામ પ્રસાદી કોઈ પણ રવિવાર માટે નોંધાવી શકશે.
- ❖ ભક્તિ દર્શન પોસ્ટ મારફત મોકલવાનું પોસ્ટલ જર્નલ વર્ષના £૧૦.૦૦ છે. પરદેશ માટે £૧૫.૦૦ છે.
- ❖ મંદિરમાં દર શનિવારે સવારે ૧૧.૦૦ થી ૧.૦૦ વાગ્યા સુધી શ્રી કાનૂની સલાહ સૂચન વકિલ દ્વારા આપવામાં આવે છે.

Treasurer's Financial Statement

At the AGM held on the 27 May 2012, the following committee members were elected on a 'select and elect' basis.

Trustees

Dr Bhimabhai Odedra (Chair)
Pareshbhai Patel
Jivabhai Odedra
Vrajlalbhai Karia

Management Committee

President: Rajeshbhai Unadkat
Vice President: Bhikujibhai Odedra
Treasurer: Amitbhai Kanani
Secretary: Rambhai Odedra
Asst Secretary: Rajivbhai Vaiyata

Committee Members

Minaben Makwana
Gitaben Patel
Rakeshbhai Ravat
Bharatbhai Karavadra
Jatinbhai Morjaria

Bhimabhai Godhania
Bhupendrabhai Patel
Baldevbhai Patel
Vajshibhai Sisodia
Khemrajbhai Gohel
Jagdishbhai Chauhan
Rameshbhai Bhutiya (c)
Ramniklalbhai Thakrar (c)
Ashishbhai Narsaim (c)

Centre Manager

Mayurbhai Sisodiya

Wishing you Happy Diwali and a Prosperous New Year.

By the grace of God and continued support of the devotees and volunteers, Shree Hindu Temple and Community Centre had a good year. The financial highlights of the year are as follows:

	2012 £	2011 £
Total incoming resources	322,733	233,066
Less. Total resources expended	(188,620)	(216,996)
Net incoming resources	£134,113	£16,070

The accounts were approved in the AGM on the 27 May 2012 which were submitted to the Charity Commission. Accounts summary for the year ending 31 March 2012 on time.

The Temple's overall income increased during the year due to the following:

- Tax reclaims on Gift aid donations
- Increase in property income, by letting the empty property and reducing the maintenance costs
- Decrease in interest payable as loan of £350,000 was repaid
- Increase in donations from devotees, general hall lettings and various events organised by the Temple.

PAYE and NI payments to HMRC are settled regularly on a monthly basis to reduce the overall liability. The Temple has a surplus balance in form of bank balance and deposits of £147,443 and has no debts or overdrafts at the year end.

The full final accounts for the temple are available to view on Charity Commission's website:
<http://www.charity-commission.gov.uk>.

Finally the Temple is progressing well and is in line to meets its future plans of redevelopment of the existing premises as well as the new property.

Amit Kanani (Treasurer)

શ્રી રામ જય રામ જય જય રામ

શ્રી રામ કથા

આચાર્ય વક્તા: શાસ્ત્રી શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

મુખ્ય યજમાન: શ્રી દલુભાઈ ચૌહાણ

આયોજન: શ્રી હિન્દુ મંદિર

દિવસ: નવદિવસ પૂર્ણ (બન્ને સમય)

કુલ યજમાન: ૧૨૫

ચક્ષુ આદૃતિ: ૧૫૧૦૦૦

શ્રી રામકથા શોભા યાત્રા - સ્પીની હિલ પાર્ક

શ્રી દશરથ - દરબાર રથની સવારીમાં

શ્રી રામ-સીતા

લક્ષ્મણ-ઉર્મિલા

ભરત-માંડવી

સૂચન અને તૈયારી

પરમકૃપાળુ પરમાત્માની અનન્ય કૃપાથી ગયા વર્ષના શ્રી ગણેશપૂરાણની જેમ આ વખતે નો “શ્રી રામ કથા” નો પ્રસંગ ભક્તોના જીવનમાં એક યાદગાર ક્ષણ બનીને રહી ગયો.

અચાનક ભગવાનની પ્રેરણા થઈ અને બે મહિના પહેલાંજ કાર્યક્રમ નક્કી કર્યો, ભારત દેશથી બેનર, પોરટર, મંગાવવામાં આવ્યા. રેડિયો દ્વારા જાહેરાત થઈ અને ભક્તોની ભીડ ઉમટી, આપણામાં કહેવત છે કે, ‘મન હોય તો માળવે જવાય’, આપ મર્યે સ્વર્ગે ન જવાય’, ‘જાત વિનાની જાત્રા ન હોય’, ‘આપ સમાન બળ નહીં’ અને ‘સંઘૌ શક્તિ કલૌયુગે’. કલિયુગમાં સંઘ એટલે કે સંપ જ મોટી શક્તિ છે. એ સૂત્રને ધ્યાનમાં રાખી અને આબેહુલ તૈયાર થવા લાગી.

(૧) નાણાકીય ધોરણે પ્રચાર અને યજમાન ગોતવાની નાની એવી મિટીંગ થઈ. કામગીરી મચુરબાઈના નેતૃત્વની હાજરીમાં શ્રી દિલીપભાઈ અને ભિમાભાઈ ગોઢાણીયાને સોંપવામાં આવી.

(૨) સરકારી વિધિ - પ્રોસેસન, શોભાયાત્રા, પોલિસ, હાઈવોકોડ ઓફિસર, હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી, ક્લાયર

વગેરે કર્મચારીની સાથે વાતચિત અને કાર્યને પારપાડવાનું કામ જગદીશભાઈ ચૌહાણે સંભાળ્યું.

(૩) તેમજ મિડીયા, વેબસાઈડ, યુ-ટ્યુબ, ફોટો ગેલેરી અને ઇ-મેઈલ દ્વારા સમાજ સાથે સંકળાવવામાં શ્રી રામભાઈ ઓડેદરા, રાણવભાઈ અને ખેમરાજભાઈએ કામગિરી હાથ ધરી.

(૪) દરેક યજ્ઞની તૈયારી, પ્રસંગ, ઉત્સવ અને ધાર્મિક સંચાલન મંદિરના ભૂદેવ શ્રી દિલીપભાઈ જોષી અને શ્રી નટુભાઈ મહારાજે હાથ ધરી.

(૫) અને શણગાર સુજાવમાં બહેનો અને સેવાદારીએ ફરજ બજાવી.

આમ શ્રી રામકૃપાથી દરેક કામ સફળ થવા લાગ્યા અને કથા નજીક આવી.

શોભાયાત્રા:-

મુખ્ય યજમાન શ્રી પ્રતાપભાઈ ખુંટી (સ્વસ્તીક ટ્રેડર્સ, ગ્રીનલેન રોડ)

શોભાયાત્રા રૂપીની હિલ પાર્કથી સેંટ-એલ્બર્સ રોડ પસાર થઈ કિચનર રોડ અને રમીથડોરિયન રોડને આવરી લેતા સેંટ બાર્નાબસ રોડમાં પસાર થઈ મંદિરને આંગણે સાડાતણ કલાકે પહોંચી. જેમાં જગદીશભાઈ ચૌહાણ દ્વારા બે રથની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી અને તેમાં બાળકો, રામ, લક્ષ્મણ, ભરત, શત્રુઘ્ન, સીતા, ઊર્મિલા, માંડવી, સુતકીર્તિ અને હનુમાનજીના રૂપે સવાર થયા હતા.

સાથે ગરબા, દાંડિયા અને અબિલ-ગુલાલ, કંકુના વધામણા, છાંટણા અને ઢોલના ઘબકારે આ વિસ્તાર ઘુમી ઉઠ્યો હતો. આ પ્રસંગે મિડિયા પણ હાજર રહ્યા હતા. આખા ત્રણ કલાકના સફરને ધ્યાનમાં રાખી અને ખિમાભાઈ ગોઢાણિયાએ ચાઈ-પાણીની વ્યવસ્થા રાખી તેમને ધન્યવાદ.

પ્રથમ દિવસના મુખ્ય યજમાન ખુંટી પરિવાર દ્વારા રથને દોરી અને અશ્વપૂજા કરવામાં આવી. આ પરિવારનો શ્રી હિન્દુ મંદિર હૃદયપૂર્વક આભાર માને છે.

શત્રુઘ્ન - સુતકીર્તિ

પોથીયાત્રા

સ્પિનીહિલ પાર્કથી મંદિર તરફ રથની સવારી

પ્રસંગો:-

સર્વ પ્રથમ વખત દશરથ પરિવારની ચાર જાનો મંદિરને આંગણે આવી. એક દિવસ પહેલાં સાંજના ગીત, સાથે રાત્રે ચાર વેવાઈઓએ સામ-સામે ગોળ ખાધો અને રઘુકુળની સગાઈની વિધી થઈ.

જેમાં યજમાન જાન પક્ષ શ્રી રામ, લક્ષ્મણ, ભરત, શત્રુઘ્ન જાન ના યજમાન- ગીતાબેન, ચંદાબેન, ઊર્મિલાબેન, કાનભાઈ ગોઢાણીયા, કીર્તિબેન, રસીલાબેન.

માનપક્ષ સીતાજી, ઊર્મિલા, માંડવી, સુતકીર્તિના યજમાન- શર્મિલાબેન, કપિલાબેન, દિલીપભાઈ બારોટ, મીનાબેન મકવાણા રહ્યા અને સાથે ભવ્ય જાન જોડી. આ પ્રસંગે શ્રી હિન્દુ મંદિરે સવારે માંડવા, પીઠી વગેરે ઉત્સવ ધામ- ધૂમથી ઉજવ્યા અને ચાર મંડપ શણગારવામાં આવ્યા. ખરેખર, આ ક્યારેય ન થનારો પ્રસંગ હતો. જેમાં નવ

મંદિરના સ્વયંસેવકો

ભક્તોનો મેળો

શ્રી પોથીલ

શોભાયાત્રા - મુખ્ય
યજમાન ખુંટિ પરિવાર

દિવસ સુધી કોઈપણ પ્રકારના થાકની અનુભૂતિ વગર પૂર્ણ થયો. જેમાં નવ દિવસ દરમિયાન ૧૦ થી ૧૨ હજાર ભક્તોએ પ્રસાદી તેમજ કથા શ્રવણનો લાભ લીધો.

કથા દરમિયાન સંગીત સૂરાવલીમાં શ્રી જગદીશભાઈ બારોટ, ઈન્દ્રજીતભાઈ, રવિભાઈ, નારણભાઈ, સુરેશભાઈ એ સાથ આપ્યો. જે અવીરમરણીય છે.

પૂર્ણાહુતિ યજ્ઞ:-

મંદિરનો હોલ યજમાનો થી ભરપૂર છે. ૩૫ હવન કુંડ રાખ્યા છે. ૭૫ યજમાનો બેઠા છે. સુગંધિત વાતાવરણ સાથે સંગીતમય વેદના મંત્રો દ્વારા ભરતભાઈ, નટુભાઈ દ્વારા યજ્ઞ કરાવવામાં આવ્યો અને રામ ધુન મંડળ દ્વારા સવાલાખ “શ્રી રામ જય રામ જય જય રામ” ના મૂળ મંત્રની આહુતિ આપી. આ લખતા મને આ આશ્રમીક વાતાવરણની અનુભૂતિ થાય છે. છેલ્લા ૨ વર્ષથી સતત સવાલાખ “ૐ ગં ગણપતે નમઃ” ની આહુતિ અપાતી. આ વખતે રામ નામ.....

આ વાંચશે જ્યારે આપણા વડીલો ત્યારે મને જરૂર વિશ્વાસ છે કે તેમના દ્વારા ઉભા કરવામાં આવેલા મંદિરો આજની યુવા પેઢીએ સાચવી રાખ્યા છે.

જ્યોતિ કળશ દ્વારા પોથિયાત્રાનું સ્વાગત કરતાં બહેનો

ધવજ રોહણ:-

છેલ્લા ૩ વર્ષથી દરવર્ષે એક મોટી કથા કરવામાં આવે છે અને ધવજ રોહણનો ચળાવો થાય છે. આ વખતે શ્રી દિલીપભાઈ બારોટ, શ્રી ભિખુભાઈ ઓડેદરા, સેવાધારી બહેનો વગેરે દ્વારા આ ચઢાવાએ અને ₹૨૫૦૦માં આ ધવજના સામેયા-પૂજા અને કાઠીયાવાડી ભજનો દ્વારા ધવજાલ લહેરાવવામાં આવ્યા.

શ્રેય:-

આતો નાની ઝાંખી હતી. જ્યારે યુવાવર્ગ ઊભો થાય છે ત્યારે એમની ધીરજ, વિવેક, મર્યાદા ન તૂટે અને હતાશ પણ ન થાય. એમનો વિશ્વાસ અચળ બને એટલા માટે એમની પાછળ કોઈ વડીલ આધાર સ્તંભ, મકાનના લોખંડના બીંબ તરીકે ઊભા હોય છે. જેમને આ કથાનો સંપૂર્ણ શ્રેય જાય છે. તેવા - માનનીય શ્રી લુવાભાઈ ઓડેદરા, શ્રી રાજભાઈ ઉક્લડકટ, શ્રી પરેશભાઈ પટેલ, શ્રી અમિતભાઈ કાનાણી અને શ્રી રામભાઈ ઓડેદરાના હૃદયમાં બિરાજતા ઠાકોરજીના ચરણોમાં વંદન.

શ્રી રામ કથાના મુખ્ય દાતાઓ:

શ્રી દલુભાઈ રઘાભાઈ ચૌહાણ પરિવાર (મુખ્ય યજમાન) આવડાભાઈ (રામ બિર્ડીંગ), રામભાઈ મોઢવાડિયા, ભરતભાઈ (એરટીમ લિમીટેડ), ટી.એફ.કેશ એન્ડ કેરી, મીસા ગ્રાફીક્સ, સારા ટ્રાવેલ્સ, આરતી જવેલર્સ, હાલકન કેશ એન્ડ કેરી, પરેશભાઈ પટેલ (મિલન પાઉંબાલ), મિલન ઢોસા એક્સપ્રેસ (ગ્રીનલેન રોડ), મિલન સ્વીટ (ઈસ્ટ પાર્ક રોડ).

રામ જન્મ મહોત્સવ યજમાન:

જતીનભાઈ મોરજારિયા, કીર્તિબેન શાહ, કાનાભાઈ ગોઢાણીયા, યુવલ અલ્પેશ પ્રજાપતિ.

તેમજ નામી-અનામી દરેક ભાઈબહેનોને વંદન.

રામકથાના સ્વયં સોવડો

મુખ્ય યજમાન શ્રી દલુભાઈ ચૌહાણ

પોથીયાત્રા મંદિરને આંગણે

રામકથાના પાત્રો (રઘુવંશ)

ભક્તોનો રાસ

શ્રી રામકથા વક્તા: શાસ્ત્રી શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

મુખ્ય શ્રોતા

વ્યાસાસને શ્રી દિલીપભાઈ જોષી - કથા પ્રારંભ

શ્રોતાગણ

પોથીયાત્રા

આનંદ વિભોર ભક્તો

શ્રી રામ જન્મ

શ્રી નારણભાઈ (સંગીત)

અમૃતપાન કરતાં ભક્તો

ડાબી બાજુ - જગદીશભાઈ (ગાયક), ઈન્દ્રજીતભાઈ (ગાયક-બેન્જો), જયશ્રીબેન (ગાયક), રવિ (તબલા)

શ્રેષ્ઠ નામ રામનામ

શ્રી લક્ષ્મણ જન્મ

શ્રી ભરત જન્મ

શ્રી શત્રુઘ્ન જન્મ

રઘુવંશી રામની સગાઇ

શ્રી રામ લગ્નના માંડવે (ભાઈઓ સાથે)

શ્રી રામકથા ભોજનખંડ

ડા.જેથી પ્રમુખ રાજ ઉમ્મડટ, ટ્રસ્ટી ડૉ. ભીમાભાઈ, શ્રી ઘલુભાઈ, જોન લુઇસ, લેડી ગ્રેટન, લોર્ડ મેયર અબ્દુલ ઉસ્માન, કાર્ડિનલ્સેનર મિયાં મયાત

શ્રી દિલિપભાઈ જોષિ અને ભૂદેવો

શ્રી પુરુષોત્તમ માસ/હિંડોળા

કથાના વક્તા: શાસ્ત્રી શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

આયોજક: શ્રી હિન્દુ મંદિર

દિવસ: 30

કુલ યજમાન: પૃ. સાથે 'અક્ષકુટ'
તિર્થસ્નાન અને યજ્ઞ

શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન

ફૂટ હિંડોળા

લક્ષ્મીના હિંડોળા

સનાતન ધર્મ એટલે ભગવાન વિષ્ણુ પરમાત્મા અને પુરુષોત્તમ માસ એટલે પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાનનો મહોત્સવ. આ વર્ષે સર્વ પ્રથમ 'પુષ્ટિ સમ્પ્રદાય' ધર્માનુસાર શ્રી હિન્દુ મંદિરના પૂર્ણમાસ 30 દિવસ દરમ્યાન કૂળ, શાકભાજી, ડ્રાયફ્રુટ, કુલ, લક્ષ્મી (પૈસા) દ્વારા હિંડોળા શણગારવામાં આવ્યા અને સાથે દરરોજ ભગવાન શ્રી બાલ કૃષ્ણ (લાલા) ની મૂર્તિ અભિષેક, વાર્તા, પૂજા વગેરેનું અતિસુંદર આયોજન થયું જેનો દરરોજ મોટી સંખ્યામાં ભક્તોએ લાભ લીધો.

સાથે સાથે પુરુષોત્તમ માસના અંતિમ ત્રણ દિવસો દરમ્યાન પુરુષોત્તમ અક્ષકુટ, ઘન યજ્ઞ અને તિર્થસ્નાનમાં એટલે કે સ્નાન માટે 'રેકેગનેસ' કોચ ટ્રીપનું પણ આયોજન થયું. આનંદની વાત તો એ છે કે, દરિયા કાંઠે પણ ભક્તોએ સ્નાન, લાલા પર અભિષેક અને યજ્ઞ કર્યો હતો.

આ અદ્ભૂત વ્રત સર્વ પ્રથમ ઉજવવામાં આવ્યું જેમાં ભૂદેવ શ્રી દિલીપભાઈ જોષી હતા. હિંડોળા શણગારમાં શ્રી પ્રફુલાબેન મોરજારિયા, ઈલાબેન સીસોદિયા, ક્ષેત્રીબેન ગોઢાણીયા, ચંદાબેન ચૌહાણ, શીતલબેન ત્રિવેદીએ પૂર્ણ માસ સેવાનો લાભ આપ્યો. તેમજ સુશીલાબેન મહેતાનો પણ ખુબ ખુબ આભાર જેમણે વારંવાર ઉત્સવમાં શણગારની વસ્તુઓ વિનામૂલ્યે આપી હતી. આ વખતે પણ જુલો વગેરે આપ્યો તેવા 'શ્રી ગણેશ મંડપ સર્વિસ'નો મંદિર ખૂબ જ આભાર માને છે. પુરુષોત્તમ માસની ઝાંખી.

શ્રી પુરુષોત્તમ માસ અઘકૂટ

શ્રી પુરુષોત્તમ સ્થાપના

શાકભાજી ના હિંડોળા

શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન અભિષેક

ચોકલેટના હિંડોળા

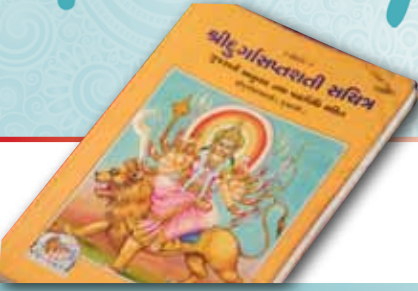
શ્રી હિંડોળા યજમાન- રિનાબેન શાહ

શ્રી પુરુષોત્તમમાસ પૂર્ણાહુતિ

પુરુષોત્તમચાગ હવન

ૐ ૐ હિં વિલં ચામુંડાયૈ
વિત્તે નમઃ

નવચંડી હવન

યજ્ઞના આચાર્ય: શાસ્ત્રી શ્રી દિલીપભાઈ જોષી

આયોજક: શ્રી હિન્દુ મંદિર

દિવસ: ૩

કુલ યજમાન: ૧૫

યજ્ઞ આદૂતિ: ૨૧૦૦૦

ભક્તો અને વડીલો દ્વારા જાણવા મળ્યું કે શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં ક્યારેય પણ હોમાત્મક નવચંડી યજ્ઞ કરવામાં નથી આવ્યો. આ વાત જાણવા મળી કે ત્યારેજ બિમાબાઈ ગોઢાણીયા અને મયુરભાઈ સિસોદીયાએ આ બીડુ ઝડપી અને સર્વપ્રથમ એ લોકોએ યજમાન તરીકે નામ નોંધાવી અને ઉત્સવમાં ઉમંગ વધાર્યો. એ સાથે જ સેવાદારી રામભાઈ લાખાભાઈ ઓડેદરા તથા કાનાભાઈ ગોઢાણીયા, વગેરેએ યજમાન પદ શોભાવ્યું.

આ વખતે ખરેખર દિલીપભાઈ બારોટ પરિવારને શ્રી હિન્દુ મંદિર ખૂબજ ધન્યવાદ આપે છે. જેઓએ ખૂબ સત્કાર્યમાં ભાગ લીધો અને આ પ્રસંગના મુખ્ય યજમાન પણ બન્યા.

આઠ ભૂદેવો દ્વારા શાસ્ત્રોક્તવિધિ પ્રમાણે નવચંડી યજ્ઞ ત્રણ દિવસમાં પરિપૂર્ણ થયો. સાથે ગોરણી સહીત મોટી જનમેદનીમાં ભક્તોએ પ્રસાદ લીધો. રાત્રીના સમયે ગરબા, ભજન જગદીશભાઈ બારોટના સ્વરમાં થયા અને ઉત્સવ હેમ-ખેમ પરિપૂર્ણ થયો.

શ્રી વર્ધિની કળશ માતાજી

નવચંડી સ્થાપન

દેવી-દેવતાઓની સ્થાપના

યોગીની સ્થાપના

યજ્ઞ આચાર્ય શ્રી દિલીપભાઈ જોષી અને કિરણભાઈ (ભૂદેવ)

નવચંડી સ્થાપના

યજ્ઞના યજ્ઞમાનો

યજ્ઞમાન - મયુરભાઈ અને ભીમાભાઈ પરિવાર

મધ્યપીઠ

યજ્ઞશાળા દર્શન

યજ્ઞમાનોની ઝાંખી

પ્રસાદી વિતરણ

મુખ્ય યજ્ઞમાન-દિલીપભાઈ ગઢવી અને પરિવાર

દિપાવલી ૨૦૧૧

શ્રી પરમ પવિત્ર સનાતન ધર્મના હૃદય સમાન મહોત્સવ એટલે 'દિપાવલી' સૌના જીવનમાં દીપ એક ઉજાસ, પ્રકાશ, તેજ અને સુંદર રોનક લાવે છે. શ્રી મહાકાલી, મહાલક્ષ્મી, મહાસરસ્વતી એટલે ધનતેરશ, કાળીચૌદશ અને દિપાવલી.

(૧) **ધનતેરશ (મહાલક્ષ્મી)** મહોત્સવ જેમાં દાન અને લક્ષ્મી પૂજા દ્વારા ધન પવિત્ર બને.

(૨) **કાળીચૌદશ (મહાકાલી)** મહાકાલી પૂજા દ્વારા ભક્તો પોતાના જીવનના અને આંતરીકશરીરના કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ, મત્સર, ઈર્ષા, ઘૃણા વગેરે અનિષ્ટ તત્વોને બાળે છે.

(૩) **દીપાવલી (મહાસરસ્વતી)** દીપાવલીના શુભ દિવસે મહાસરસ્વતી પૂજા એટલે કે ચોપડા પૂજન કરે છે. અને બીજા દિવસથી એક મંગલમય પ્રભાતની સાથે નૂતનવર્ષનો પ્રારંભ કરે છે.

જગતની મહાશક્તિ ત્રણ છે. જેમની પૂજાનું ખૂબ જ મહત્વ છે. જે નૂતનવર્ષના પ્રારંભ પહેલાંના ત્રણ દિવસોમાં સુંદર રીતે ગોઠવણી કરવામાં આવી છે. અને આપણા લોક લાડીલા શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં પૂજા અને મહોત્સવ ઉજવવામાં આવે છે. જેમાં, ધનપૂજા, શ્રી હનુમાન ચાલીસા અને ચોપડા પૂજનનો સમાવેશ થાય છે.

દિપદર્શન

ભૂતપૂર્વ વોલ્યન્ટર ધર્મેશભાઈ

ટ્રસ્ટી શ્રી ડૉ. ભીમાભાઈ (દિવાળી શુભેચ્છા)

નૂતનવર્ષ ૨૦૧૧ (અક્ષકૂટ મહોત્સવ)

જ્યારે આપ આ વખતે (૨૦૧૨)ના નવા વર્ષનો અંક વાંચતા હશો ત્યારે ગયા વર્ષના એટલે વિ.સં.૨૦૬૮ ગુરુવાર તા.૨૭.૧૦.૨૦૧૧ના નૂતનવર્ષને એક વર્ષ પૂરું થયું હશે. અને તે દિવસે ભવ્ય અક્ષકૂટ થયો હતો. શ્રી ગોવર્ધનનાથની પૂજા, અક્ષકૂટની સમૂહ આરતી તેમજ ૫૦૦૦ થી ૭૦૦૦ ભક્તોએ દર્શનનો લાભ લીધો હતો. જેમાં મોડી રાત સુધી ખૂબ જ ભક્તોની ભીડ જામી હતી.

“અક્ષકૂટ” મહોત્સવ એ ભગવાન શ્રી કૃષ્ણએ ઈન્દ્રના અભિમાનને નષ્ટ કરી, ગોવર્ધન લીલા કરી અને અક્ષકૂટ પૂજા, પર્જન્ય યાગ વગેરે ઉત્સવ તરફ ભગવાને સમાજને વાળ્યો હતો.

સાથે સાથે વડિલો પણ કહે છે કે અક્ષ એટલે અનાજ અને કૂટ એટલે પર્વત. નવાવર્ષના દિવસે સગાસંજંદી મિત્ર મંડળ મળે. પૂજા, પ્રાર્થના સાથે સાથે નવા વસ્ત્ર ધારણ કરે અને વડીલોના આશીર્વાદ લઈ અને જુદી જુદી વાનગીઓ ઠાકોરજીને અક્ષકૂટના રૂપમાં ભગવાન ‘ગોવર્ધનનાથ’ને ઘરે અને પ્રસાદીના રૂપમાં તે વાનગી આરોગે.

આપણે પણ મંદિરમાં દરેક દેવ-દેવીઓના નવાવસ્ત્ર, હાર શણગાર તેમજ મંદિરને રૂડું રૂપાડું સજાવીએ છીએ અને સાથે અક્ષકૂટનો આનંદ માણીએ છીએ.

દિપાવલી પાછળનો હેતુ પણ આપ સૌને ખબર છે કે શ્રી રામ દ્વારા રાવણનો વધ થયો અને અવધમાં પધાર્યા અને ભક્તોએ એક શાંતિમય, પ્રેરણામય અને ભક્તિમય જીવનની એક નવા જીવન, નવી યાદ અને નવા સ્વપ્નની સાથે નૂતન વર્ષનો આરંભ કર્યો. જે ઉત્સવ આજે પણ દુનિયાભરમાં ધામ-ધૂમથી ઉજવાય રહ્યો છે. તો આવો જોઈએ હિન્દુ મંદિર સાથે ગયા નૂતનવર્ષની એક યાદ, એક નાજુક પલ.....

અક્ષકૂટ દર્શન

નિવૃત ભૂદેવ શ્રી મનુભાઈ પંડિત

In 2013 Diwali is on 3rd Nov

For more pictures and videos please visit

www.shreehindutemple.net

તુલસી વિવાહ

સહર્ષ પૂર્વક અમે આનંદ અનુભવીએ છીએ કે દરવર્ષની જેમ આ વખતે પણ તુલસી વિવાહ સમારોહ માનવ મેદની વચ્ચે ઉજવવામાં આવ્યો હતો જેમાં મુખ્ય યજમાન માનપક્ષ - ત્રિવેણીબેન મહેશભાઈ દવે પરિવાર અને જ્ઞાનપક્ષ - હરિશભાઈ ગોઢાણીયા પરિવારનું મહત્વનું યોગદાન આપ્યું જેમનો હિન્દુ મંદિર આભારી છે અને છેલ્લા 30 વર્ષથી પણ વધારે સમયથી શબરી મહિલા મંડળ ભાવભર્યું મામેરાની મોજ માણે છે તેમ આ વર્ષે પણ તેમના દ્વારા જ ભવ્ય મામેરું થયું હતું.

શાલીગ્રામ અને તુલસીજી

ડોળ્યા પક્ષ - દવે પરિવાર

વર પક્ષ - ગોઢાણીય પરિવાર

ભવ્ય જ્ઞાન આગમન (જગદીશ ચૌહાણ)

In 2012 Tulsi Vivah is on 23rd November

For more pictures and videos please visit
www.shreehindutemple.net

ૐ નમઃ શિવાય મહા શિવરાત્રી

માઘ માસ, કૃષ્ણ પક્ષ ચૌદસ અને આદ્રા નક્ષત્ર એવું શુભ મૂહૂર્ત કે નિરંજન નિરાકાર ભગવાનનું એક બાણ (લિંગ) રૂપે પ્રગટ્યું કે વિદ્વાનો દ્વારા જેને મહા-શિવરાત્રિ પર્વ કહેવામાં આવે છે. જેમાં હિન્દુ મંદિરમાં મોટી રાંખ્યામાં ભક્તોએ અભિષેક દર્શન અને ભાંગની પ્રસાદીનો લ્હાવો માણ્યો હતો જેની એક નજર...

In 2013 Maha Shivratri is on 10th March

શિવ પૂજન

રૂદ્ર અભિષેક કરતા યજમાનો

શિવ પૂજન

For more pictures and videos please visit

www.shreehindutemple.net

હોળી મહોત્સવમાં પધારેલા મહેમાનો:-

આ વખતે હોળી મહોત્સવમાં મુખ્ય મહેમાન તરીકે રૂપીનિહિલ પાર્કમાં Peter Soulsby, Manjula Sood, Cllr. Mr. Mayat, Chief Constable Simon Colo Bill Knop, Head Constable Ranjit Sonegra. વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા છે તેઓનો ખૂબ ખૂબ આભાર.

સ્વયં સેવક

મુખ્ય મહેમાનોની સાથે શ્રી હિન્દુ મંદિર વોલ્યન્ટર્સ ગ્રુપ (હોળી ૨૦૧૨)

In 2013 Holi is on 27th March

For more pictures and videos please visit
www.shreehindutemple.net

શ્રી રામ જય રામ
જય જય રામ

રામ નવમી

શ્રી હિંદુ મંદિરમાં મર્યાદા પુરુષોત્તમ શ્રી રામ જન્મોત્સવ ભક્તોની ભીડ, ભૂદેવોના મંત્ર અને સેવાધારીઓના નેતૃત્વ હેઠળ આ નાના ઉત્સવને એક મહોત્સવનું રૂપ આપી પારણું જુલાવી અને પંજરીના પ્રસાદનું વિતરણ થયું હતું. જેમના મુખ્ય યજમાન પદે વર્ષો વર્ષથી મંદિર સાથે સંકળાયેલા શ્રી મહેશભાઈ દવે અને પરિવારનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું હતું.

In 2013 Ram Navmi is on 19th April

શ્રી રામ અભિષેક (નિજ મંદિર)

જન મહોત્સવ

શ્રી રામ ભજન (જગદીશ બારોટ)

શ્રી રામ જન્મના વધામણાં

પારણાના દર્શન (સંચળ માસ્તી)

For more pictures and videos please visit

પાટોત્સવ

“ પાટોત્સવ” એટલે શું? પાટલી પુત્ર એટલે કે ખૂબ વ્હાલો પુત્ર તેમજ પાટ+ઉત્સવ એટલે હૃદયને રૂપશી જતો, વર્ષો જુની એક તાલ યાદ અપાવતો ઉત્સવ. પાટ એટલે મહાપવિત્ર ઉત્સવ. એટલા મોટે આવા સુંદર પવિત્ર અને આપણા શ્વાસમાં રમતો ઉત્સવ- શ્રી હિન્દુ મંદિરને આંગણે આ વખતે ૧૫મો પાટોત્સવ ભવ્ય ધામ-ધૂમથી પૂજા પ્રતિષ્ઠિત મૂર્તિ ઉપર મહાઅભિષેક તથા યજ્ઞ યોજાયો. જેની સુંદર ઝાંખી...

In 2013 Patotsav is on 2nd June

મંદિરના પ્રભુ સેવકો

શ્રી દવે પરિવાર અને બાલુભાઈ

અરૂણાબેન નાકેશી અને પરિવાર

For more pictures and videos please visit

www.shreehindutemple.net

શ્રી સત્યનારાયણ સમૂહ કથા

દર વર્ષની જેમ શ્રી હિંદુ મંદિર દ્વારા બે વખત સમૂહ શ્રી સત્યનારાયણની કથાનું આયોજન થયું. યજમાન બનેલા દરેક ભક્તોનો શ્રી હિંદુ મંદિર અભિનંદન પાઠવે છે.

શ્રી સત્યનારાયણ આરતિ

અમિતભાઈ કાનાણી અને પરિવાર

કથાના યજમાનો

શ્રી લક્ષ્મીબેન અને પરિવાર

શ્રી શ્વેતરીબેન અને પરિવાર

શ્રી રાંદલ માતાજીના લોટા

શ્રી માતાજી સજાવટના સુનહેરા સુંદર દર્શન

આ વર્ષ શ્રી રાંદલમાતાજીના રાંદલ લોટા મહોત્સવ ભવ્ય જન મેદનીમાં ઉજવાયો જેમના મુખ્ય યજમાન શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ નાકેશી અને સહયજમાને રહ્યા. ભગવાન શ્રી સૂર્યનારાયણ કે જેમના સાત અશ્વની સાથે એક ચક્રવાળા રથને લઈને જેમનો સારથી પણ ચરણ રહિત છે એવા રથની સાથે પૂર્વથી પશ્ચિમ સુધીનો લાંબો માર્ગ આદિકાળથી ખેડે છે. જેમના રથમાં છાંયા અને સંજ્ઞા નામના તેમના પત્ની પણ જોડાયા છે જે માં દડવાવાળી રવિ-રાંદલનું રૂપ છે. વર્ષની ચાર-ચાર નવરાત્રીમાં ચૈત્રી નવરાત્રી, માઘી નવરાત્રી, અષાઢી નવરાત્રી અને આસો નવરાત્રીમાં ગોરણીઓ જમાડાય છે. અને લગ્ન પછી અથવા તો મનોકામનાની પૂર્તી માટે ઘેર ઘેર માં રાંદલના લોટા તેડાય છે. તેમની માનતાઓ, ખીર, પળ, ચુંદડી, સાડી, શણગાર ભક્તો દ્વારા ધરાય છે. ઉજળા જગદંબાના રૂપ તરીકે પ્રસિદ્ધી પામ્યું છે એવા રાંદલના ભક્તોની આસ્થાને પૂર્ણ ન્યાય મળે તે વાતને ધ્યાનમાં રાખીને ઈસ્ટ મીડલેન્ડનું આ એક મંદિર કે જે લેસ્ટરના હૃદય રૂપે ભક્તોની વચ્ચે વિરાજમાન છે. મને ખૂબ જ આનંદ થાય છે કે ભક્તોની તરફથી જે અભિપ્રાય મળ્યો કે આપણે બીજી વખત ૧૦૮ રાંદલમાતાજીના લોટાનું આયોજન કરીએ પણ વ્યવસ્થા અને હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટીને ધ્યાનમાં રાખીને આ વર્ષે ૫૪ લોટા નક્કી કરવામાં આવ્યા જે જોતજોતામાં આ ભગીરથ કાર્યને પરિપૂર્ણ કરવા માટે પણ સેવાધારીઓએ તે જ સમયે તૈયારી શરૂ કરી દીધી અને લોટા ત્વરિત બુક પણ થઈ ગયા હતા. ઉત્સવ હેમખેમ ઉજવાયો જેની એક ઝાંખી.

શ્રી રાંદલ પૂજા

મુખ્ય યજમાન શ્રી નાકેશી પરિવાર

મોંના અખંડ દિપ

શ્રી ગણેશ પૂજા

શ્રી સૂર્યનારાયણ રથ દર્શન

મુખ્ય યજમાન દ્વારા ગોરણી પૂજા

માતાજી જાગરણના ગરબા

ૐ નમઃ શિવાય ૐ નમઃ શિવાય શ્રાવણ માસ

હિમાલય - ગિરનાર અને બદ્રિ-કેદારનાથ જેવી અદ્ભૂત ગિરી માળાઓની તળેટીમાં જોર્જીદરો, પન્નાસન વાળી અને જટાઓ ખુલ્લી મુકી અને આભમાં ટેકા દે એવા મહાન યોગીઓ સંતો, મહંતો અને કરોડો ભક્તો હર હર મહાદેવના નાદ સાથે આ મહાન પર્વ ઉજવે છે. તેવી જ રીતે શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં આજો શ્રાવણ માસ ઉજવવામાં આવ્યો હતો. શ્રાવણ માસના ઉત્સવ દરમ્યાન જે જે શિવભક્તોએ યજમાન બની મંદિરને સહકાર આપ્યો તે બદલ હિન્દુ મંદિર તેઓનો આભારી છે.

In 2013 Shravan Maas starts on 7th August and will finish on the 5th September - There will be programmes all throughout his Holy month in the Mandir

રૂદ્રાભિષેક યજમાન - ગાંધી પરિવાર અને વૈઠાં પરિવાર

યજમાન શ્રી સુનીલભાઈ

અમૃતાભિષેક

સમૂહ યજમાન

રૂદ્રાભિષેકના
યજમાનો

હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે જન્માષ્ટમી

આ વર્ષે ભગવાન શ્રી બાલ-કૃષ્ણનો મહાઅભિષેક અને અબિલ-ગુલાલના છાંટણા સાથે નાગરવેલના પાનના તોરણ બંધાવી અને બહેનો દ્વારા મંદિરની ચારે બાજુ ભાત-ભાતની રંગોળી પુરવામાં આવી. ભૂદેવો દ્વારા સરસ મજાના દિવ્ય આભૂષણો અને વસ્ત્રો દ્વારા ભગવાનના સ્વરૂપોને સજાવવામાં આવ્યા. સવારના ૯.૦૦ વાગ્યાથી રાત્રે ૧૧.૦૦ વાગ્યા સુધી સતત ભજન મંડળી દ્વારા ભગવાનના ભજનો, ધૂન-કીર્તન અને 'નંદ ઘેર આનંદ ભયો જય કનૈયા લાલકી'ના ગુંજારાની સાથે ભવ્ય જન મેદનીની વચ્ચે શ્રી કૃષ્ણ પ્રાગટ્ય મહોત્સવના દર્શન થયા. મંદિરના સેવાધારી ભાઈ-બહેનો દ્વારા પારણું સજાવી સુંડલો તૈયાર કરી અને જાત ભાતના ગોવાળીયાની વેશ-ભૂષા પણ ધારણ કરી. એટલું જ નહીં પરંતુ 'ગોવિંદ આલા રે... આલા...જરા મટકી સંભાલ ધ્રિજ બાલા.... આવા સુંદર ભજનોનો પણ આનંદ માણ્યો હતો.'

આ ભવ્ય મહોત્સવમાં રસોડાના ભાઈ-બહેનો દ્વારા સતત અઠવાડિયાથી માલ પૂડા વગેરેની તૈયારી ખુબજ શુદ્ધતા પૂર્વક આદરી હતી. એટલું જ નહિ પણ દર વર્ષની જેમ "મટકિફોડ" ઉછવણીમાં મંદિરના ટ્રસ્ટીઓએ મહત્વનું યોગદાન આપી અને આ લાભ લીધો હતો.

છ મહિનાના બાળકો દ્વારા લાલાળું રૂપ ધરવામાં આવ્યું. અમારા ઉત્સાહ ઉમંગમાં આપ સૌ હરિભક્તોએ સુનહેરો આનંદ માણ્યો અને સાથ આપ્યો તે બદલ શ્રી હિન્દુ મંદિર દ્વારા બધા જ સેવાધારી અને ભક્તોને જન્માષ્ટમીના અભિનંદન.

In 2013 Janmasthanmi is on 28th August

બાલકૃષ્ણ અભિષેક

ભૂદેવ શ્રી દિલીપભાઈ અને દેવે પરિવાર

શ્રી જાંબાજી મહોત્સવ

લાલાના મુલાના દર્શન

જાંબાજી ભક્તસમુદાયનો જયઘોષ

મોળાકત, જયા પાર્વતી, દિવાસો,
કડવા ચોથ, કેવડા ત્રીજ

ધાર્મિક વ્રત

ભારતીય સંસ્કૃતિની પ્રણાલીકા, ધર્મ અને સાધનાને સતત ધ્યાનમાં રાખી અને આર્યનારી જપ, તપ, વ્રત, સોળ સોમવારની પૂજા, મોળાકત, જયાપાર્વતી, દિવાસો, કડવા ચોથ, કેવડાત્રીજ અને જુદા જુદા વ્રતો કરે છે. શ્રી હિન્દુ મંદિર આ બહેનોની ભાવના અખંડ રહે એ ભાવથી સદૈવ સુંદર તૈયારી કરે છે અને ભૂદેવો પણ સુંદર રીતે પૂજા કરાવે છે. જે જગદંબા રૂપા બહેનોના એક દર્શન....

મોળાકત વ્રત

જયાપાર્વતી વ્રત

વ્રતધારી બહેનો

Vrats in 2013 -

Morakat Vrat is from 18th - 22nd July

Jaya Parvati Vrat is from 20th - 24th July

Divaso is on 6th August,

Kevda Trij on 8th September

Kadwa Chauth on 22nd October

ગૌરી વ્રત

કડવા ચોથ વ્રત

ૐ ગંગાપતયે નમઃ ગણેશ ચતુર્થી

ક્ષીર સાગરમાં જેમનો વાસ છે, ચતુર્થી, પાર્વતી વગેરે બિઘ્ન-બિઘ્ન જેમની માતાના નામ છે. આઠ જેમના મુખ્ય અવતાર છે. ભાદરવા સુદ ચોથના દિવસે જેમનું પ્રાગટ્ય છે અને ક્ષીર સાગરમાં નિત્ય વાસ હોવાના કારણે જેમનું દસ દિવસ મહોત્સવ અને લીલા અવતારને પૂર્ણ કરવા ક્ષીર સાગરમાંજ વિસર્જન કરવામાં આવે છે. જે ભગવાને શરીરના મોહાસુર, લોભાસુર, કામાસુર-રૂપી રાક્ષસોનો સંહાર કર્યો એવા શ્રી સનાતન ધર્મના આગવા દેવ ભગવાન વિઘ્ન વિનાયકનો મહોત્સવ ઉજવાયો. જેમાં ભક્તો અને યજમાનો તરફથી સારો એવો સહકાર સાંપડ્યો. એવા એક નવા નામથી સુશોભીત વર્ષો વર્ષ ઉત્સવ ચાલે એ શુભેચ્છા સાથે શ્રી હિન્દુ મંદિર દ્વારા લેસ્ટરના મહારાજાની એક ઝાંખી.....

**In 2013 Ganesh Chauruthi is on
9th Septmber**

શ્રી ગણેશ ચતુર્થી - મુખ્ય યજમાન સુશીલાબેન પટેલ

શ્રી ગણેશ પૂજા

સિદ્ધિ વિનાયક આરતી

For more pictures and videos please visit

www.shreehindutemple.net

જય અંબે જય અંબે જય જય અંબે નવરાત્રિ

જે ભારત વર્ષમાં માં જગદંબાની ચોસઠ શક્તિ પીઠે પૂજાય છે, જે પાવન કર્મભૂમિ ભારતની અંદર માં જગદંબા જુદા જુદા રૂપે વિરાજમાન છે એવા પાવાગઢ અંબાજી, ચોટીલા, ઇડવા, હર્ષદ, ધૂમલી, બહુચરા, વૈષ્ણવ દેવી.... વગેરે જુદા જુદા ધામમાં નવે ખંડમાં માં જોગમાયા સિંહની સવારી ૧૬ શણગાર અને ગરબાના અને ઝાંઝરના નાદ સાથે, ભક્તોને મેર કરે એવું લેરચરણું ઇડવા ધામ સમાન હિન્દુ મંદિર છે. જ્યાં રવિ ચંદલના બેસણાં છે અને અષ્ટ ભૂજા રૂપે માં વિરાજમાન છે. તેમના સાક્ષિદ્યમાં દસ દિવસમાં હજારોની સંખ્યામાં ભાઈ બહેનોએ ગરબા દ્વારા માતાજીને રિઝાવ્યા હતા... વિશેષમાં આનંદની વાત એ છે કે ભક્તોના ઉત્સાહને ધ્યાનમાં લઈને શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં આ વખતે બીજી વખત જ્ઞાન સાથે ગમ્મતનો ઉમેરો કરીને આનંદ સુશોભિત રમતનું પ્રદર્શન અને નાનામાં નાના બાળકોથી કરી અને યુવા ખેલૈયા સુધીના ભાઈ બહેનોને ઈનામી ટ્રોફીથી અલંકૃત કરવામાં આવ્યા હતા. સાથે સાથે વેશ-ભૂષા પ્રદર્શનનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતો જેમાં બાળકો સીતારામ, હનુમાનજી, મણિયારા તથા જૂનવાણી ભારતીય વેશ-ભૂષા સજવામાં આવ્યા હતા અને આપણા ભારતની એક અનોખી અનુભૂતિ કરાવી હતી અને ધ્વજ ઉછવણીમાં ડો. ભીમાભાઈ ઓડેરારાનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું હતું.

આ ઉત્સાહમાં વધારો કરવા શ્રી હિન્દુ મંદિર તરફથી પ્રતિયોગિતામાં ભાગ લેનારા વિજેતા મિત્રોને ખૂબ જ સરસ ટ્રોફીથી નવાજવામાં આવ્યા હતા. જે ટ્રોફી શ્રી ભરતભાઈ મોઢવાડિયા પરિવાર તરફથી બેંટ કરવામાં આવી હતી. આથી શ્રી હિન્દુ મંદિર તેમનો આભાર માને છે.

લેસ્ટરમાં સૌ પ્રથમવાર પુરાતન ભારતની અનુભૂતિ કરાવી હતી. જેના અનુસંધાને અમારા લાડીલા ભક્તોએ લાભ લીધો હતો અને સેવાધારી તથા મંદિરના ભૂદેવો દ્વારા આ ભગીરથ કાર્યને સફળતાને આરે લઈ જવામાં આવ્યું હતું, જેના એક અદ્ભૂત દર્શન.

ગરબાની રમઝટ

ગરબાની રમઝટ

શ્રી ભાનુબેન જ્યાંતિભાઈ અને પરિવાર - આરતિના યજમાન

નવરાત્રિ ગ્રુપ - દાંડિયા રાસ

નવરાત્રીની ઝલક

ડાનેથી મુખ્ય મહેમાન લેડી ગ્રેટન, પિટર લુઇસ, ભિખુભાઈ ઓડેરા (ઉપપ્રમુખ)

ગરબા રમતા લેડી ગ્રેટન

In 2013 Navratri is on
5th - 12th October

દુર્ગાષ્ટમિ યજ્ઞના યજમાન

નવરાત્રી ગરબા સ્પર્ધાના વિજેતાઓ

શ્રીમદ્ ભાગવત્ કથા

પૂજ્ય શ્રી રમણીકભાઈ દવેની સુંદર શ્રીમદ્ ભાગવત્ કથાનું એક રૂપ.

કથાકાર રમણીકભાઈ દવે

શ્રી કૃષ્ણ રુક્મણી

શ્રી પોથીલ દર્શન

અક્ષટ દર્શન

સહાયક યજમાન

મહાપ્રસાદ

શાસ્ત્રીજીનું સ્વાગત કરતા - મેનેજર શ્રી મયુરભાઈ અને સ્ટાફ (સ્વયં સેવકો)

શ્રી પુરુષોત્તમ માસ “શ્રીમદ્ ભાગવત્ કથા”

પૂરાણ પુરુષોત્તમ માસના પાવનકારી પવિત્રમાસમાં હિંડોળા ઉત્સવની સાથે સાથે ‘શ્રી દિલીપભાઈ જોષી’ દ્વારા મૂળ ભાગવત્ કથાનું વાંચન થયું. અને યજ્ઞ યોજાયો જેનું આયોજન શ્રી હિન્દુ મંદિર દ્વારા કરવામાં આવ્યું અને આ માટે ભક્તોએ મંદિરને ખૂબ જ અભિનંદન પાઠવ્યા હતા.

પોથીયાત્રા દર્શન

વક્તા: શ્રી દિલીપભાઈ જોષી અને ભક્તો દ્વારા મહા આરતી

શ્રી ગોવિંદભાઈ પટેલ અને ભક્તગણ

મંદિરના ભૂદેવો - કથા પૂર્ણાહુતિ

સંત શ્રી કનુભાઈ રાજગુરુ (પૂ જાપુ)

સૂરત વિસ્તારના કોથમડિ ગામમાં જેમણે પોતાનું જીવન ભાગવત્ કથામાં કથામય બનાવી એક ભવ્ય રામમંદિર બનાવી અને રઘુવીર ધામની સ્થાપના કરી. જેમનો નાતો વર્ષોથી શ્રી હિન્દુ મંદિર સાથે છે. તેમની કથાનું આયોજન થયું. જેમાં શ્રી હિન્દુ મંદિરને 'સત્સંગ પરિવાર' શ્રી મોહનભાઈ સાંઈરામ બાલુભાઈ પટેલ વગેરેનો સહકાર સાંપડ્યો. જેમને હિંદુ મંદિર ક્યારેય નહિ ભૂલી શકે.

પોથીયાત્રા - ચંદાનેન, ગંગામાસી અને ભક્તો

પૂ સંત

મુખ્ય યજમાન શ્રી નિરુબેન મોહનભાઈ પટેલ

વક્તા: શ્રી કનુભાઈ રાજગુરુ (પૂ જાપુ)

ભક્ત સાથે પૂ જાપુ

શ્રોતાગણ

પુરાતન ભારત

શ્રોતાગણ

આર્યનારી શ્રી જતંભરા દીદીમા

શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં સતત બીજા વર્ષે પણ ભગવતી દીદીમા (સાધવી જતંભરા) ની સુંદર શ્રીમદ્ ભાગવત કથાનું આયોજન થયું. ખુબ મોટી સંખ્યામાં ભક્તોએ લાભ લીધો. દીદીમા દ્વારા સ્થાપિત 'વાત્સલ્ય ગ્રામ' આશ્રમમાં વિશાળ સંખ્યામાં અનાથ બાળકો રહે છે. જેમાં આધુનીક સગવડતા, સંસ્કાર અને ધર્મનું સિંચન કરવામાં આવે છે. મોટે દરેક મંદિરે આ મોટેજ આગળ પગલું ભરવું જોઈએ અને આજ ધ્યાનમાં રાખીને શ્રી હિન્દુ મંદિરે 'ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ' સાથે મળીને આ કાર્યમાં સહયોગ આપ્યો. ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટે પણ ખૂબ જ સુંદર સહકાર આપ્યો અને તેમનાજ કારણે આ કાર્ય મહાકાર્ય બન્યું. કથાના છેલ્લા દિવસે ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટે શ્રી હિન્દુ મંદિરના સહયોગ સાથે શ્રી વાત્સલ્ય ગ્રામને ₹૮૬,૦૨૧.૨૮ નું દાન કર્યું. જેમાં શ્રી હિન્દુ મંદિર તરફથી સેન્ટર મેનેજર શ્રી મયુરભાઈ સિસોદિયાએ પણ ઉપસ્થિત રહીને હાથ માં હાથ મિલાવ્યો હતો.

શ્રી હિન્દુ મંદિર પણ અહીંથી નાના નાના બાળકોના વસ્ત્રો (કપડા) દાન કરતા ભાઈ-બહેનોને વિનંતી કરે છે કે જો આપ ભારત દેશમાં દીદીમા સંચાલીત અનાથ (વાત્સલ્ય ગ્રામ) આશ્રમમાં કપડા વગેરે દાન કરવા ઈચ્છતા હો તો જરૂર મંદિરનો સંપર્ક કરશો. આ સાથે કથામાં પધારેલા અરવિંદભાઈ, સંજુભૈયા વગેરે ભાઈ-બહેનોનો ખુબ આભાર. કથા દરમિયાન શ્રી વિજ્યાબેન ચૌહાણે ભગવાનના જુદા જુદા સ્વરૂપો વાળા દ્રશ્યોને હાથની કળાથી સૌન્દર્ય પૂર્વક સજાવીને ઉછવાણી કરી અને જે ભેટ મળી તે સંસ્થામાં અર્પણ કરી તેઓનો પણ ખૂબ જ આભાર.

ડાનેથી દિદિમાં, કાંતિભાઈ, જગદીશભાઈ, મયૂરભાઈ તેમજ સંસ્થાના પ્રતિનિધિઓ

(ભારત) વાત્સલ્ય ગ્રામને ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટનું યોગદાન

દેવરાજ ગઢવી (સાહિત્ય કલાકાર):-

દેવરાજભાઈ ગઢવી ઉપલેટા(ભારત)થી પધાર્યા. જેમના પર માં ભગવતી સરસ્વતવતી માતાજીની કૃપા છે. ખરેખર હિન્દુ મંદિરમાં અભૂતપૂર્વ કાર્યક્રમ યોજાયો. અને ખૂબ જ મોટી સંખ્યામાં રસિકો અને ચાહકો ઉમટ્યા. દેવરાજભાઈએ લોકવાર્તા, લગ્ન ગીત, વીરરસ, સૌર્યરસ, રાસ-ગરબા અને ખૂબજ હાર્યરસ પીરચું. બધાને મજા પડી. પણ દેવરાજભાઈની ચાત્રા સફળ રહે અને ભારતથી અહીં આવી શકે એટલા માટે હિન્દુ મંદિરના વોલ્યન્ટરે ખૂબ જ મહેનત કરી. જેમકે બિમાભાઈ ગોઠાણીયા, મયુરભાઈ સિસોદિયા, કાનાભાઈ ગોઠાણીયા, રાણવભાઈ, વગેરે ભાઈઓનો ખૂબજ મહત્વનો ફાળો રહ્યો. અમારા લાડલા શ્રી લખુભાઈએ રપોન્સર વગેરેમાં ખુબજ મહેનત કરી જેમનું સ્વાગત હિન્દુ મંદિરે કર્યું અને ફરી ફરીથી આભાર માને છે.

ડાનેથી કલાકારો - રામભાઈ, દેવરાજભાઈ

દિદિમાના સ્વહસ્તે દેવરાજ ગઢવીને સન્માન પત્ર

સાયરાની ભીડ

કલાકારો

આનંદની લહેર

જગદિશભાઈ બારોટ

શ્રી હિન્દુ મંદિર આયોજીત દરમાસના પહેલાં શુક્રવારે જગદિશભાઈ બારોટના 'શ્રી ખોડિયાર ટ્રુપ' દ્વારા ભક્તોએ ભજનની મોજ માણી હતી.

ગોવિંદભાઈ બારોટ

ભારતના દમણ વિસ્તારથી પધારેલ રેડિયો કલાકાર શ્રી ગોવિંદભાઈ બારોટ જે સંત નિરાધાર ટ્રુપના પ્રચારક પણ છે જેમના દ્વારા સુંદર સંગીતની રસધાર અને ભજન સંધ્યાનો કાર્યક્રમ યોજાયો.

રાજેન્દ્રભાઈ પાલા

મુંબઈનું ટ્રુપ જેમણે શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં જૂનવાણી ભજન સાથે આધુનિક સંગીત પીરરચ્યું, ભક્તોને દાંડીયા રમાડ્યા અને આનંદની હેરમાં ડૂબાડ્યા.

રાજેશભાઈ મજીઠીયા

રાજકોટથી પધારેલ શ્રી રાજેશભાઈ મજીઠીયા પણ સુંદર 'પુષ્ટિ સંપ્રદાય'ના ધોળ, પદ, કિર્તન, ભજન અને રાસની રમઝટમાં સુંદર પ્રભૂત્વ બતાવ્યું. જેમનો શ્રી હિન્દુ મંદિર આભાર માને છે.

શ્રી કીર્તિદાન એમ. ગઢવી

ભારતથી પધારેલ સાહિત્ય કલાકાર, ભજનીક, કીર્તિદાનભાઈ ગઢવી, જીતભાઈ કેશવાલા, રિમિતાબેન વાઘેલા, ભૂપેન્દ્ર ઝાલા, બહાદુરભાઈ જમાલ અને ભવાનીભાઈ દ્વારા અતિ સુંદર 'લોક ડાયરો' યોજાયો. જેમાં જૂનવાણી ભજન, સંતવાણી, રાસ, ગરબા, કવાલી, ધૂન, માતાજીનો બેળિયો અને વિર રસના

હાલેના સંભળાવી શ્રોતાઓને આનંદ વિભોર કર્યા હતા.

શ્રી નરસિંહબાપુ (પિપનીધામ)

સૂરેન્દ્રનગર જીલ્લાના પિપનીધામથી પધારેલ શ્રી નરસિંહબાપુ દ્વારા પૂ, રામદેવપીર વાણી, પ્રવચન, જ્ઞાન, બોધ અને આગમવાણી સાથે માર્મિક દૂધાવલી ગાઈ અને આ વર્ષના ડાયરા, ભજન અને રાત્રી સંધ્યા ભજનને વિરામ આપ્યો હતો.

આશા છે કે આ ભજન, ધૂન, ડાયરા વગેરે દ્વારા આપ સૌના જીવનમાં અમૃતમય અનુભૂતિ થઈ હશે.

ગોવિંદભાઈ બારોટ, રવિ (તબલા)

શ્રી નરસિંહબાપુ (પિપનીધામ)

કિર્તિદાન ગઢવી

શબરી સત્સંગ મંડળ

માનવ જીવન બહું મૂલ્યવાન છે. ભગવાનનું સતત સ્મરણ કરો, ઈશ્વરે આપણને આ પૃથ્વી ઉપર જન્મ આપ્યો છે. તેનો જીવનમાં સતત ઉપયોગ કરો. આપણે ભગવાનને કેમ ભૂલી જઈએ? જીવનમાં સહૃદયી અને પ્રામાણીક બનો. દીન દુઃખીયાને બને તેટલી મદદ કરો. અપમાન સહન કરો. બીજાનાં દુઃખમાં આશ્વાસન આપનારા બનો. બીજાના દુઃખમાં બે મીઠા વચન બોલો. બાળકો ઉપર પ્રેમ રાખો, સારા કર્મ કરો. વડીલોની સેવા કરો. માતાપિતાની સેવા કરો. દયા પ્રેમ રાખો. દુઃખ સહન કરો. હંમેશાં બીજાનું ભલું કરો, ક્રોધનો ત્યાગ કરો. બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરો. ભગવાને જીવન આપ્યું છે તો મનુષ્યને પોતાનાં માનો, ગીતામાં ભગવાન આપને એમજ કહે છે. ભક્તિમાં તલ્લીન બનો. પ્રેમથી બોલો. દાન કરો દયા રાખો. બીજાને પોતાનાં માનો. સતયુગમાં વિષ્ણુનું ધ્યાન કરવાથી જે પદ મળતું તે કલીયુગમાં કૃષ્ણ કીર્તન કરવાથી ફળ પ્રાપ્ત થઈ જાય છે. માનવી જે વિવેકથી સંસારમાં જીવે તો ભોગ ને ભગવાન બંનેને મેળવી શકે છે. નિંદા સહન કરવાનું બહુજ મોટું પૂણ્ય છે. તમે ગોપીઓનો આદર્શ આંખ સમક્ષ રાખી ભગવાનની ભક્તિ ભાવથી કરો. સુદામાની નિષ્કામ ભક્તિને યાદ કરીને તેવી ભક્તિ કરો. સુદામા અને ગોપીઓ જેવી નિષ્કામ ભક્તિ કરો. તમારું સર્વસ્વ ભગવાનને અર્પણ કરો તો ભગવાન પોતાનું સ્વરૂપ આપી દેશે. પ્રત્યેક વ્યવહારને પ્રભુમય માનો. ભક્તિ જીવ જ્યાં સુધી પરમાત્માને પ્રેમ કરતો નથી ત્યાં સુધી પરમાત્મા માયાનો પડો દૂર કરીને પ્રગટ થતાં નથી.

સુખ દુઃખ મનનાં ધર્મ છે. ઘણા ભાગે માનવ આપમેળે જ દુઃખી થાય છે. માનવીને દુઃખ કોઈ આપતું નથી. દુઃખ એ તો માનવના પોતાના જ કર્મનું ફળ છે. સંસાર કર્મ ભૂમિ છે. જે પરમાત્મા માટે જીવે અને પરમાત્મા માટે મરે એનું મૃત્યુ મંગલમય બની જાય છે. જે બીજાને સુખ આપવાની ઈચ્છા કરે છે, એ કદી દુઃખી થતો નથી અને જે પોતાને માટે જ જીવે છે, તે કદી સુખી થતો નથી. સંસારનું સુખ ક્ષણીક છે.

સાધુ આવત દેખ કે ચરણ લાગો પાય. ક્યા જાને કીસ વેશમેં હરી આપ હી મીલ જાય, ભક્તિમાં છે શક્તિ એના મોંઘા જપેને મુલ, રગ રગમાં પ્રસરી જાય તો સમજ જાય સઘળી ભૂલ.

તપશ્ચર્યા માનવ શરીરથી જ થાય છે.

શબરી મહિલા મંડળની હાર્દિક શુભેચ્છા સાથે સૌને જયશ્રી કૃષ્ણ.

શબરી મહિલા મંડળ

ઢોલિડા ડાન્સ ગ્રુપ

અમદાવાદ રિથત 'ઢોલિડા ડાન્સ ગ્રુપ' દેશ, વિદેશોમાં ખૂબ જ પ્રગતિ કરી રહ્યું છે. જેમને શ્રી હિન્દુ મંદિરે ખૂબ સહકાર આપ્યો અને ગરબા-દાંડિયા કલાસીસનું આયોજન પણ કર્યું. સાથે તેમના ગ્રુપ દ્વારા સુંદર સાંસ્કૃતિક પ્રોગ્રામનું એક માળખું રચાયું. જેની એક નજર....

શ્રી કૃષ્ણલીલા (દશાવતાર)

ગરબી ગુજરાત નાટક - ઇશ્વરભાઈ દરભ

આધુનિક ડાન્સ

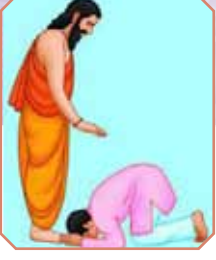
ઢોલિડા ગ્રુપનું સન્માન

ગરબા કલાસીસ (મંદિરમાં) તિર્થરાજ ત્રિવેદી

For more pictures and videos please visit

www.shreehindutemple.net

સંતો અને મહેમાનોની યાત્રા

સંતો:-

અવાર નવાર ભારતીય સંસ્કૃતિની જીવંતધારા અવિચળ વહેતી રહે એવા આશયથી સંત, સાધવી, મહંત, આચાર્યો વગેરે વિદેશની મુલાકાતે પધારતા હોય છે.

“સાધુ ચલતા ભલા”

એ ઉદ્દેશ્યથી આપણા આંગણે આ વર્ષે શ્રી કનુભાઈ રાજગુરુ પધાર્યા. શ્રી હિન્દુ મંદિરે શ્રીમદ્ ભાગવત કથા જાનું આયોજન કર્યું શ્રી હિન્દુ મંદિર સદૈવ જોડતી કડીનું કામ કરતું આવ્યું છે. તેજ સદ્ભાવથી તે “ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ” હોય, કે “નંદિ ગ્રામ સેવા સંસ્થાન” હોય કે “વાત્સલ્ય ગ્રામ આશ્રમ”ના સંસ્થાપક કે અનુયાયીઓ હોય, મંદિર ખુલ્લા દિલથી અને મોટા મનથી સર્વેને સહયોગ આપે છે.

તેવીજ રીતે સત્સંગ પરિવાર પણ વર્ષોથી શ્રી હિન્દુ મંદિર સાથે સંકળાયેલું છે. તેમને કેમ બુલાય? તેમના પૂર્ણ સહયોગથી શ્રી કનુભાઈ રાજગુરુ (પૂ.બાપુ) ની કથા થઈ. શ્રી મોહનભાઈ સાંઈરામ ખૂબજ મંદિરને પરોક્ષરીતે સહકાર આપે છે. મંદિરને અવાર નવાર પૂર્ણ સાથ આપે છે અને જેઓ આ કથામાં મુખ્ય યજમાન બન્યા - બાલુદાદા. પણ એમની અવિરત સેવામાં અખંડ છે તો શ્રી હિન્દુ મંદિર અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર પ્રગટ કરે છે.

શ્રી પરમાત્માનંદગિરિજી

ભારત દેશના ગુજરાત સૌરાષ્ટ્ર રિચિત પોરબંદર જીલ્લાના રાણાવાવ ગામમાં નાનો એવો આશ્રમ પણ ખૂબ મોટા કાર્ય કરે છે અને ગૌશાળા, યોગ વગેરે સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ ચાલે છે. દર વર્ષે શ્રી હિન્દુ મંદિરને

શ્રી ધર્માનંદજી મહારાજ

આંગણે આવી અને યુવાવર્ગને યોગ વિષે પ્રેરણા આપે છે.

શ્રી રમણીકભાઈ દલે:-

રમણીકભાઈએ પૂ. ભાઈ શ્રી (રમેશભાઈ) ની પાઠશાળામાં અધ્યયન કર્યું અને તેઓ સુંદર કથા પણ કરે છે. આ વર્ષે શ્રી હિન્દુ મંદિરમાં એમના દ્વારા ભાગવત્ કથા ખૂબજ આનંદયુક્ત પૂર્ણ થઈ.

સંત શ્રી ધર્માત્માનંદજી દ્વારા પણ શ્રી હિન્દુ મંદિરનું આંગણુ પાવન થયું.

જય શ્રીમાતાજી (સાધવી):-

જામનગર જીલ્લાના જોડિયા ગામ કચ્છ હાઈવે પર જેમનો આશ્રમ સુશોભિત છે. અતિ સુંદર લાલિત્ય,

DATE 19 Oct 2012 NAME Jon Ashworth MP
 It's an honor
 to have been invited
 to share in your
 Navratri celebration
 Best wishes
 Jon

Left message: Jon Ashworth MP
 Below: Lady Gretton,
 Lord Lieutenant of Leicestershire

It was a pleasure in coming here at
 the Navratri festival and join you wish you
 all the best.

A great joy to see so much beauty around us. A wonderful hospitable
 evening. Thank you everyone
 Thank you so much for making me feel so welcome. A wonderful
 festival and I send my best wishes to you all.

Dear Shree Hindu Mandir & Community Centre,
 We write to thank The Shree Hindu Mandir and in particular their friendly staff
 for all the support given to us for the Learning Disability Group from the
 Leicester City Council.

The Learning Disability Team are provided with a free venue and full use of
 their facilities for our Bollywood group which runs on every Friday from
 9am-4.30pm.

The Hindu Mandir venue has supported the Bollywood group since 2011, but
 the most memorable was the Diwali celebration for the learning disability
 group. The facilities are excellent with disability access and we wish that we
 can use your venue again in the future.

Kind regards,

Manisha Solanki

Community Opportunity Officer

Telephone: 01533 454007

SOMERBY HOUSE
 SOMERBY
 MELTON MOWBRAY
 LEICESTERSHIRE
 LE14 2PZ
 15th July 2012

Mr Mayur Sisodia
 The Centre Manager
 Shree Hindu Temple & Community Centre
 34 St. Barnabas Road
 Leicester
 LE5 4BD

Dear Mr Sisodia

I am afraid this is rather a belated letter to thank you so much for making me feel so welcome
 when I visited the Temple for the Ram Karthi Celebrations.

I felt very honoured to be with you for such a special occasion and I found the whole event
 very inspiring. I thought the Mahur group were fantastic and performed the dances
 magnificently.

I was delighted to meet Mr. Vajranta and Dr. Odedra and of course the other members of the
 Temple.

This was a visit that I will not forget and thank you for making it so memorable.

Yours sincerely

Lady Gretton
 HM Lord-Lieutenant of Leicestershire

ROYAL AND DOMESTIC DEPARTMENT
 Government Communications, Social Media, Speech, Letters, Visits
 Private Office, Leicestershire L10 0AH
 Telephone: 01533 201 1000-1005 Fax: 01533 201 1070 www.leicestershire.gov.uk

સંતો અને મહેમાનોની યાત્રા

શ્રી નરસિંહનાથુ (પિપલીધામ)

KATHAS

88 DAYS

Total Kathas:	11
Yajmans:	435
Attendees*:	32500

76

JALARAM PRASADI
BHAJAN & BHOJAN

Total Days:	76
Yajmans:	76
Attendees*:	38000

WEDDINGS

29

Total Days:	29
Yajmans:	29
Attendees*:	15000

52

FESTIVALS CELEBRATED

Total Kathas:	52
Yajmans:	482
Attendees*:	61000

651

HANUMAN CHALISA PATH

Total Days:	13
Yajmans:	13
Attendees*:	6500

YAJMAN

230

Total Havan Yagna:	23
Yajmans:	230
Attendees*:	7600

5 SAMUH KATHA

Total Kathas:	5
Yajmans:	132
Attendees*:	625

170

RANDAL MATALOTA

Total Days:	2
Yajmans:	86
Attendees*:	3350

6

YAGNOPOVIT

Total Days:	6
Yajmans:	6
Attendees*:	3000

Year in Numbers

This is a summary of events that took place at the Hindu Mandir Temple from April 2011 to November 2012.

* Figures are estimated.

Total Dairo 22
Attendees*: 6600

LOK DAIRO

PRATISTHA

Event Days: 3
Yajmans: 1
Attendees*: 3000

Total Days: 3
No of Parties: 3
Attendees*: 1000

PRAVACHAN

Total Days: 52
Yajmans: n/a
Attendees*: 2080

Total Visits: 26
Students: 2340
Attendees*: 2340

Coach Trips: 13
Passengers taken: 972
Passengers: 972

Total: 12
Children: 361

એક કરોડ રૂપિયાનું માતબર દાન

**ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ - લેસ્ટર
તરફથી સાધ્વી ઋતંભરાજીના
'વાત્સલ્ય ગ્રામ' માટે
એક કરોડ રૂપિયાનું માતબર દાન**

ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ દ્વારા પવિત્ર પુરુષોત્તમ માસમાં તા.૧૦.૯.૧૯થી ૧૬.૯.૧૯ દરમિયાન લેસ્ટરના શ્રી હિંદુ મંદિરનાં આંગણે હિંદુધર્મના પ્રખર વક્તા પ.પૂ. સાધ્વી ઋતંભરાજીની શ્રીમદ્ ભાગવત્ કથા 'વાત્સલ્ય ગ્રામ'ના લાભાર્થે યોજાઈ હતી.

ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટના માનદ્ પ્રમુખ શ્રી એન.પી. શર્માજીએ (નિવૃત્ત કોન્સોલ જનરલ - બર્મિંગહામ, યુ.કે.) આ કથા દરમિયાન મોટી સંખ્યામાં પ.પૂ.દીદીમા ઋતંભરાજીની અમૃતવાણીનું રસપાન કર્યું હતું અને અનાથ બાળકો, ત્યક્તા બહેનો અને વૃદ્ધા બહેનો માટે પૂ. દીદીમા સંચાલીત વાત્સલ્ય ગ્રામ માટે ઉદાર હાથે દાન પણ આપ્યું હતું.

ગુજરાતમાં ડાહોર ગામે નવા વાત્સલ્યગ્રામના નિર્માણ માટે ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ તરફથી પ્રમુખ શ્રી એન.પી. શર્મા તથા શ્રી કાંતિલાલ ઉનડકટના વરદ હસ્તે **₹૯૯,૦૨૧.૨૮**નું માતબર દાન દીદીમાના ચરણોમાં અર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. ભાવીક ભક્તોએ પણ ઉત્સાહ પૂર્વક તેમાં સાથ પૂરાવી પોતાના અનુદાનો નોંધાવ્યા હતાં. આ પ્રસંગે વિશ્વ હિંદુ પરિષદના અખીલ ભારતીય સેવા પ્રમુખ શ્રી અરવિંદભાઈ બ્રહ્મભટ્ટ તથા શ્રી હિંદુ મંદિરના શ્રી મયુરભાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં.

તા.૧૬.૯.૧૯ના રોજ કથાની પૂર્ણાહુતી ખૂબ જ ભાવ પૂર્વક સંપન્ન થઈ હતી. પુ. દીદીમાએ સૌ હરિભક્તોને રૂદ્રાક્ષની પ્રસાદી અર્પણ કરી હતી અને સૌ સ્વયંસેવકોને શુભાશીષ આપ્યા હતા. દીદીમાએ ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટના કાર્યોની ખૂબ જ સરાહના કરી હતી. સંસ્થાપક શ્રી કાંતિભાઈ ઉનડકટ અને શોભનાબેન ઉનડકટનું સ્મૃતિભેટ આપી સન્માન કર્યું હતું.

કથા સમાપન સમયે પૂ.દીદીમા એ ગૌ સેવા અર્થે ભક્તો પાસે ઝોળી ફેલાવી હતી અને ગૌમાતા - દાનપાત્ર ઘેર ઘેર સ્થાપીત કરવા માટે આહવાન કર્યું હતું. હરિભક્તોને આ ગૌમાતા - દાનપાત્ર મેળવવા માટે ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટનો સંપર્ક કરવો.

કથાના આયોજનમાં શ્રી હિંદુ મંદિરના પૂજારી શ્રી સર્વ કાર્યકર્તા - સ્વયંસેવક ભાઈ બહેનો, સંસ્કાર સેડિયો, ગુજરાત સમાચાર તેમજ દરેક મંદિરો અને સંસ્થાઓ તરફથી મળેલ સાથ બદલ ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટના કિશોરભાઈ પટેલે સૌનો આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો.

સંકલન: દીપ્તી મિસ્ત્રી (ભારત વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ)

ગીતાજ્ઞનાં સંદેશ પ્રમાણે ભક્તિયોગ

-જીવાભાઈ એલ. ઓડેદરા

ગીતાજ્ઞના બારમા અધ્યાયમાં ભગવાને જે વાત કરી છે એ પ્રમાણે આવો આપણે તપાસીએ ભગવાનને કેવા ભક્તો વ્હાલા છે.

આ અધ્યાયની શરૂઆતમાં અર્જુન ભગવાનને પૂછે છે કે 'હે ભગવાન જે ભક્તો સતત યોગના અભ્યાસી છે અને આપની ઉપાસના કરે છે અથવા જે અવ્યક્ત અવિનાશી આત્માની ઉપાસના કરે છે તેમાં ક્યાં યોગી અધિક છે, શ્રેષ્ઠ છે?'

અહીં ભગવાન જવાબ આપતા કહે છે કે, 'હે અર્જુન, મારામાં મન પરોવીને નિત્ય યોગ કરતા કરતા શ્રદ્ધાયુક્ત થઈને મારી ઉપાસના કરે છે એ શ્રેષ્ઠ યોગી છે. અર્જુન ભગવાનને ફરી પૂછે છે કે, 'હે પ્રભુ, સગુણ ભક્તિ અને નિર્ગુણ ભક્તિ કરનાર બે ભક્તોમાં કયો ભક્ત શ્રેષ્ઠ છે.

શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન અર્જુનને સલાહ આપતા હોય એ રીતે કહે છે કે, 'તું વ્યક્તની વાત છોડ, શ્રેષ્ઠ યોગી અથવા તો ભક્ત હમેશાં મારામાં મન પરોવીને, નિત્ય યુક્ત થઈને, પરમ શ્રદ્ધાથી મારામાં જોઈને મારી ઉપાસના કરે છે અને મારી સેવા કરે છે.'

ભગવાન આગળ કહે છે કે, 'જે મનુષ્યો મારા અવ્યક્ત, અચિંત્ય, અવર્ણનીય, સર્વવ્યાપક, સર્વોપકારી,

ચિંતિત, અમંગળ, ચિંતિત અને અવિનાશી સ્વરૂપની ઉપાસના કરે છે તેઓ પણ મને પ્રાપ્ત કરે છે.

જેમ લુહારની એરણ ઉપર ગમે તેટલા દુયોડા પડે તો પણ તેમાં ફેરફાર ન થાય અને એ એરણ એમની એમ રહે છે પણ એ એરણ પર મૂકેલા લોખંડમાં ફેરફાર થાય છે, લાંબુ, પહોળું થાય છે. એવો તટસ્થ પરમાત્મા પણ આ એરણ જેવો કૂટસ્થ છે.

આ નિરાકાર ભગવાનનું વર્ણન છે. આવા પરમાત્માની કોણ પૂજા કરી શકે? અવ્યક્તની પૂજા તો ધ્યાન દ્વારા જ કરી શકાય.

આ અધ્યાયના ચોથા શ્લોકમાં ભગવાન સલાહ આપે છે કે દશે ઈન્દ્રિયો અને મનને કાબૂમાં રાખી સર્વત્ર સમબુદ્ધિવાળો અને બધાયાના હિતમાં કાર્યરત રહે છે એ મને અવશ્ય પામે છે.

આગળ ભગવાન અર્જુનને ચેતવણી આપતા હોય એવી રીતે કહે છે કે, 'હે અર્જુન, જે અવ્યક્તની પૂજા કરે છે એને કલેશ બહુ થાય છે. અક્ષર, અવ્યક્ત પરમેશ્વરને પગે લાગવું, સેવા કરવી એ સામાન્ય માણસને કઠણ પડે છે.

વ્યક્તની માફક અવ્યક્તની પૂજા થાય છે.

અહીં આગળના ભાગમાં ભગવાન ભક્તિના રસ્તા બતાવે છે.

- ♦ સર્વ કર્મ મને સમર્પણ કરીને ઉપાસના કરવી. (સર્વ કર્મ સમર્પણ)
- ♦ મારામાં મન લગાડી મારામાં બુદ્ધિને ચિંતિત કરવાથી મારામાં આસરો મળે.
- ♦ પરમેશ્વરના ગુણ અને શક્તિ છે એનું રોજ સ્મરણ કરવાથી મને પ્રાપ્ત કરી શકાય (અભ્યાસ યોગ)

♦ અહીં ઉપર દર્શાવ્યા એ પ્રકાર શક્ય ન હોય તો ઓછામાં ઓછું મારે માટે કર્મ કરવામાં તો તત્પર થવું અને આમ કરવાથી અનંતને મેળવી શકાય. (ઈશ્વર માટે કર્મ કરવા)

♦ સંયમ કરતાં કરતાં ઈશ્વરના યોગનો આશ્રય કરીને બધા કર્મોના ફળોનો ત્યાગ કરવાથી મારી પ્રાપ્તિ થાય. (કર્મ ફળ ત્યાગ)

સર્વ માનવ સમુદાય કેટલો નશીબદાર છે કે ભગવાન શ્રી કૃષ્ણએ આપણને સ્પષ્ટ રીતે જણાવ્યું છે કે મને કેવા ભક્તો વ્હલાં છે.

ભગવાન સલાહ આપતા ભાવે જણાવે છે કે શાંતિની પ્રાપ્તિ માટે અભ્યાસ યોગ કરતાં જ્ઞાન યોગ શ્રેષ્ઠ છે. જ્ઞાનયોગ કરતાં ધ્યાન યોગ અધિક શ્રેષ્ઠ છે. ધ્યાનયોગથી કર્મફળ ત્યાગ વિશેષ છે. આમ કર્મ ફળનો ત્યાગ કરવાથી જલ્દી શાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે.

♦ જે ભક્તો ઈન્દ્રિયોને કાબુમાં રાખે છે, દરરેક કાર્યોમાં સમતોલન જાળવી રાખે છે અને સેવા કાર્યોમાં જ સ્વાચ્છો આનંદ અનુભવે છે.

♦ જે અવ્યક્તને પૂજે છે અને સર્વમાંય ઈશ્વરના દર્શન કરી શકે છે. આ પરિસ્થિતિ અત્યંત મુશ્કેલ છે. આ ભક્તો માટે કોઈ વ્હાલો અથવા દવલો ભગવાન નથી હોતો. આ ભક્તો મંદિરમાં જાય કે ન જાય પણ એમની માન્યાત અડગ રહે છે.

♦ જે સર્વ કાર્યો ઈશ્વરમાં સર્મપી રાખે છે અને પરમ તત્વને જીવનનો દ્યેય બનાવી રાખે છે. જેવી

રીતે ભક્ત શ્રી જલારામબાપાએ આપણને સલાહ આપેલ- રામ નામ મેં લીન છે, દેખત સબમેં રામ તોકે પદ વંદન કરું જય જય શ્રી જલારામ. આ ભક્તો માટે કોઈ દુઃશ્મન અથવા અણમાનીતું નથી હોતું.

♦ કાયમી શાંતિ માટે ત્યાગ જરૂરી છે. અહીં ત્યાગ એટલે વૈરાગ્ય. જ્યાં વૈરાગ્ય નથી ત્યાં વિવેક, એટલે કે સત્યનું તારણ કરવાની આવડત નથી.

♦ જે જીવમાત્ર ઉપર દયા રાખે છે; જે મૈત્રી ભરેલું વર્તન કરે છે, જે કોઈ ચીજ પ્રત્યે આકર્ષણ નથી રાખતો, જે અહંકારી નથી એ ભક્ત હંમેશાં વ્હાલો રહે છે

♦ સંતોષી, સંયમી અને મજબૂત મનોબળ ધરાવે છે એ ઉત્તમ ભક્ત છે.

♦ જેમના વિચાર, વાણી અને વર્તન એકજ છે એ ભક્તો હંમેશા વ્હાલા રહે છે.

♦ આ ભક્તો હંમેશા યાદ રાખે છે કે સર્વ કાર્યોમાં ભાગ લેવા પણ હંમેશા યાદ રાખવું કે કર્તા નથી. આ ભક્તો સર્વ અટકળોથી મુક્ત છે, સર્વ અનુમાનથી મુક્ત છે; સર્વ માન્યતાઓથી મુક્ત છે; સર્વ આકાંક્ષાઓથી મુક્ત છે; સર્વ પ્રયોગોથી મુક્ત છે અને સર્વ વિધિઓથી મુક્ત છે. જ્યારે ભક્તોને નજીકથી જોઈએ છીએ ત્યારે જરૂર દેખાય આવે છે કે એમના જીવનમાં તમામ કાર્યોમાં સરળતા છે; હંમેશા બીજી વ્યક્તિઓની જરૂરીયાતો આગળ રાખે છે; અને જીવનમાં ઓછામાં ઓછું અપનાવવાની ઈચ્છા રાખે છે.'

ડોંગરૈ મહારાજના વિચાર

૧ કાળ જતો નથી આપણે ચાલ્યા જઈએ છીએ. સમયને કોઈ મારી શકતું નથી, કાળ તો અમર છે.

૨ સમયને ચાવનારો સચવાઈ જાય છે, સમયને વેફડનારો પોતે જ વેડફાઈ જાય છે.

૩ રોનેદાળ શબ્દો અને સરસ કર્મો માણસના પદચિન્હોને કાળની રેતી પર અંકિત કરે છે.

૪ તૃષ્ણા ઘરડી થતી નથી પણ માણસ ઘરડો થઈ

જાય છે. ઉંમર વધતાં માણસની શક્તિ ક્ષીણ થઈ જાય છે, પણ તૃષ્ણાઓ વધુ પ્રબળ બને છે.

૫ દુઃખમાં સાથ આપે તે ઈશ્વર, સુખમાં સાથ આપે તે જીવ.

૬ વાંચે અને વિચારે એના કરતાં જીવનમાં ઉતારે તે શ્રેષ્ઠ છે.

૭ કામને મારે તે કાળનો માર ખાતો નથી.

૮ પાપ કરવામાં મનુષ્ય જેટલો સાવધ રહે છે, તેટલો પુણ્ય કમાવામાં સાવધ રહેતો નથી.

cont on pg 62

Dasha-Avatar: 'Ten Avatars of Vishnu

'Whenever Dharma, or the situation of law and order, is endangered in this world, I shall incarnate into this world to re-establish Dharma, law and order, and to protect the good and to destroy the evil elements of the society.'

Vishnu is the protector and sustainer of the universe. Lord Vishnu, has incarnated in various life forms through different Yugs (ages) in situations where Dharma was in danger because of certain evil elements in the world. There are ten incarnations of Lord Vishnu. These incarnations are termed as the 'Avatars' of Lord Vishnu.

In **MATSYA** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a fish. In Sat-Yug, a king named Manu was performing severe penance for thousands of years. One day as he was bathing in the river water, a small fish came into his hands and just

as he was about to throw the fish back into the river, the fish requested the king to save its life. Considering its request, the king put the fish into a jar of water but the fish started growing and the jar was not big enough for it. The king threw it into the river, but it soon it outgrew the river and the king then threw it into Ganges and then into the ocean. This is when the king realized that this was Lord Vishnu himself and then the Lord made an appearance and made a special request to the king.

It predicted that the world would come to an end by a huge flood in seven days and requested the king to build a huge boat and take the seven sages (hermits), seeds of all plants, one animal of each type and told him that he would appear as a fish to propel the boat to Mount Himavan for surviving the flood to the next Yug (age). True to his word, after

seven days the Lord appeared and the king tied the boat to the fish by using the royal serpent Vasuki and the fish took all of them to Mount Himavan and kept them there till the flood was over and in the new era, the king started procreation for the new era.

In **KURMA** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a tortoise. It is an interesting story involving both the Devtas (Deities) and Asurs (Demons). In the on-going saga of battle between the Devtas and Asurs, the Devtas suddenly lost all their

strength due to a curse by the short-tempered sage Durvasa. The sage had once presented a garland of flowers to Indra, the king of Devtas, who carelessly gave it away to his elephant which trampled it.

This is when the Devtas approached Vishnu for help. Vishnu then asked them to churn the ocean of milk after adding medicines into the ocean. Mount Mandara could be used as the churning stick he said. He advised them to seek help of Asurs in lifting the mountain in exchange for offer of the share of nectar of immortality that would ensue from the churning. Both the Devtas and the Asurs churned the ocean using the serpent Vasuki as the rope. At the start, playing a trick, Indra (the king of the Devtas), asked the Asurs for the head end of Vasuki. But Asurs suspecting foul play, took the head end, only to be deceived as the poison from Vasuki was slowly weakening them. But as churning was proceeding the mountain was sinking and then Lord Vishnu took the form of the tortoise Kurma and kept the mountain afloat. As soon as the bowl of amruta, the nectar of immortality was out, the Asurs grabbed it. Then Lord Vishnu took the form of an Apsara, a beautiful maiden, and the Asurs agreed to letting her distribute the nectar

and also to abide by her order of distribution. As soon as the Devtas were served with amruta, the maiden disappeared making the Devtas immortal.

In **VARAHA** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a boar. A demon Hiranyaksha, had prayed for Lord Brahma and was awarded a boon that no beast nor man nor god could kill him. But somehow from the list of beasts the name of boar was missing. This proved to be his downfall.

He then started a campaign of plunder across the worlds. He pushed the world to the Pataal-Lok, (under of the sea). He stole the Vedas (the Holy Scriptures) from Lord Brahma, while he was asleep and performed huge atrocities. To retrieve the Vedas and to save the world the Lord Vishnu assumed the role of a boar and lifted the earth from the Pataal-Lok, using its two tusks. It then killed Hiranyaksha and retrieved the Vedas from the Asurs (Demons) and brought it back to the safe custody of the Lord Brahma.

In **NARASIMHA** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a semi-man and a semi-lion. The king of Asurs (Demons), Hiranya-Kashyapa, wanted to become immortal and wanted to remain young forever. To this end, he

meditated for Lord Brahma and because of his severe penance; the Devtas (Deities) were frightened and asked Brahma to calm the king. Brahma was pleased by his austerity and granted him a wish. Hiranya-Kashyapa wished that he could not be killed by a man or a beast, nor in day or at night, neither inside or outside a building and nor he can be killed by any weapon. Having obtained this wish, he considered himself the supreme God and stopped people from worshipping Vishnu.

But his own son Prahlad, was a committed devotee of Vishnu. This infuriated Hiranya-Kashyapa. He ordered numerous ways to kill Prahlad including asking his sister Holika to sit with Prahlad in the fire. But Prahlad escaped unhurt. Irrated Hiranya-Kashyapa asked Prahlad to show him Lord Vishnu. Prahlad said, "He is everywhere". Further enraged, Hiranya-Kashyapa knocked down a pillar, and asked if Lord was present there. It was at this moment, Lord Vishnu then emerged as a half lion, half man from the pillar, and took Hiranya-Kashyapa to the doorstep, which was neither inside the house nor outside, and the time was evening, neither night nor day. He then killed Hiranya-Kashyapa using his lion claws saving the life of Prahlad.

In **VAMAN** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a dwarf priest. Bali, the grandson of Prahlad was a very courageous and mighty Asura (Demon). By his penance and might, he conquered the world. Indra (the king of Devtas), fearing that he would conquer all three worlds, approached

Lord Vishnu for help. Lord Vishnu was then born as a dwarf Vaman in the household of a Brahman (Priest). He then went to Bali and asked for a donation. Bali was delighted to offer him anything he requested even though his priest warned him that it was Lord Vishnu.

Vaman requested for only small feet of land. Bali gracefully agreed. Lord Vishnu then grew in size and covered the earth and heaven in two strides. And due to lack of space, he put his third leg on Bali himself and sent Bali to the Pataal-Lok and relieving Devtas of fear.

In **PARASHURAM** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as a Brahman (Priest) in this world. He was born to Jamadagni and Renuka, and belonged to the Brighu clan. Parashuram was always carrying an axe that was presented to him by Lord Shiva of

whom he was a committed devotee. Kartavirya, a powerful king, once went to Jamadagni's home and stole the Kamdhenu cow, which was supposed to give endless quantity of milk. The king became greedy for the cow and took the cow in his possession after Jamadagni who refused to give up the cow.

Purshuram returned home to find his father dead. Parshuram was furious and avenged the death of his father by killing all Kshatriyas 21 times.

In **RAM** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as Ram. In Ramayan the character Ram has showed the world the characteristics of an ideal person, including ideal son, ideal husband, ideal king and an ideal individual. Lord Ram was incarnated upon this planet to get rid of the Asura with ten heads, Ravan, who had

been granted a boon by Brahma of immunity from Devtas, and other spiritual beings. Ravan became too powerful, arrogant and caused havoc in the world. Hence Ram was born. Lord Ram successfully fought against various evil elements of the world.

Ramayan epitomises the ideal behaviour of man, with special focus on man-wife relationship, son-father relationship and the rules for ideal governance by a king.

In **KRISHNA** Avatar, Lord Vishnu incarnated himself as Krishna. Krishna along with his brother Balaram,

appeared in the Dwapar-Yug to kill the demon king, Kansa. Lord Krishna conveyed the message of love and humanity to the world.

During the famous war of Mahabharata between Pandavs and Kauravs, Krishna gives a long discourse to his disciple Arjun, known as Bhagvad-Gita, in which he acclaimed: "Whenever Dharma, or the situation of law and order, is endangered in this world, I incarnate into this world to re-establish Dharma, law and order, and to protect the good and to destroy the evil elements of the society."

In **BUDDH** Avatar, Lord Vishnu incarnates himself as Buddh, the prince who renounced the throne to lead the world on the path of peace. He is the founder of the Buddhist religion. He was born the crown prince

of Kapilavastu to Suddhodana and Maya. He was named Siddharth Gautam, meaning "All things fulfilled" by the king. But his mother died soon after his birth but Prajapati, the sister of Maya, brought Siddharth up.

Buddh was saddened by death of living creatures, since his childhood days and used to question: "Do all living creatures kill each other?" He was not happy with any answers that were provided to him and he decided to find out the meaning and the absolute truth and he left his wife and child to a hermit's life in the forest. One day, he became the enlightened one. His preaching spawned off the religion of Buddhism, now popular across the world.

In **KALKI** Avatar, Lord Vishnu will incarnate himself as Kalki, (meaning the one that destroys the foulness), who will come riding his white horse and with his blazing sword in his hands. This will be the tenth avatar of Lord Vishnu. At the end of Kali-Yug (present age), he will destroy all evil from this world and recreate a golden age based on righteousness called Sat-Yug.

Eklavya

– The Ideal Student

The story of Eklavya is an important part of the Mahabharat. It illustrates the eagerness of a student to learn from his chosen Guru,

without caring for what the consequences may be. It shows the student's loyalty to his Guru, who had refused to accept him as student because of his principles. It also shows how a person regardless of his/her cast can aspire for greatness beyond their reach.

Eklavya was a young tribal boy. One day he came across the Gurukul (School), where Dronacharya was instructing the Princes of Hastinapur (Pandavs and Kauravs) in the art of warfare. Eklavya stood engrossed as he saw the wonders that a bow could do. He thought if he could learn archery, he could protect his village and his animals from the jungle's wild animals.

Eklavya asked his father about this grand looking man who was teaching. His father explained that the man was none other than the great Dronacharya, who was famed for his proficiency in warfare.

"Oh! How I wish I could learn from him," said Eklavya.

"Son, he has been engaged by Bhishma to teach the Princes of the Kuru dynasty" Replied his father.

"I shall try," replied a stubborn Eklavya.

He went to Dronacharya and asked him to accept him as his student. Dronacharya refused, telling him that he only taught

Kshatriyas and Brahmins. A dejected Eklavya then took a decision that become the best archer that his teacher would be Dronacharya. He went to his home and created a statue of Dronacharya out of clay. He worshipped this clay image and took it to be his Guru. He practiced with bow and arrows relentlessly and gradually became very good at archery. Everyday, he prayed to his clay statue of his Guru.

One day, Eklavya heard a dog barking loudly. Seeing that the dog was distracting him, he took up his bow and shot five arrows into its mouth. He shot the arrows in such a way that the dog, though unhurt, could no longer close its mouth. The dog ran off whimpering.

The Princes and Dronacharya saw the dog and wondered who had shot the arrows in such a wonderful way. After finding out that it was Eklavya, who said that he was Dronacharya's student, Arjun became upset. He reminded Dronacharya of his promise that "Arjun would be the world's best archer". "How could Dronacharya have taken up a tribal boy as his student and made him a better archer?" wondered Arjun.

Dronacharya went to Eklavya with all his students, where he saw the boy practicing in front of his clay image, which had fresh flowers around it. Eklavya ran to him and fell at his feet saying, "Guruji, thanks for coming here, after so many years of learning from your image, I have the good fortune of seeing you."

With his heart full of admiration for the young boy, Dronacharya said, "My boy, you have successfully completed your education. Now it is time for my Guru Dakshina. Will you give me whatever I ask of you?" Eklavya happily replied "Yes". Dronacharya then said, "Eklavya, you made me your Guru even though I rejected

you and as my Dakshina, I ask for your right thumb."

Eklavya looked at him in stunned silence, and then slowly walked up in front of his Guru's clay image, and taking out his knife, he cut off his right thumb. He knew he would never be the best archer now, as without the right thumb it is not possible to let go one's arrows.

Even without his right thumb, he became one of the world's skilled archers. Eklavya taught us many things. With courage and determination, you can achieve anything. Nothing is impossible in this world. All you need is practice. If we follow Eklavya, we will all be great people and set out an example for everyone around us.

Wordsearch

V	I	N	J	A	W	D	G	D	E	E	K	L	A	V	Y	A	W	M	D	M	A	H	T	D
W	M	N	N	P	A	N	A	A	D	P	L	K	V	U	D	D	M	A	W	S	A	A	K	D
R	R	A	C	B	H	A	K	T	I	D	A	R	S	H	A	N	E	L	K	H	M	P	E	E
A	S	R	K	P	D	A	E	A	R	N	H	A	N	A	T	H	R	A	N	I	U	P	D	V
M	G	A	M	M	N	W	I	J	A	S	P	D	E	N	D	A	V	K	A	V	M	Y	U	T
Q	P	Y	N	O	U	A	S	P	M	A	T	A	J	I	S	S	A	Y	T	B	A	D	U	A
T	L	A	D	N	M	N	U	S	A	N	A	N	D	L	A	W	M	A	W	A	N	I	I	M
Q	N	N	A	M	D	J	O	R	Y	E	N	M	A	A	N	A	W	L	A	B	A	W	R	A
K	Y	D	A	R	A	J	G	N	A	A	P	J	R	G	A	M	V	A	T	A	N	A	A	J
S	E	R	Y	S	Y	H	I	A	N	N	O	D	J	L	M	I	A	S	H	I	I	L	M	A
D	H	R	U	V	K	O	A	A	A	D	U	D	U	I	K	V	O	D	Y	N	G	I	T	A
S	X	R	N	A	P	P	S	B	I	E	R	D	N	A	N	I	N	W	A	D	N	U	H	O
R	I	A	E	D	R	R	O	A	H	E	N	E	R	R	L	V	M	V	T	R	N	C	B	L
D	D	N	U	E	A	M	C	S	H	A	A	P	T	V	A	E	E	E	E	O	A	G	E	A
B	E	S	S	Y	H	E	C	N	E	P	R	Y	A	E	J	K	I	E	R	N	O	A	L	M
K	V	P	Y	P	L	I	O	E	N	E	O	A	R	E	A	A	N	R	E	A	R	N	A	A
Y	R	S	A	E	A	S	N	S	H	B	K	A	T	A	R	N	T	S	K	C	E	E	X	R
Z	H	I	P	V	D	S	I	D	H	A	S	H	U	A	S	A	B	H	H	H	K	S	M	O
M	F	T	S	A	D	R	N	M	U	N	Z	A	A	M	R	N	A	I	T	A	A	H	A	N
A	I	A	W	H	S	E	A	B	H	T	E	E	A	A	M	D	L	V	E	R	H	P	N	A
N	D	M	K	S	N	W	E	S	A	I	E	O	U	R	S	L	A	A	U	Y	A	O	P	T
D	S	U	P	A	W	A	D	E	H	M	J	M	L	A	T	E	J	J	O	A	S	C	A	H
I	U	K	N	R	U	A	I	T	D	S	E	A	P	N	M	I	G	I	N	S	H	I	R	D
R	O	H	E	P	R	M	E	U	A	D	S	J	I	L	W	A	L	N	A	V	I	N	D	I
A	E	E	A	A	N	B	A	L	R	A	M	M	W	M	E	L	L	A	S	U	D	A	M	A

RAM

EKLAVYA

DRONACHARYA

RAMAYAN

PRAHLAD

PUJA

BALRAM

LAXMAN

ARJUN

DEVTA

SHIV

VEER SHIVAJI

NARAYAN

RADHA

SITA

MAHABHARAT

MANDIR

BHAKTI DARSHAN

SUDAMA

GITA

MATAJI

KRISHNA

ARTI

DHRUV

SWAMI VIVEKANAND

HAPPY DIWALI

SHREE HINDU TEMPLE

Devavrat...

Popularly Known As Bhishma.

King Shantanu was a famous king of Hastinapur. He was married to Ganga, who gave birth to a son, Devavrat. On account of her past life's karma, she went to Heaven leaving Devavrat in his father's care. He was taught the Veds, and the Purans, and also archery, by the greatest archer of the time, Parshuram.

Devavrat learned from his father how to rule the kingdom following the ideals of truth and justice. Devavrat was trained in every way to take up the throne. King Shantanu in due time enthroned Devavrat as the Crown Prince. Devavrat was very humble individual, who looked after his subjects with love and kindness.

One day, King Shantanu went out on a hunting expedition and saw a very charming young girl. She was the daughter of a fisherman named Dashraj. Her name was Satyawati. He immediately asked her hand in marriage, but she replied telling him to ask her father for her hand. When he sent messengers to her father asking for her hand in marriage, the shrewd old fisherman would not agree. He asked, "Shantanu is not young anymore, who would care for my daughter, were he to die?"

King Shantanu decided to go in person and tried to persuade him with promises of riches and rewards, but the fisherman was adamant. "Nothing less than the throne for my daughter Satyawati and her descendants is acceptable," he said stubbornly. Dashraj was keeping the future interest of his daughter in mind. Shantanu thought that he couldn't harm his beloved son Devavrat's future of whom he was so proud, yet he longed to marry Satyawati. He couldn't bear this dilemma and this caused him to be ill. He spent all his time alone without speaking to anyone.

Devavrat saw that his father became sad all of a sudden. He inquired of his father but got no answer. Devavrat went to inquire the reason from his father's charioteer, who

disclosed everything. In order to keep his father happy, Devavrat went to see Satyawati's father Dashraj and promised that for his father's sake he would give up the throne. "This is my vow and I shall be true to it," he said assuring Dashraj, who was still worried. He said, "You will keep your oath alright, but your son will fight my daughter's son for the throne. What will happen then?" But Devavrat immediately set Dashraj's fear at ease, stating, "I take another oath, I swear in the name of my parents, I shall never marry. This is my firm vow." Upon hearing this, Dashraj gladly agreed to his daughter's marriage with the King.

As young Devavrat, took this pledge, the heavens opened and the gods cried out "Bhishma!", as they showered flowers upon him to honour his selfless resolve. Ever since then, Devavrat was known as Bhishma or the one who makes and keeps a great vow. When Devavrat took his new mother Satyawati to his father, King Shantanu was amazed when he heard about his son's vows. He was full of praise for him. His father granted him a boon, "Death will not come to you unless you give your explicit permission to it, and death will wait upon you with folded hands." Satyawati married King Shantanu and bore him two sons, Chitrangada and Vichitravirya. After King Shantanu died, they ruled the kingdom.

Bhishma (Devavrat) kept up with his promises until the end of his life. He lived for four generations. He protected the kingdom of Hastinapur and its kings from all odds but never ever desired for the throne, though he deserved it. Later, in the Mahabharat war, just to keep up the promise, he had to support evil Duryodhan as he was the prince of Hastinapur kingdom. Being wounded by Arjun during the Mahabharat war, Bhishma desired to embrace death on the day of Makar-Sankranti after knowing that his beloved kingdom was in the safe hands of Pandavs.

Here Is Your Mother

When you came into the world,
she held you in her arms.

**You thanked her by wailing
like a banshee.**

When you were 1 year old, she
fed you and bathed you

**You thanked her by crying
all night long.**

When you were 2 years old,
she taught you to walk

**You thanked her by running
away when she called.**

When you were 3 years old,
she made all your meals with
love

**You thanked her by tossing
your plate on the floor.**

When you were 4 years old,
she gave you some crayons

**You thanked her by coloring
the dining room table.**

When you were 8 years old,
she handed you an ice cream

**You thanked her by dripping
it all over your lap.**

When you were 9 years old,
she paid for piano lessons

**You thanked her by never
even bothering to practice.**

When you were 10 years old,
she drove you all day, from
soccer to gymnastics and
birthday parties

**You thanked her by telling
the car was embarrassing.**

When you were 11 years old,
she took you and your friends
to the movies

**You thanked her by asking
her to sit in a different row.**

When you were 13 years old,
she suggested a haircut that
was becoming

**You thanked her by telling
her she had no taste.**

When you were 14 years old,
she paid for a month away at
summer camp

**You thanked her by
forgetting to write a single
letter.**

When you were 15 years old,
she came home from work,
looking for a hug

**You thanked her by having
your bedroom locked.**

When you were 17 years
old, she was expecting an
important call

**You thanked her by being on
the phone all night.**

When you were 18 years old,
she cried at your high school
graduation

**You thanked her by staying
out partying until dawn.**

When you were 19 years
old, she paid for your college
tuition, drove you to campus,
carried your bags

**You thanked her by saying
good bye outside the
dorm so you wouldn't be
embarrassed in front of your
friends.**

When you were 21 years old,
she suggested certain carriers
for your future

**You thanked her by saying,
"I don't want to be like you".**

When you were 22 years
old, she hugged you at your
college graduation

**You thanked her by asking
whether she could pay for a
trip to abroad.**

When you were 24 years old,

she met your fiance and asked
about your plans for the future

**You thanked her by glaring
and growling, "Muuhh-ther,
please!"**

When you were 25 years old,
she helped to pay for your
wedding, and she cried and
told you how deeply she loved
you

**You thanked her by moving
halfway across the country.**

When you were 30 years old,
she called with some advice
on the baby

**You thanked her by telling,
"Things are different now".**

When you were 40 years of
old, she called to remind you
of a relatives birthday

**You thanked her by saying
you were really busy.**

When you were 50 years of
old, she fell ill and needed you
to take care of her

**You thanked her by reading
about the burden parents
become to their children.**

And then, one day, she
quietly died. And everything
you never did came crashing
down like thunder.

**Ask yourself... have you put
aside enough time for her?**

Be tactful, loving and still
show her due respect though
you may have a different view
from hers.

**Once gone, only fond
memories of the past and
also regrets will be left.**

ચેરિટીના ટ્રસ્ટોની જવાબદારી

-જીવાભાઈ ઓડેદ્રા, લેક્ટર

એક સામાન્ય નજરે જોઈએ તો ટ્રસ્ટીઓને કોઈપણ દાતા દાન આપે છે અને મુખ્યત્વે ત્રીણ પાર્ટીના લાભાર્થી. આ સાદો નિયમ એક હજાર સાલથી ચાલ્યો આવે છે. આને આજે પણ આ સંકલ્પદષ્ટિ (Concept) દરેક ચેરિટીઓના માટે લાગુ પડે છે.

ચેરિટીના ટ્રસ્ટીઓને સામાજિક સભ્યો તરફથી પૈસા અથવા જમીનની જવાબદારી આપવામાં આવતી હોય છે.

અહીં ચેરિટીના ટ્રસ્ટી તરીકે, આ સાધનસંપત્તિનો ઉપયોગ ચેરિટીના નિયમો અનુસાર જ થાય છે એ બાબત ખાસ ધ્યાન આપવાનું હોય છે. આ દેશમાં દરેક ચેરિટી માટે નિશ્ચિત માળખું હોય છે અને ખાસ નિયમોનું બંધારણ હોય છે. અહીં દૈનિક વ્યવસ્થા અને કોણ ક્યાં જવાબદારી પૂર્ણ કરે એ વિષે જણાવેલું હોય છે.

હા, અહીં નોંધ લેવી જરૂરી છે કે આ માળખું દરેક ચેરિટી માટે એકજ નથી હોતું અને એ આધારીત હોય છે ચેરિટીના દરેક નિયમો અને આ હકીકતના લીધે ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી ઉપર અસર કરતા હોય છે. એક ઉડતી નજરે જોઈએ તો ચાર ભાગની વ્યક્તિઓને ચેરિટી (ચેરિટી)કાર્ય ઉપર અધિકાર હોય છે.

- ❖ દાતાઓ (Funders)
- ❖ ચેરિટીની સેવાઓનો લાભ લેનાર
- ❖ ટ્રસ્ટીઓ અને એમની જવાબદારી હોય છે કે ચેરિટીની સેવા લેનાર વ્યક્તિના લાભ વિષે ચિંતન; જે પૈસા આવે છે એ ચેરિટીના નિયમોને અનુસરીને વાપરવાનું.
- ચેરિટીના માળખાને અને નિયમોને અનુસરીને વાપરવાનું, અને કોઈપણ વ્યક્તિગત લાભ અથવા નિયમોનો ભંગ ન થાય એ વિષે ધ્યાન આપવાનું હોય છે.
- ❖ દૈનિક જવાબદારી ઉઠાવનાર કાર્યકરો અને સેવકો ચેરિટીસ એક્ટ ૧૯૯૩ના ભાગ ૮૭ના જણાવ્યા અનુસાર ટ્રસ્ટી એટલે - ચેરિટીના કાર્ય ઉપર અંકુશ અને નિયંત્રણ રાખનાર

વ્યક્તિ. જુદી જુદી ચેરિટીઓ ટ્રસ્ટીઓને જુદી જુદી ઉપમાઓ આપે છે - સમિતિ સભ્ય, નિયંત્રક સમિતિ સભ્ય, કાર્ડિન્સીલના સભ્ય, કરોબારી સમિતિના સભ્ય, ગર્વનર વિગેરે..

અહીં ઉપમાઓ જે હોય તે પણ જે વ્યક્તિ કાર્યવાહક સભ્ય તરીકે ચેરિટીના નિર્ણયોમાં ભાગ લેવાનો અધિકાર હોય છે અથવા મીટિંગોમાં જવાબદારીઓ નિભાવવાની જવાબદારી બની રહે છે.

આ ટ્રસ્ટીઓને ચૂંટવાની ચારી રીત હોય છે.

❖ ચૂંટણી -

વાર્ષિક મીટિંગમાં અથવા પત્ર દ્વારા નવા ટ્રસ્ટીઓને અથવા નવા સભ્યો ચૂંટવાની જવાબદારી અમૂક ખાસ સભ્યો દ્વારા થતી હોય છે.

❖ કો-ઓપ્એશન -

સમિતિ સભ્યો દ્વારા મતદાન કરીને નવા સભ્યોની નિમણૂક કરવાની રીત.

❖ દાતાઓ અથવા બીજા સંસ્થાઓ દ્વારા -

અહીં એક અથવા વધારે ટ્રસ્ટીઓને બહારની સંસ્થા દ્વારા નિમવામાં આવતા હોય છે.

❖ પદ અધિકારીને-(Ex-officio)

અહીં એક અથવા વધારે ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂક જે પદ હોય છે એમના માટે રાખવામાં આવતું હોય છે. દા.ત. કોઈ જગ્યાનો મેયર અથવા ધર્મગુરુ.

કોઈપણ ચેરિટીની જવાબદારીઓને કર્મચારીઓ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી હોય છે પણ ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી એકંદરે એક જ હોય છે ચેરિટીના નિયમો ગમે તે હોય અથવા નાની-મોટી ચેરિટી ઉપર આધારીત નથી હોતી.

(૧) સમિતિના ખાસ કર્તવ્ય (Mission), પ્રત્યક્ષ દષ્ટિ(Vision) અને ચેરિટીના મૂલ્યોને રૂપાંતર આપવું. અહીં ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી છે કે

ખાસ ઈરાદાઓને વેગ આપવો અને ચેરિટીના નીતિરીતો અને મૂલ્યોનું રક્ષણ કરવું.

- (૨) ચેરિટીના વિકાસ મોટ વ્યૂહરચના કરવી - અહીં વાત છે ચેરિટીના ભવિષ્ય માટે અને લાંબા ગાળાની સફળતા વિષેનું ચિંતન.
- (૩) કાર્યનીતિઓ બનાવવી અને એનું અનુકરણ કરવા વિષે ચિંતન ચેરિટીના કાર્યોને સારી રીતે પૂર્ણ કરવા માટે અમુક કાર્યનીતિઓ અપનાવી. આ નીતિઓ ખાસ કરીને કાર્યકરોને માર્ગદર્શન માટે, આર્થિક વ્યવસ્થા અને સૌ પાર્ટીઓના મર્યાદાઓના રક્ષણ માટે હોય છે.
- (૪) ચેરિટીના બંધારણનું માન્યતાઓનું રક્ષણ કરવું. અહીં ગર્વનીંગ બુક ચેરિટીના નિયમોનું રૂપ છે. ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી બને છે કે ચેરિટીના દ્યેયો અને ગર્વનીંગ બુકની મર્યાદાઓ જળવાય રહે.
- (૫) જવાબદારીઓનું પાલન - ટ્રસ્ટી પોતાની ચેરિટીના કાયદાકીય જવાબદારીઓનું પાલન થાય એ માટે સક્રિય રહે છે. દા.ત. ચેરિટી કમીશન, એચએમ રેવન્યું અને કસ્ટમ અથવા કંપનીસ ઇઉસના રજીસ્ટ્રાર. અહીં વાર્ષિક રજૂઆત અને આર્થિક વ્યવસ્થા વિષે જાણકારી નિયમિત રીતે આપતા રહેવું. અહીં ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારીઓનું અનુકરણ કરવું જરૂરી છે.
- (૬) કાયદાનું પાલન - ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી હોય છે કે ચેરિટીની તમામ જવાબદારીઓ સરકારી નિયમોનું પાલન કરે.
- (૭) નાણાં સંબંધી ધ્યાન રાખવું - ચેરિટીના કાર્યો ચાલુ રાખવા માટે નિયમિત રીતે નાણાંકીય વ્યવસ્થા ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી બને છે. આ ટ્રસ્ટીઓ સંસ્થાની સાધન સંપત્તિ ચેરિટીના નક્કી કરેલ કર્તવ્ય માટે વપરાય અને એ વિષે માણસોની વ્યવસ્થા કરવા માટે જવાબદાર છે.
- (૮) કાર્યકરો અને સેવકોનો આદરભાવ કરવો - ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી છે કે કાર્યકરો અને સેવકોના માર્ગદર્શન માટે ઈરાદાઓ અને નિયમો રચે.

(૯) ટ્રસ્ટીઓના બોર્ડની જવાબદારી - અહીં ટ્રસ્ટીઓની જવાબદારી બને છે કે મિટીંગો, ભવિષ્યની યોજનાઓ અને નક્કી કરેલા સમયે બોર્ડની કાર્યરીતોને સારી રીતે ચલાવવી. આ બોર્ડની જવાબદારી છે કે નવું ટ્રસ્ટી બોર્ડ બદલાતા રહેવું.

(૧૦) ચેરિટીનું મહત્વ વધારવું - ટ્રસ્ટી એમના વર્તન દ્વારા, કાર્ય કરવાની આવડત અને ચેરિટીને લગતી કાર્યવાહી દ્વારા ચેરિટીની નામનાને બઢતી આપે છે. આ ટ્રસ્ટીઓ ચેરિટીના દુત ગણાય છે.

(૧૧) કાર્યકરો માટે નિયમો અને કામ ચલાવવાની નિયમો રચવા- જ્યારે કાર્યકરો રાખ્યા હોય ત્યારે કામ ચલાવવાની રીત અને નિયમો વિષે ચિંતન કરવું. અહીં ખાસ કરીને નવા કાર્યકરો ઉભા કરવા, એમને સહકાર આપવો, એમને માર્ગદર્શન આપવું, એમને વળતર ચૂકવવું અને કોઈ પણ જગ્યાએ આજ્ઞાપાલન થાય એવું વાતાવરણ ઉભું કરવું.

(૧૨) ચેરિટીના ચીફ એક્ઝેક્યુટીવની નીમણુંક કરવી - જરૂર પડ્યે ટ્રસ્ટીઓ ચેરિટીના ઈરાદાઓને અનુસરીને નિયમો રચે છે. અહીં ચેરિટી નાની હોય તો મુખ્ય કાર્યકરોની નીમણુંક કરે છે. આ ટ્રસ્ટીએ આ હોદાઓની સફળતા માટે હમેશાં કાર્યરત રહે છે.

અહીં ટૂંકમાં કહીએ તો ટ્રસ્ટીઓએ હમેશાં ચેરિટીની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ નહીં કે વ્યક્તિગત લાભ; ટ્રસ્ટીએ પોતાની જવાબદારીઓ નિભાવતી વખતે બહારની વ્યક્તિઓ અથવા સંસ્થાના લાભનો પહેલાં વિચાર ન કરવો. ચેરિટીના નિયમોનું તટસ્થપણે અનુકરણ કરવું, ટ્રસ્ટીઓ તરીકે વ્યક્તિગત બાંધ છોડ ન કરવી; જે નિર્ણયો લેવાય એ બાબત સૌને માહિતી આપવાની તૈયારી રાખવી ટ્રસ્ટીએ કોઈપણ લાભને સંસ્થાની સામે રાખવો; અને ટ્રસ્ટીએ એક આગેવાન તરીકે સેવા આપવી.

‘સમાજ અને શિસ્ત’

કોઈ પણ સમાજના વિકાસમાં સામાજિક સંગઠન મહત્વનો ભાગ ભજવતું હોય છે. જે સમાજ સામાજિક રીતરે આપસી મતભેદ અને વાદવિવાદ ટાળી સામાજિક એકતા સ્થાપવામાં સફળ થાય છે એ સમાજ ખુબ જ ત્વરાથી અને એકધારી ગતિએ પ્રગતિનાં શિખરો સર કરવામાં સફળ થાય છે.

સામાજિક કાર્યો સમાજ સમષ્ટિનાં કાર્યો ગણાય છે. અને સમાજના દરેક ઘટકગણનું તેમાં યથાશક્તિ યોગદાન આવશ્યક હોય છે. સમાજના કાર્યો કરવા માટે ધીરજ, સહનશક્તિ, અનાસક્તભાવ અને ક્ષમાભાવનાની ખાસ આવશ્યકતા હોય છે.

આપણા કેટલાક ભાઈઓ નાની અમથી બાબતોમાં નારાજ થઈ પોતાનો અહં ન સંતોષાતાં સમાજ તથા સામાજિક પ્રવૃત્તિઓથી વિમુખ બની જાય છે. આવા મહત્વાકાંક્ષી માણસો પદ, પ્રતિષ્ઠા કે પ્રશાસનની બાબતે પોતાનું ધાર્યું ન થતા ધુંધવાઈ જાય છે. અને સમસ્ત સમાજ સમષ્ટિને ભાંડવા લાગે છે. સમાજનાં કાર્યો બહુદેતુક અને લોકકલ્યાણી હોય છે જેમાં યોગદાન આપતા લોકો માત્ર સેવાની ભાવનાથી જ જોડાયેલા હોય છે. આથી સમાજ વિકાસના યજ્ઞોમાં વ્યક્તિગત મહત્વકાંક્ષા સંતોષાય એવો દુરાગ્રહ કોઈએ રાખવો જોઈએ નહીં. ઘણી વખત અમુક આગેવાન ભાઈઓ પણ આવી ભૂલ કરી બેસતા હોય છે અને પોતાનું ધાર્યું ન થતાં રચનાત્મક સામાજિક ગતિવિધીઓથી પોતાને

અલગ કરી નાંખે છે, આટલું જ નહીં ક્યારેક તો અમુક ભાઈઓ સામાજિક હિત ખોરવાઈ એ રીતે પોતે અલગ જ અમુક સંગઠન કે સમિતિઓ બનાવવા સુધી આગળ વધી જાય છે. કોઈ સારું કાર્ય કરતું હોય તે આવકાર્ય છે પણ આ રીતે સામાજિક સંગઠનને વિભાજિત કરી આપણી શક્તિઓને આપસી સ્પર્ધાઓ કે હુંસાતુંસીમાં વ્યર્થ વેડફી નાખવી એ આપણને કે આપણા સમાજને પાલવે એમજ નથી. વિદેશોમાં આપણો સમાજ ઘણો નાનો અને સિમિત છે તથા હાલમાં આપણે વિકાસને પંથે સારી એવી ગતિ પણ મેળવી ચૂક્યા છીએ ત્યારે મજબૂત સામાજિક સંગઠન આપણા સૌને માટે આગળ વધવાનો એક માત્ર ઉપાય છે. ભૂતકાળ પણ એ બાબતને સાક્ષી છે કે આપણે અપૂરતા સામાજિક સંગઠનને કારણે ઘણું બધું ગુમાવી ચુક્યા છીએ અને વગોવાઈ પણ ચુક્યા છીએ. આ ભૂલનું સુશિક્ષિત એવા આપણે સૌ પ્રગતિની દરેકઠ્ઠાળ ભરતા આ સમયમાં પુનરાવર્તન ન કરીએ એ અતિ આવશ્યક છે.

આપણા સૌની પરમ હ્રુજ છે કે સમાજ ઉત્કર્ષ માટે આપણે સૌ સાથે મળીને આપણા સમાજની ધાર્મિક અને સામાજિક સંસ્થાઓને તન, મન તથા ધનથી યથા શક્તિ યોગદાન આપી મજબૂત બનાવીએ. આપણામાં શક્તિ, સમર્થતા, સમર્પણ અને સાહસ તો છે જ, બસ એક માત્ર સંગઠન પ્રગાઢ બનાવીએ તો આવનાર ઉજળું ભવિષ્ય સામેથી આપણી પ્રતિક્ષા કરશે.

ડૉંગરે મહારાજના વિચાર

cont from pg 54

- ૯ વિવેકથી સંસારનો અંત ન લાવો ત્યાં સુધી સંસારનો અંત આવવાનો નથી.
- ૧૦ પૈસાના દારૂ પ્રભુના દારૂ થઈ શકતા નથી.
- ૧૧ યોગી એકલો તરે છે. સત્સંગી પોતે તરે છે અને સંગમાં આવેલાં સર્વને તરે છે.
- ૧૨ અક્ષયન કરતાં પણ જ્ઞાન દાન શ્રેષ્ઠ છે. તેથી કાયમની શાંતિ થાય છે.

- ૧૩ સુવર્ણ કરતાં સમયને કિંમતી ગણે તે સાધુ. જેને સમયની કિંમત નથી તે અંતકાલ ખૂબ જ પરતાય છે.
- ૧૪ ખરો આનંદ મળે એવી ઈચ્છા હોય તો સત્યમાં ખૂબ નિષ્ઠા રાખો.
- ૧૫ માગવાથી મૈત્રીનું ગૌરવ ટકતું નથી. સારી મૈત્રી સમજનાર માગતો નથી.
- ૧૬ મોહ ભોગ માગે છે, જ્યારે પ્રેમ ભોગ આપે છે.
- ૧૭ ક્રોધ કરવાથી પૂણ્યનો ક્ષય થાય છે.

‘મહેમાન થતાં પણ આવડવું જોઈએ !’

આજે મહેમાનો આટલા અળખામણા થઈ પડ્યા છે તેનું કારણ માણસને મહેમાન બનતાં આવડતું નથી તે છે તેમ કહેવું પડશે કારણ કે મહેમાન થવું એ પણ એક ખૂબી છે. મહેમાનની પણ એક આચાર સંહિતા છે. કેટલાંક મહેમાન દૂધમાં સાકર ભળે તેમ ભળી જાય અને બહારની હાજરી જેવા નથી લાગતા. આવા મહેમાન તમને બોજા જેવા ના લાગે - તમને તમારી પાઘડીના છોગા જેવા લાગે. મુગટનાં પીંછા જેવા લાગે. એ ઘરમાં હોય કે બહાર ગયા હોય, ગૃહસ્થી તેમના પગની એડી નીચે દબાચેલી ના લાગે. આવા મહેમાન ખરાબ હોવાની જેમ અંદર ના આવે. ઘરનું વાતાવરણ એવું ને એવું રહે, કદાચ વધુ સુગંધી બને. આવા મહેમાન આંખ માથા ઉપર પણ માણસને મહેમાન બનતાં આવડતું જ નથી.

મહેમાન થતાં પણ આવડવું જોઈએ. ખરાબ મહેમાન એવી રીતે વર્તશે કે જાણે આ ઘરમાં મહેમાન થવાનું ગયા ભવનું લાઈસન્સ તેની પાસે હોય એ હુકમો છોડશે, ખામીઓની ચાદી મોટેથી બોલશે, આવા મહેમાન ઘરને માથે લેવાના-બધો વ્યવહાર અસ્તવ્યસ્ત કરી નાખવાના. જાણે કોઈના તંબુમાં ઊંટ પેસી ગયું.

મહેમાન થવું હોય તો મહેમાન થવાની ત્રેવડ રાખીને થવું જોઈએ. લોક કવિ રવ. દુલાભાઈ કાગે ખરેખર કહ્યું છે કે મહેમાન એટલે યજમાનની ઈજ્જત વધારવી, ઈજ્જત લેવી નહીં. મહેમાન થવાની હિંમત હોય, અદબ હોય, વિવેક હોય. યજમાનના ઘર કુટુંબને પોતનાં ગણવા જેવી દરિયાવદિલી હોય તો મહેમાન થવું - નહીંતર લોજ-વીશી વધુ સલામત જગ્યાઓ છે.

જરા એક ક્ષણ !

એક જંગલ હતું. જંગલમાં ઘટાદાર વૃક્ષ હતાં તેમાં કુમળા છોડ અને વેલા પણ હતા. બધાં એક મેકની ઓથમાં એવાં ફૂલ્યાંફાલ્યાં હતાં કે જાણે આખા જંગલમાં વનસ્પતિનું સામ્રાજ્ય ન હોય ! એક દિવસ જંગલની નનાકડી પગ દંડી પરથી એક માણસ પસાર થયો. એના હાથમાં કુહાડીનું ધારદાર પાનું ચમકતું હતું. આ જોઈને નાનકડાં વૃક્ષ તો ડરી ગયાં એનો ગભરાટ જોઈને વિશાળ વડલાએ આશ્વાસન આપતા કહ્યું, ‘ડરશો નહીં એ આપણને કશું જ નુકશાન પહોંચાડી શકે તેમ નથી, કારણ કે કુહાડીનું પાનું એકલું કાંઈ કરી નહીં શકે. જ્યારે આપણામાંથી જ કોઈ એનો હાથો ખની ખેંચશે ત્યારે એ આપણી ખાનાખરાખી કરી શકશે’. પેલો માણસ આખું જંગલ પસાર કરી ગયો તો પણ એકેય વૃક્ષને સહેજ પણ આંચ આવી નહીં, બધા વૃક્ષ નિશ્ચિંત ખની ગયાં.

જો કે થોડા દિવસ બાદ પેલો માણસ ફરી ત્યાં આવ્યો, પરંતુ આ વખતે કોઈ વૃક્ષની ડાળ એની કુહાડીનો હાથો ખની ચૂકી હતી. વડલાએ ભયંકર ભાવિનાં એધાંણ પારખી લેતાં કહ્યું, ‘હવે આ એક કુહાડી આપણને સૌને ભારે પડી જવાની છે, કેમ કે આપણો જ જાતભાઈ હવે એનો ટેકેદાર ખની ગયો છે’. ખર, પછી તો બહુ થોડા સમયમાં એ કુહાડીએ જંગલના કેટલાંય વૃક્ષનો સોથ વાળી નાખ્યો.

આ કથાનો મર્મ એ છે કે પારકી વ્યક્તિ કદાચ એટલું નુકશાન તો ક્યારેય પહોંચાડી શકતી નથી જેટલું ઘરના ભેદી પહોંચાડે છે. પોતાના પારકા બને, ઘરના જ ધાતકી બને ને આસજન અન્યને ઓથે રહી ઘા કરે ત્યારે પરિણામ ખતરનાક જ આવે. અન્યનો હાથો ખનાનારો જ ભર્યા ભાદર્યા કુટુંબ - સમાજ - દેશની લીલીછમ વાડીને જોતજોતામાં રણમાં ફેરવી નાખે છે.

ગુજરાતી ભોજન અને ડાયાબીટીસ

આખા ભારતમાં ગુજરાતી સમાજ એક આગવું સ્થાન ધરાવે છે અને બહારની દુનિયા સાથે અનાદી કાળથી સંપર્ક રાખતો આવેલ છે. આ ગુજરાતીઓ ઉત્તર ભારતની પ્રજાઓ ઉપરાંત પશ્ચિમ એસીયાની પ્રજાઓ સાથે પણ સદીઓથી જોડાયેલ છે.

ગુજરાતીઓની ખાવાની રીતો તરફ ધ્યાન ખેંચીએ તો એમની થાળીમાં રોટલી, દાળ, કઢી, ભાત અને શાકભાજી હંમેશા હોય છે. આ શાકભાજી ઘણી વખત તળેલી, મસાલેદાર અથવા મીઠી પણ હોય છે.

અહીં કહેવું જરૂરી છે કે આ થાળીની આદત ગરમી, કુટુંબની પરંપરા અથવા ગુજરાતના પ્રાંતો ઉપર આધારીત હોય છે - જેમાં ઉત્તર ગુજરાત, કાઠીયાવાડ, કચ્છ અને સુરતની આસપાસનો ભાગ. અહીં નોંધવું જરૂરી છે કે ઘણી ગુજરાતી વાનગીઓ એકદમ મીઠી, નીમકવાળી અને એક સાથે મસાલેદાર હોય છે.

ગુજરાતીઓ મોટે દાળ-ભાત-રોટલી-શાક એટલે કાયમી ખાણું અને ઉપર ઉમેરો થાય છે બીજી ઘણી વાનગીઓનો. અહીં વાત છે ખીચડી, છાસ, અથાણાં, મસાલાઓનો વધાર, નિમક, ખાંડ, લીંબુ અને ટમેટાંઓનો પણ ગરમીના દિવસોમાં ખૂબજ ઉપયોગ થાય છે. ગુજરાતીઓના મહેમાન થાવ ત્યારે ઘણી વખત શાકભાજી અથવા દાળમાં થોડી ખાંડ અથવા ગોળનો પણ ઉપયોગ થાય છે.

ગુજરાતીઓનો જમણવારનો સ્વાદ ઋતુ પ્રમાણે પણ બદલાયા કરે છે - ઉનાળામાં કેરીઓના પાક દરમિયાન કેરીનો રસ ભોજનમાં મુખ્ય વાનગી ગણાય છે. અહીં ગરમ મસાલા પણ ઋતુ પ્રમાણે બદલાતા રહે છે અને ગરમ મસાલા ઉનાળામાં ઓછા વપરાય છે.

હા, સમય સાથે ગુજરાતીઓ તળેલું ખાવાનું વધારે પરંપરા કરવા લાગ્યા છે. કાઠીયાવાડમાં શિયાળા દરમિયાન ભાખરી, લસણની ચટણી, ડુંગળી

અને છાસ ગરીબ પ્રજાનું ભોજન બની રહે છે.

ગુજરાતીઓની વાનગીમાં ફરસાણ પણ એક મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે અને ઘણી વખત એકલું ફરસાણનું જ ભોજન લેવાય છે.

ગુજરાતીઓના ભોજનમાં ખાંડવારી કઢી ઉપરાંત દૂધ-દહીંમાંથી બનાવેલ દૂધપાક અથવા શીખંડ પણ હોય. આ ઉપરાંત લાડુ, લાપસી અથવા બરફી અને ઘુઘરા પણ હોય.

અહીં આ લેખનો આસ્પષ્ટ ગુજરાતીઓની જમવાની રીત અથવા વાનગીઓનું વર્ણન કરવાનો નથી. બસ, અત્યાર સુધીના લખાણમાં આપણે વિવિધ વાનગીઓને યાદ કરીને મોઢામાં પાણી લઈ આવવાનો જ ઈશદો હતો.

ચાલો હવે એક બીજા વિચાર તરફ.

હમણાં ડૉક્ટરોએ ગુજરાતીઓની ખાવની ટેવો તરફ ધ્યાન ખેંચતાં જણાવ્યું છે કે આ સમાજની નબળી ખાવાની ટેવો અને પાણી-પૂરી અને પાંવભાજી જેવા ભોજનની આદતના લીધે ડાયાબીટીસ જેવા દર્દોને વધારે આવકારે છે.

અહીં એક ઉડતી નજરે જોઈએ તો આપણો ગુજરાતી સમાજ હંમેશા ચરબીથી ભરપૂર અને હાર્ટ ખાણાંની આદત સાથે સંકળાયેલો છે. આ ખાવાની કુટેવો અને બેઠાડું લવનના લીધે શરીરમાં ચરબીનો જથ્થો વધે છે અને ડાયાબીટીસ, હૃદયની સમસ્યાઓ, બ્લડ પ્રેસર અથવા લગતાં દર્દો સામે શરીર એકદમ નિર્બળ બની જાય છે.

હા, ક્યારેક બીજા સમાજથી ગુજરાતીઓને આ દર્દો વધારે અસર કરતાં હોય છે એવો ભાસ થઈ આવે છે.

અહીં દુઃખની વાત એ છે કે જે માણસો પાતળા લાગતા હોય છે એમની ઉપર પણ આ દર્દોનો એટલોજ ભાર

હોય છે કારણ કે પાતળા હોવાની આ હકીકત સાથે એમનું શરીર કદાચ ચરબીઓથી ભરેલું હોય છે.

ગુજરાતીઓ દિવસના પણ નાસ્તાઓ કરે છે ત્યારે ખાખરા છોડીને ખારી બીરકીટનો પણ ઉપયોગ કરે છે.

હા, સાંજના સમયે ૭.૦૦ થી ૮.૦૦ વાગ્યાની આસપાસ ઘણી વખત ફાસ્ટ ફૂડના પ્રયોગ કરે છે અને નહીં કે સમયસરનું સાંજનું ખાણું.

ટૂંકમાં કહીએ તો આ વ્યક્તિઓ કાર્બોહાઇડ્રેટ કરતાં ચરબી વધારે પ્રસાવે છે અને આ હકીકતના લીધે ઈન્સુલીન ને લગતી સમસ્યાઓ ઉભી થાય છે.

આ સાથે બહારનાં ખાવાના અને ઓછા શારીરિક

શ્રમના લીધે આગળ દર્શાવેલ દર્દો વધતાં જણાય છે. અમુક ડૉક્ટરો એમ પણ કહે છે કે ડાયાબીટીસ ગુજરાતીઓ માટે એક વારસાગત દર્દ છે.

આ ઉપરાંત તેલનો વધારે ઉપયોગ અને બેઠાડું જીવન ઘણાં જીવન ટૂંકાવે છે.

એક સામાન્ય રીતે જોઈએ તો નિરોગી શરીર એજ આપણું સાચું ઘન ગણાય છે અને આ જગતમાં મોટામાં મોટી અસમાનતા (**Inequality**) હોય તો એ એક જ છે - આ દર્દનો ભોગ બનીને વ્યક્તિનું એમના સમય પહેલાં આપણી વચ્ચેથી અનંતની મોટી જાત્રાએ ચાલ્યા જવું એ.

- -જીવાભાઈ એલ. ઓડેદરા

‘જરા એક પણ’

આર્થરિઈટીસ અને કેન્સર જેવા રોગથી પીડાતા ૨૫૦ દરદીનો અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો. એમાના ૮૫ ટકા લોકોએ નિરાશ થઈને કસરત, ખાગડામ, મુશાફરી વગેરે જેવી અર્થ પૂર્ણ પ્રવૃત્તિઓ ત્યજી દીધી હતી. જો કે બાકીના આશાવાદી હતા. એમણે અગાઉ જે પ્રવૃત્તિ કરતા હતા એમાં ફેરફાર કરીને સંગીતવાદન, લેખન અને લોકો સાથે હળવા-મળવા જેવી પ્રવૃત્તિઓમાં રસ લેવાનું શરૂ કર્યું. આમ કરતાં એમની પીડામાં ઘણી રાહત મળી. સંશોધન એવું દર્શાવે છે કે નિરાશાવાદીની સરખામણીએ આશાવાદી લોકોનાં હૃદયની કામગીરી વધુ સ્થાયી હોય છે, રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધુ સારી હોય છે અને મનોતારણ (સ્ટ્રેસ) ઊભી કરતા હોર્મોન્સ ઓછા પ્રમાણમાં હોય છે.

આશાવાદી લોકોમાં કાર્યસાધકતાની સભાનતા વધુ મજબૂત હોય છે આથી એ સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો થાય એવું વર્તન કરવા તરફ ઝોક ધરાવતા હોય છે. સ્ટ્રેસના કારણે અન્ય રોગો ઘર કરી જાય છે. એતો જાણીતી બાબત છે. હવે સંશોધનોનું તારણ એવું કહે છે કે આશાવાદીપણું ખુશી અને પ્રસન્નતાનું સર્જન કરી સ્ટ્રેસમાં ઘટાડો કરે છે. વ્યક્તિ જ્યારે ખુશ હોય છે ત્યારે એની રોગપ્રતિકારક શક્તિ પુરબહારમાં ખીલી ઊઠે છે.

કોઈ પણ પીડા કે સમસ્યા સામે આશાવાદ કેટલો અકરીર નીવડે, એ વિશે શ્રી શ્રી રવિશંકર સોલિબ્રેટિંગ લવ નામના પુસ્તકમાં કહે છે, ‘કોઈ પણ સમસ્યાનું શ્રેષ્ઠ સમાધાન એ છે કે એ સમસ્યાને તમારા માથે સવાર થવા ન દો. રાજીખુશીથી સમસ્યાનો સ્વીકાર કરો. અને એને એક પડકાર તરીકે જુઓ. જાણી લો કે સમસ્યા એ તો સપનામાં આવતા રાક્ષસ સમાન છે. વાસ્તવમાં હોતો જ નથી. કુદરત તમારા જીવનમાં કોઈ સમસ્યા ખડી કરે એ પહેલાં જ એના ઉકેલનું એણે નિર્માણ કરી નાખ્યું હોય છે.’

ટૂંકમાં, નિરાશાવાદીની જેમ જીવન પ્રત્યે અડધો ગ્લાસ ખાલી છે એ અભિગમ સપનાને બદલે અડધો ગ્લાસ ભરેલો છે એવું આશાવાદીપણું ઘણી વ્યાધિમાંથી આપણને બચાવી લે છે.

Mental Illness in the Ethnic community

Historically, Psychiatry and its views have seen many changes over time. From Ancient Greece with the birth of psychiatry : The Old Testament referring to Saul and his slaughter of 85 priests at Nob, to the Roman Empire where physicians Asclepiades and Cicero (106-43 BC) rejected Hippocrates' humoral theory asserting the melancholia resulted from emotions such as rage, fear and grief. Until the 17/18th Century, where abnormal behaviour was believed to be an act of "devil" 'against God'. Mentally ill were considered to display 'deviant behaviour' being socially unacceptable.

English John Locke (1632-1704) and French Denis Diderot (1715-1784) challenged these thoughts by postulating that psyche arose from sensations to produce reason and emotions. Philippe Pinel (1745-1826) began regarding mental illness as a resultant of exposure to social and psychological stresses, heredity and physiological damage – calling for a more humane approach to the treatment of mental illness.

Over time, we have seen the work of Esquirol, Emil Kraepelin, Karl Jaspers look into classification of mental disorders and describing psychopathology involved. And the work of Freud, Skinner, Watson gave a specific combination of biological and social theories to explain the aetiology of mental illness.

After having looked at mental illness with fear and misconceptions, through the formation of psychoanalytic concepts, identification of the role of neurotransmitters are changes that have revolutionised Psychiatry. The pattern of illness, its management and the way society perceives it has undergone a change for the better. With the emergence of newer medication treatments, talking therapies and

psychotherapy, reduction in overall inpatient hospital beds and more community based mental health teams providing support to maintain function of sufferers.

Yet still, mental illness carries a 'stigma' which hinders with the identification and management of mentally unwell patients. We are at a stage where with the support within our community, we can help those who may require psychiatric support. It was with this intention that a "Multi Faith Gathering" was held on World Mental Health Day on 10th October 2012 – with the Chaplaincy team at the Leicestershire Partnership NHS Trust. It was felt that more work can be done within our communities to raise awareness. Working with Pradip Gajjar, the Hindu Chaplain, we aim to do this starting from the Hindu Temple, by arranging leaflets, posters, seminars and workshops, we aim to educate and inform of the major psychiatric conditions such as mood disorders – depression or bipolar disorder, anxiety, schizophrenia/psychosis, dementia etc. To aid the understanding of the nature of illness, coping with psychiatric symptoms, managing medications and links within the community services.

For those with concerns of mental health symptoms, we advise you to see your GP – who if appropriate can refer you to the Psychiatric service relevant to the condition.

We ask for your support in our endeavour, with any suggestions or ideas being appreciated.

For more information/ any queries please contact the admin at the Hindu Temple.

Learn to be a winner

“Excellence is an art won by training and habituation. We do not act rightly because we have virtue or excellence, but we rather have those because we have acted rightly. We are what we repeatedly do. Excellence, then, is not an act but a habit.” – Aristotle

When a son is born in a family, where cricket is considered to be a joy providing entertainment source, there will be those who will immediately wish that he will grow up to be a world class cricket entertainer like Sachin Tendulkar. As the child gets older, no doubt, he will be enlisted in a cricketing coaching academy of some form. Both mother and father will take immense interest in cricketing fortune of that child. No doubt there will be other interests to follow in addition to the primary school, SATs exams and preparing the new world of secondary education. The other interests may include Gujarati classes, tabla classes, bollywood dancing, swimming, karate and so on.

It can be fair to summarize that the game of cricket, in particular gaining excellence in the game, contribute towards making an all round individual and a sound decision maker. For example, how many decent cricketers do we know who have failed in life as a result of ethos developed while playing the game? For those cricket playing individuals, if your team is five wickets down and you are expected at number seven to bat then rest of your team mates who have failed to contribute that day with the bat are likely to be hovering on the boundary rope expecting you to bat FOR them and get them out of this perceived collective disaster, or embarrassing sticky situation. Moreover, if on that particular occasion you do deliver, then the winning performance generates some unique as well as positive

feelings. The experiences such as these teaches individuals to learn to handle as well as overcome adverse and difficult situations in work or personal life and teach how to make most of the life's situations.

Now everyone wants to be a winner like Terndulkar but how many of us truly understand what it takes to be winner. We all want to be successful; to be lucky; to be happy. We all want our dreams to come true and to feel we have more control over our lives. And many of us may rightly say that they are our basic human needs and what drives us.

However, winner has little to do with talent, intelligence or luck.

In fact, winner is one who makes the best use of their personal potential, even when under pressure or competitive situations.

As a number one trait the winners are fighters, not in a physical aggressive sense but in the sense that they will always face and overcome whatever obstacles or difficulty is in their way. These winners are constantly fighting against the self-doubts and the negative thoughts that affect everyone from time to time. The warrior spirit never gives up and has discipline and the inner strength to go through the mental and physical pain barriers when going gets tough.

The second trait is correct thinking. The winners think differently to other people and that does not necessarily mean more

sophistication in the ways of thinking. The emphasis is on a pragmatic way of thinking based on a set of definite. Some people freeze under pressure while some react on instinct without thinking properly. While some perform better as a result of triggering of adrenaline rush but the winners are able to perform best whether under pressure or not. This is because they train themselves to be in a particular thinking mode in different circumstances. They also know that when they are not thinking they are not in full control of the situation. And if you are not in control than your chances of success can diminish very quickly.

The third trait is that the winners do not sit back and wait for the next opportunity. The hunger for the constant and continuous improvement leads the winners to practise and polish their skills continuously.

The fourth trait is the continuous debriefing, where the winners will be continuously monitoring their performance through a process of debriefing. Most of us only learn after a failure but the winners are continuously monitoring their performance through a process of debriefing. The winners also debrief during the process of debrief to check that they are on the right path at all times.

The following points summarises the common sense approach of the winners:

1. The winners create the opportunity and do not complain about not having enough time to do things
2. The winners seize the opportunity by focusing on what can be controlled and not on what cannot be controlled
3. The winners always look for best results and avoid talking short cuts
4. The winners always learn to avoid unnecessary corners and make mistakes but rarely repeat them
5. The winners stick to what works and avoid that leads to failure
6. The winners maximise the use of the time by never surrendering to pressure
7. The winners learn to be successful under pressure
8. The winners make correct decisions by evaluating the winning ways
9. The winners continue to improve the self control by learning to control many variables
10. The winners always stick to the basics by learning to recover quickly from the failures
11. The winners give up that does not work and for them it is not trial and error but trial and refinement
12. The winners maintain progress by avoiding complacency or overconfidence that often causes people to underperform.

Uganda Asians in Leicester

It is a late evening in October 1972 and a long line is formed in front of Red Cross officer in Kampala Uganda. The people standing in the line are all Asians from the Indian sub-continent. The ethnic make of these people is predominately Gujarati, Punjabis and Pakistanis. Apart from three officers from the local police station order is maintained by elderly community leaders from local Asian community and representing all faiths.

For these Asians their world was turned upside down by the Ugandan leader Idi Amin announcement in August 1972. In a prepared statement he announced that he was launching an 'Economic War' in Uganda, aimed at transferring the control of Ugandan economy from hand of the Asians into the hands of the indigenous people of Uganda.

While these Asians were waiting, and some of whom had been waiting since the day before, a lorry arrived. Immediately, two elders monitoring the line, start to warn the people in Gujarati and Punjabi languages to remain alert, calm and not to react even if provoked.

The three police officers, who were there to maintain security of the Red Cross volunteers walked away hastily, exchanging looks of horror and fear with each other.

On their part the elders of the Asian community had already noticed what no one else had noticed, that the lorry's number plates did not match and immediately they had reasons to fear the arrival of occupants in that lorry.

A few days earlier a similar lorry had turned up and picked up a group of young Asian

men, all in their twenties randomly and so far no one had heard from them or of them – no one knew whether they were dead or alive.

The lorry was parked on the opposite side of the road. As per instructions from their elders the majority of the people in the line pretended to not notice the lorry and looked away.

The occupant of the lorry, wearing Uganda Army uniforms carefully surveyed the line before stepping on to the road. The most senior looking officer walked at the front and was followed by two uniformed officers with guns. The officer walked calmly with measured steps and knew exactly where he was heading. It became apparent very quickly that his eyes were fixed on a young Asian woman; she was possibly in her late teen years. She was dressed in a green sari, worn in a Gujarati style and was about 5ft 7 inches tall.

Before anyone could say anything these officers were standing next to her with lustful eyes and instructed her in Swahili to follow them. As soon as she realised what was said, the woman fell on her knees and got hold of the right leg of the young Asian man who was standing next to her. It seemed as if her mouth had dried up or simply she was speechless. The look in her eyes was saying you are my brother; I have been tying a Rakhee to your hand as long as I remember. You are my brother; you are supposed to protect my honour. The brother had gone numb with fear or shock of what he had just heard and in short was unable to move or speak.

For those of you familiar with the story of Mahabharata, how different was this scene

to the one when Dushashan in front of elders and others was determined to take Draupadi's honour. At that time Lord Krishna was her saviour but this young Gujarati woman had no Lord Krishna to save her in her hour of need.

The senior officer instructed his juniors with sign language to take the woman with them and immediately one of them got hold of her neatly tied, long, waist length pony tail and started dragging the woman away from her brother. In the meantime, the other officer pointed his gun bayonet sharply in to the chest of the brother ready to puncture his body in case he made any aggressive moves.

The Gujarati woman was hysterical and crying for help with the sound of desperation in her voice.

All men in the queue were visibly shaken and upset with what they were witnessing but were unable to step toward or even speak to the officers.

An Asian man, who had been waiting in the line with the woman and her brother all day and shared some food with them earlier in the day, had remained silent and maintained calmness of an elder. However, seeing the woman being physically dragged away had clearly started upsetting him and he decided to step forward in the direction of the woman while speaking directly to the senior officer in Swahili with a stern voice. The army officers continued as if they had not heard the Asian man speak. The Asian man noting that his words were falling on deaf ears raised his voice and stepped forward to challenge the officers to let go of the woman. Within seconds, this young Asian man was standing in front of the officers who stopped without letting go of the woman.

The senior officer pulled out the service revolver from his waist belt and shot the man in the chest and the young Asian man fell forward almost next to the woman who,

meanwhile was trying to gather her clothes.

The young man had belonged to one of the communities from Western India, who had gone to work in the sugar cane plantations in Uganda. This young man's grandfather had travelled to Uganda in a boat from India in the hope of a better life in Uganda. His grandfather had always taught the man to protect the needy and if necessary be prepared to put his life on line for the protection of women, children and the elderly. He followed his grandfather's advice with the ultimate sacrifice.

The officers took the woman away and when they reached their vehicle she was thrown into the back of the lorry and they drove away in haste. No one ever saw her again.

During the later parts of 1972, there were not many people in the world looking out for the Asians of Uganda or were concerned about their welfare.

Furthermore, for Asians who wanted to come and settle in England, and in particular Leicester were sent messages stating they must not come to the city to settle. In fact, the Local Authorities in Leicester, which was controlled by the Labour Party, had passed a resolution advising the refugees from Uganda not to come to the city for settlement. The local authority further clarified that their housing, education and social services had no capacity for any influx of refugees and that they had more than their fair share of the burden of coloured immigrants.

The local authority even took out an advert in Uganda Argus urging the Asians not to settle in Leicester. The words were something like- in the interest of yourself and those of your family, you should accept the advice of the Uganda Resettlement Board and not come to Leicester.

The Uganda Resettlement Board had earlier published the difficulties of attempting to

resettle in certain areas in Britain.

It is worth acknowledging that despite the odds stacked against them, many families did settle in Leicester. For many of them, it was not a straight forward trip to Leicester; they had to go through different parts of the UK or even different countries before they could settle in Leicester. Some of these families were placed in the refugee camps before being allowed to settle in Leicester. For these new arrivals, the Local Authority owned housing facilities seemed a distant dream. It was noted that while several councils in England had decided to offer houses to the Asian refugees from Uganda, the Leicester City Council as an authority decided not to offer any help with housing initially. This subject remains a source of emotions for the elder living in the city. In fact, some have often wondered and asked if a formal apology was ever made by the Leicester City Council. They had initially lost everything and since coming to Leicester have contributed so much to the well being of its people.

However, since 1972, on their part the Local city Council has formally acknowledged the contributions made by the Ugandan Asians. It is unfortunate that many individuals, and in position of authority, while too busy congratulating themselves and others on the rich contribution of the Ugandan Asians in Leicester failing to acknowledge special quality as well as character of this group of people.

For one, these people while living in Africa had learnt to live with other races and people of other faiths, even today it is possible to see a Sikh or Pakistani speaking fluent Gujarati language in Leicester. While living in Africa people had to learn to live with each other simply because the common enemy, such as cholera or malaria, did not discriminate. For the families living in the jungles or village dwellings the biggest support system was

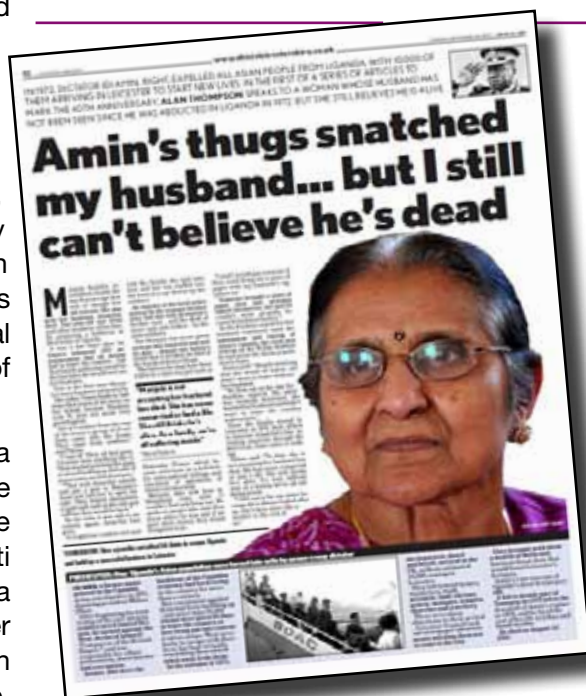
their neighbours and it did not matter what their ethnic or religious backgrounds was.

Secondly, these families had developed a hunger for western education and within months of arriving in this country they were able to ensure their children were excelling in the schools and colleges.

Thirdly, in these families the women were highly respected. These women not only helped take leadership positions in the family enterprise but also were instrumental in ensuring the children continued to make educational progress.

This year is the 40th anniversary of the arrival of the Ugandan Asians in Leicester. The least each one of us can do is light a candle and remember the sacrifices made by our great grandparents as well as the suffering of subsequent generations.

That is the least we can do for that **Angel** in Kampala in October 1972.

The Leicester Mercury recently did a series of features to mark the 40th Anniversary of the Asian expulsion from Uganda

Mandir pics

ગોરખનાથની રીત

જે વ્યક્તિ પૈસા પાછળ દોડે છે. એમના માટે પૈસા જ સત્ય છે અને જે પૈસા માટે નથી

દોડતા તે આવા માણસોને હસવાના.

આ સંસાર આપણી દોડધામ, આપણી લાલચ, આપણા સ્વપ્ન અને આપણી લાગણીઓનું પરિણામ છે. આ ફેરવાની ગાઢ નિંદ્રામાંથી જે જાગી નથી શકતા એ કોઈ દિવસ પોતાની જાતને નથી ઓળખી શકતા.

આત્માને ઓળખ્યા વગર સુખ અને સત્સંગ નથી. ગોરખનાથ આપણને પડકારીને કહે છે કે, 'હે રાજન તું તારી જાતને ભૂલીને શા માટે ભીખારી બની ગયો છે.' અહીં નોંધ લેવી જરૂરી છે કે ગોરખનાથ આપણને 'રાજન' તરીકે બીરદાવે છે. આગળ બોલતાં કહે છે કે, 'તમે તમારા માર્ગ પર પડા ભીખારી હોવાનો ભ્રમ કરીને ભીખારી બની ગયા છો. હે માનવ! થોડીવાર ઇંબી જા અને અંતરના અવાજને સાંભળ.'

આ જગત પાંચ તત્વોનું બનેલું છે. આ સિવાય કંઈ નથી. ઘરતી, પાણી, વાયુ, આકાશ અને અગ્નિ એ સર્વ એક જ દેવ છે. જે પરમ સુખ તું શોધે છે એ તારી અંદર સમાયેલું છે. જે પાંચ તત્વોનું નથી બનેલું એ તારી અંદર જ સમાયેલું છે.

આ પાંચ તત્વોની રચના તો આવતી જતી રહે છે જેવી રીતે દરિયામાં મોજાં ઉછળે છે. આ તત્વોની બનેલી ચીજો પૂરી ઘડાય એ પહેલાં તો નાશ પામવા લાગે છે. આ બધું એક પલકારા રૂપી છે અને આમાંથી ખાલી દુઃખમય અનુભવો જ મળે છે.

જે હંમેશાં જોવાયેલ હાલતમાં રહે છે એમને જગત ભૂલી જાય છે પણ જે જોવાનું પરંપરા કરે છે એમને જગત નથી ભૂલતું.

ગોરખનાથ કહે છે કે, 'હે માનવી ! જ્યાં સુધી તું બહારની દુનિયામાં દોડો છો ત્યાં સુધી તમે અંતરની ખોજ ન કરી શકો. જેને ભગવાન મહાવીર પ્રતિક્રમણ

કહે છે. હમેશાં મનની બે ગતિ રહે છે - બહારની દુનિયા યા ઉપર આક્રમણ અને પ્રતિક્રમણ એટલે અંદરની દુનિયા વિષે જાણવું.

અતિક્રમણ બહાર માટે છે, પ્રતિક્રમણ અંતર માટે છે. આવો આપણે અહીં ગોરખનાથના શબ્દો યાદ કરીએ અને આ મહાન યોગી વિષે જાણીએ.

- ♦ હે જોગી મરો, આ જગતની સામે મન, અહંકારને મારો. આવું મરણ છે મીઠું. આ જગતમાં જેવી રીતે ગોરખે મરીને અદશ્યને જોયેલ એવી રીતે મરો.
- ♦ સમજ્યા વગર ઉતાવળે ન બોલવું, રસ્તો જાણવ્યા વગર ઉતાવળે ન ચાલવું, યોગના પ્રયોગમાં ધીરજ ભરેલાં પગલાં ભરવા. અહંકારને આગળ વધવા ન દેવો; વાસના વગરનું સ્વરણ જીવન જીવવું એમ ગોરખનાથ કહે છે.
- ♦ યોગીઓ માટે ગોરખનાથનો ઉપદેશ છે કે આ દુનિયામાં સાક્ષીની માફક રહેવું. આ જગતમાં લુપ્ત ન થવું. દેખવું અને સાંભળવું સર્વ પણ પોતે કાંઈ બોલવું નહીં, તમારે આ જંજાળમાં ન પડવું.
- ♦ ગોરખનાથનો ઉપદેશ છે કે તમે આત્માની રક્ષા કરો. હઠ પૂર્વક વાદવિવાદમાં ન પડો. આ સંસાર કાંટાની વાડીની માફક છે જેમાં પગલે પગલે કાંટા લાગવાનો ડર રહે છે. એટલા માટે જોઈ જોઈને પગલાં ભરવાં જોઈએ.
- ♦ બહારમુખી વૃત્તિઓને અંતરમુખી કરી રાખવી, આપણા મનનું કોઈને ન કહેવું. (કારણ કે આ રહસ્યમય અનુભૂતિ ને કોઈ સમજવા માટે તૈયાર નથી. મીઠી વાણી બોલવી જોઈએ; હા અને જો કોઈ માણસ તમારી ઉપર અગ્નિ વરસાવે તો તમારે પાણીનું રૂપ અપનાવી લેવું અને ક્ષમા દેખાડવી જોઈએ.
- ♦ શૂન્ય જ યોગ છે, શૂન્ય જ ભોગ છે, શૂન્ય જ ચોસંઠ રોગોનું નામ નિશાન કાઢે છે, આ શૂન્યનો ભેદ કોઈ વિરલો જ જાણે છે. જે જાણે છે એ પોત જ બ્રહ્માજી અને અને પોતે જ બ્રહ્મ છે.

- ♦ પવન જ યોગ છે, પવન જ ભોગ છે, પવન જ સર્વ રોગોનો નાશ કરે છે, આ પવનનો ભેદ કોઈ વિરલો જ જાણે છે. જે જાણે છે એ પોત જ બ્રહ્માણ અને અને પોતે જ બ્રહ્મ છે.
- ♦ ભાર દઈને ખાવું એ પણ મોત લાવે, બીલકુલ ન ખાવું એ પણ મોત લઈ આવે. ગોરખનાથ કહે છે કે પુત્ર બન્ને ઉપર સંયમ રાખવાથી મુક્તિ થઈ શકે છે; એટલે જ મધ્યમ રસ્તો અપનાવવો જેથી કરીને મન નિશ્ચલ થાય અને શ્વાસ રિથિર થાય છે.
- ♦ સત્યનો શબ્દ સોનાની રેખા સમાન છે, જે સર્વ કસોટીઓ ઉપરાંત સાચું ઠરે છે, પરંતુ આ સત્ય શબ્દનો ઉપદેશ એમને જ હોય જેણે ઉત્તમ યોગીને ગુરુ ધારણ કર્યો કે ગુરુ વગર સિદ્ધ-પ્રસિદ્ધ થવા માગે છે. જેણે ગુરુનું શરણ નથી લીધું એ ભ્રમમાં પડી જાય છે અને અવગણ ધારણ કરી લીએ છે.
- ♦ હે અવધૂત ! જેમણે જાણી લીધું છે એ ભૂલતા નથી, પરંતુ જે જાણતા નથી એ રસ્તો ભૂલી જાય છે અને એક સૂના જંગલમાં ભટકતા ફરે છે કે જ્યાં તેમને ઠગો હેરાન કરે છે.
- ♦ અહંકારી પોતાના અહંકારથી ભરેલા સ્વાભાવ સાથે ગુરુ મંત્ર લેવાની ઈચ્છાથી ગુરુને શોધીને જીવન પ્રાપ્ત કરે છે, અમર થઈ જાય છે અને એમના અહંકારી શરીરનો નાશ થઈ જાય છે.
- ♦ હે અવધૂત ! જો મન શુદ્ધ છે તો સંકટના સમયમાં પણ ગંગા છે એટલે કે જ્યાં ચાહો ત્યાં ગંગા વિદ્યમાન છે કારણ કે ગંગા સેવનથી જે ફળ બતાવવામાં આવ્યાં છે એ મનની શુદ્ધતાથી સ્વયં પ્રાપ્ત થઈ જાય છે. મુક્ત દીધો તો આખું જગત ચોલાડપી બની જશે. અહીં ગોરખનાથ સત્ય સ્વરૂપનું વર્ણન કરે છે - જે આ તત્ત્વના વિષે વિચાર કરશે એ પોતે રૂપ અને રેખાથી રહિત થઈ જશે.
- ♦ ખાલી ભણવા - શીખવાથી કંઈ નથી થતું, બુરાય કરવાનું શીખીને સ્વપ્નો જોવાનું પસંદ કરનારે પારખી પારખીને ખૂબ ભેગું કરી લીધું, પરંતુ ગોરખનાથ કહે છે કે આ ઘન ન ખરું છે કે ન ખોટું કારણ કે હકીકતમાં એ ઘન જ નથી.
- ♦ વેદો, શાસ્ત્રો, કિતાબી ધર્મોની ચોપડીઓ, જે આદિગ્રંથોમાં પરમ તત્ત્વનું વર્ણન નથી કરવામાં આવતું, આ પદને વિરલા યોગી જાણે છે. બાકીની દુનિયા તો માયામાં લુપ્ત થઈને ઘંધો કરવામાં લાગી રહે છે.
- ♦ હસતું રહેવું, રમતું રહેવું, મસ્ત રહેવું પરંતુ કોઈ દિવસ કામ કોઠનો સાથ ન આપવો. હસવું, રમવું અને ગીત પણ ગાવું જોઈએ પણ આપણા ચિત્તને દ્રઢ કરીને રાખવું જોઈએ.

અખા ભગતના છપ્પા

અખા ભગત ગુજરાતના એક મહાકવિ હતા. આ હકીકતનું પ્રમાણ આપે છે એમના રચેલા છપ્પાઓમાં મળતા ઉપનિષદોનો સંસ્કારો એક સ્વરૂપ અને સાદી ભાષા દ્વારા આપણી સમક્ષ રાખવાની ઘટના.

અખાની કૃતિઓમાં 'છપ્પા' ગુજરાતી સાહિત્યમાં અમર કૃતિઓ ગણાય છે. અહીં તેમણે ઉપનિષદોમાં સમાયેલ ઉચ્ચ કોટિના ગગનભેદી તત્ત્વચિંતનને સ્વત્વ બનાવવાની સફળતાપૂર્વક મહેનત કરી છે.

આ છપ્પા દ્વારા ગુજરાતી સમાજનાં અથવા ધાર્મિક પાખંડો ઉપર ક્યારેક ઉપરછલ્લો તો ક્યારેક સૂક્ષ્મ, ક્યારેક હળવો તો ક્યારેક તીખો, શિવના ત્રીજા નેત્રની જવાબા જેવો ઘગઘગતો કટાક્ષ વરસાવ્યો છે.

અહીં પોતાના વક્તવ્યને લોકસ્વગમ બનાવવા માટે લોક જીવનમાંથી ઉપમાઓ પરિચય કરીને લાંબો સમય યાદ રહી જાય એવા માર્મિક દષ્ટાંતોમાં છે અને તેમનું ભાષા પ્રભુત્વ એકદમ વ્હાલું લાગે એવું છે તેમજ તત્ત્વચિંતનની અહીં એક અંજલી સમાયેલી છે.

આવો આપણે આ મહાકવિના શબ્દોને યાદ કરીને એમને અંતરની શ્રદ્ધાંજલી આપીએ.

**માયા મુકશે મા, તું ખા પછી, નવરો થઈને સૂઈજ,
મરતાં પહેલાં જાને મરી, પછે જે રહેશે તે હરિ,
અખા જે કરશે તે માંય, અંધારું ભાગ્યે કાયમ જાય?**

અહીં અખો સમાજને સમાજવે છે કે સંસારી માયાને છોડી દેવાથી તે ફરીથી વળગે છે. પણ તેનો સ્મરણગો નાશ કરવાથી પછી કોઈ ઉપાધી રહેતી નથી. આ માટે મરી જવાની કર્મમાત્રથી મૂક્ત થવાની શક્યતાની વાત બતાવી છે.

અહીં દેહભાવ અને જીવ-બુદ્ધિનો નાશ થતાં પરમતત્ત્વ હરિનો અનુભવ થાય છે. આમ ન થાય તો અંધારામાંથી ભાગનારની સાથે જેવી રીતે અંધારું રહે છે તેવી રીતે કર્મની સાથે જ માયારૂપ બંધન વળગે છે. આ વાતને અનાદિકાળથી અનેક સંતો અને મહાત્મા આપણને યાદ કરાવતા આવ્યા છે. અહીં મનને મારવાની અને અહંકારને પીગળાવવાની વાત કરવામાં આવી છે.

**ઉન્મત મનનો યોગ સાધો,
જે કર્મઓઘ કરે નહીં નવો,
જયમ કોટી ઘેનું મારતી ફરે,
તેહેને અંધારે બાંધ્યે ટેવ વીસરે,
અખાને જાણી ક્યો ઉપાય,
ત્યાંહાં સિદ્ધપીણી લાગી બગાય.**

એક તુફાની ગાય મારતી ફરેને અંધારામાં બાંધવામાં આવે તે પોતાની ટેવ ભૂલી જાય છે. પણ ઉન્મત મન ઉપર અંકુશ રાખવાથી કર્મોનો સંયમ ન થાય એવા દેવુંથી યોગની ક્રિયા કરનારના મનની આસક્તિ પતતી નથી અને ઉલટાનો તેને સિદ્ધિનો મોહ વળગે છે.

**ફતાભાષી તે નોહે સંત,
જયમ બે વાનીના હસ્તી દાંત,
મનમાં આશા માયા તણી,
કીરત્ય બાહાર ચલાવે ઘણી,
બ્રહ્મભરુંસે આવ્યો ભ્રમ, અખા સરાડે ઉગર્યો શ્રમ.**

જેઓ પરમાત્માને પોતાનાથી જુદો ગણે છે તે સાચા સંત નથી. જેમ હાથીના ચાવવાના અને દેખાડવાના દાંત જુદા હોય છે તેવી રીતે કહેવાતા સંતો મનમાં ધનની આશા રાખે છે પણ બાહ્ય પ્રયત્નોથી દેખાવ કરીને સંત તરીકેની પોતાની નામના ફેલાવે છે. બ્રહ્મના ભરોસે ભ્રમના ભોગી થઈ જાય છે પણ બ્રહ્મ જ સર્વત્ર છે એ વાત સમાજય જાય તો મિથ્યા શ્રમમાંથી બચી જાય છે.

**પ્રવૃત્તિ નિવૃત્તિના સઘળા વેશ,
ભિચ્છુક યાકે થાય નરેશ, રમત રમે છે માયા-કાળ
મધ્ય અહંકાર વહે છે ગાળ, મહાનિધ્ય મહારાજની
દષ્ટય, અખા રમત એ પામે પુષ્ટય**

આ સંસારમાં પ્રવૃત્તિ ને નિવૃત્તિ ભવાઈ જેવી છે. કેટલાંક બિખારીના વેશમાં, કેટલાંક રાજાના વેશમાં છે. ભાગ ભજવે છે. આ સૌ માયા અને કાળની રમત છે. એમનો સર્વ દોષ અહંકારના ખાતામાં છે અને પરમાત્મા આ સર્વ જોયા કરે છે. જેવી રીતે બાળકની નજર હમેશાં રમકડાં ઉપર હોય છે પણ માની નજર હમેશાં બાળક ઉપર હોય છે.

**એક મૂરખને એહવીં ટેવ, પથર એટલા પૂજેછે,
પાણી દેખીં કરે સ્નાન, તુલસીં દેખીં તોડે પાન,
એ અખા વડું ઉત્પાત, ઘણા પરમેશ્વર એ ક્યાંનીં વાત?**

એક મૂરખ જેટલાં પથર જુએ છે તે સૌને દેવ તરીકે પૂજા કરે છે. યાત્રાના રથળે પાણી જુએ તેને તીર્થ માની રનાન કરે છે. તુલસીનો છોડ દેખે એટલે પાન તોડીને દેવને ઘરે. પરમેશ્વર એક છે, આટલી ધાંધલ કરવાની શી જરૂર છે?

**આંધળો સસરો ને સરંગત વહુ,
એમ કયા સાંભળવા ચાલ્યા સહુ,
કહ્યું કાંઈને સમજ્યું કશું,
આંખ્યનું કાજળ ગાલે ઘસ્યું,
ઊંડો કૂવોને ફાટી બોક,
શીખ્યું, સાંભળ્યું સર્વે ફોક.**

આંધળો સસરો અને ધૂમટાવાળી વહુ - આ રીતે સૌ દષ્ટિહીન સમજ વિનાના લોકો કયા સાંભળવા ગયાં. કયા કારે કહ્યું કાંઈ અને સાંભળનારા સમજ્યાં કંઈ જુદું જ. આ તો આંખે આંજવાનું કાજળ ગાલે ઘસવા જેવું થયું. ઊંડો કૂવો જોઈને રાડ ફાટી જાય અને લોકોની જડતાને કારણે શીખેલું અને સાંભળેલું સર્વ બધું નકામું જાય.

**જ્ઞાની ગુરુ ન યાયે કેહનો,
બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર તહેનો,
અન્ય જીવનીં તેહને શી પડી,
જે તેહને ઘેર્ય નિત્ય કાઢે હડીં ?
સદેજ સ્વભાવે વાત જ કે,
અખા ગુરુપણું મનમાં નવ ઘરે.**

સાચો આત્મજ્ઞાની કોઈનો ગુરુ થતો નથી અને કોઈને - ખુદ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશ્વરે પણ - પોતાના ગુરુ બનાવતો નથી; સૌની સાથે સદેજ સ્વભાવે ગુરુપણું રાખ્યા વગર પ્રાપ્ત કરે છે.

**ગુરુ થઈ મુરખ જગમાં ફરે, બ્રહ્મવેતાનીં નિંદા કરે,
ભૂતકાળમાં જ થઈ ગયા, તેહનીં મનમાં ઈચ્છે મયા;
અખા તે કયમ ભવનીં ટાળે વ્યયા,
જે નિત્ય મડદાંનીં વાંચે કયા.**

મુરખ થઈને જગતમાં ફરે છે, અને બ્રહ્મવેતાની નિંદા કરે છે. ભૂતકાળમાં જે થઈ ગયા છે તેવા દેવોની કૃપા તેઓ યાચે છે. શાસ્ત્રી પુરાણીઓ ભૂતકાળમાં થઈ ગયેલા દેવોની - અવતારોની કથા વાંચે છે, પણ તેથી સંસારની પીડા કેવી રીતે દૂર કરી થઈ શકે?

**બૈષ્ણવ ભેખ ઘડીને ફરે,
પરસાદ ટાણે પત્રાવળાં ભરે,
સાધ્યાં ઘાન વખાણતા જાય,
જેમ પીરસે તેમ ઝાઝાં ખાય;**

કીર્તન ગાઈને તોડે તોર, અખો કહે જુવાનીનું જોર

માણસો સૌ પોતપોતાના સંપ્રદાયના વેશમાં સજજ થઈને ફરે છે. મંદિરમાં પ્રસાદ વખતે યત્રાવ્તાં ભરે છે અને રસોઈ વખાણી વખાણી ખૂબ ખાય છે. કીર્તનો ખૂબજ ગાય છે ને વાજિંત્ર જાય એટલા જોરથી વગાડે છે. આ બધુ જુવાનીનું જોર છે અને અંતે સર્વ નકામું છે.

**જ્ઞાની તે જે કરે વિચાર, પરપંચ તજે ને સંઘરે સાર,
સફળ કામના સવળીં કરે, વાસના વળુ ઠેકાણે કરે;
ટાળે આપને ભાળે ઈશ,
અખા એવા પુરુષને મળે જગદીશ.**

સાચો જ્ઞાની જે વિચારથી આત્મજ્ઞાન મેળવે છે, સંસારના પ્રપંચથી અલિપ્ત રહે અને સારૂપ પરમતત્ત્વને અંતરમાં સંઘરે; સર્વ વૃત્તિઓને બ્રહ્મને અભિમુખ કરે અને વાસનાના દેહને તેમાં હોમી દીયે; દેહભાવ-અહંકારને નાશ કરે અને સર્વત્ર પરમાત્માને જુએ એવા પુરુષને જગદીશ અવશ્ય મળે છે.

**મોટી ખોટ છે પંચ જ તણી,
નચીં જૂજવા એક થે ઘણી,
પોતાના ઈષ્ટનીં પાળવીં ટેક,
સફળ ઈષ્ટનો અધિપતિ એક;
જેમ રાજા એકને પ્રજા જૂજવીં,
અખો એ રીતે જુએ અનુભવીં.**

ધર્મનાં પંથોની ખેંચાખેંચી જબરી છે. પંથો ભલે જુદા જુદા હોય પણ ઘણી ઈશ્વર એક જ છે. જેવી રીતે રાજા એક હોય અને પ્રજા જુદી જુદી હોય તે રીતે બધા ઈષ્ટદેવોનો અધિપતિ એક પરમાત્મા જ છે.

**સમજુને સમજુનો સંગ,
અણસમજુને આપે અંગ,
સમજુ અણસમજુ મર ભેળા ભમે,
ભેળા બેસેને ભેળા જમે;
અણસમજુ તે આંધળા કૂવા,
સમજુ સજજ સર સગાઉ જુવા.**

આત્મજ્ઞાની માણસને જ્ઞાનીની સોબત ગમે છે. જે જ્ઞાની નથી એમને પણ સાથે રાખે છે, સાથે હરે હરે, ભેગા બેસે અને ભેગા જમે, પણ બન્ને વચ્ચે સો ગાઉનું અંતર.

**આરત વિના ન ઉપજે હેત, આરત વિના પૂજારો
પ્રેત, પૂછતો ભેંસ ન માટે પગ, જોર કરીને થાક્યા ઠગ;
ઉપાડે ઘણા પણ ઊભો ન થાય,
અખા જોર કરનારા પાછા જાય.**

લગની વગર અંતરમાં હેત નથી ઉપજતું. લગની વિના ભક્તિ કરનારો પ્રેત સમાન છે. ચોર ભેંસને ઊભી કરવા જોર કરીને થાકી જાય છે અને ચોરને પાછા જવું પડે છે. લગની વગર હરિ મળતો નથી.

**શબરી સંસ્કૃત શું ભણી હતી ભાઈ?
ક્યાં વેદ વાંચ્યા કરમાબાઈ?
વ્યાધે શું ભણ્યો હતો વેદ? ગણિકા શું સમજતી ભેદ?
બળી શ્વયંતી સમજો રીત,
અખા હરિ તેના જેવી પ્રીત.**

શબરી સંસ્કૃત ભણી નહોતી, કરમાબાઈએ વેદ વાંચ્યા નહોતા. પારધી વ્યાધે પણ વેદ ભણ્યો નહોતો, ગણિકાએ આત્મવિદ્યાનું રહસ્ય સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો નહોતો, આ ઉપરાંત ચાંડાલે પણ હરિને મેળવવાનો કોઈ રસ્તો નહોતો અપનાવ્યો. હરિ તો એમના માટે જેને સાચી પ્રીત હોય તેના જ છે.

**પતિવ્રતા તે જે પિયુને ભજે, અનાયાસે અવરને તજે
તેનાં વસ્ત્ર સાંધ્યાં જો તેમ, તેની બરાબરી બેશ્યા કરશે કે
અખા પતિવ્રતા કડુપણી હોય,
પણ મોટા ગુણ માટે પતિવ્રત તણો.**

જે પતિવ્રતા સ્ત્રી પતિને ઈશ્વર માને છે અને ભાગ્યે જ બીજા પુરુષને અપનાવે છે. તેના વસ્ત્રો ભલે જેમતેમ સાંધેલાં હોય છે, ગમે તેવાં સામાન્ય હોય, પણ શું વેશ્યા તેની બરાબરી કરી શકે ખરી? પતિવ્રતા સ્ત્રી ભલે સુંદર ન હોય પણ એનામાં પતિવ્રતાનો મોટો ગુણ રહેલો છે.

**તન મન ઘન, સુતને સુંદરી, સઘાતે દેખાડે એક જ હરિ
મોઢે કરે અમો સાક્ષીભૂત, મન માયામાં ખેલે ઘૂત;
અખો કરે એ વડું વાકું, જયમ વીંછીએ ચટકાવ્યું માંક.**

તન મન ઘન પુત્ર અને પત્ની - એ બધું હરિની કૃપા વડે છે એવો દેખાવ કરે છે. મોઢે કહે છે કે અમે તો માત્ર સાક્ષી છીએ, પણ મન તો સંસારની માયામાં જુગાર ખેલે છે. વીંછી વાંદરાને કરડે ને કૂદાકૂદ કરી મૂકે એવી રીતે માયાને લીધે મન ખૂબ ચંચળ બની દુઃખ અનુભવે

છે, એના જેવું આ થયું.

**ભજન ભજન તો સહુકો કરે,
પણ ભજન પ્રાતાપ કોઈ ન લડે,
કરમાં માળા, મુખ કરે હરિ,
મન વેપાર કે નારી ખરી,
અખા ભજનો આકાશે રહે,
જ્યાં મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર નો લે**

ભજન કરવાની વાતો તો સૌ કોઈ કરે છે પણ ભજનની શક્તિને કોઈ ઓળખતું નથી. ભજનનું રહસ્ય સમજ્યા વગર લોકો હાથમાં માળા રાખીને મોઢેથી હરિ હરિ બોલે છે પણ તેમના મનમાં તો વેપારના કે સ્ત્રીના વિચારો જ ચાલ્યા કરે છે. જે સાચો ભજનિક છે તે તો સંસારથી જુદો બ્રહ્મમાં લીન રહે છે, જ્યાં તેનાં મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત અને અહંકારનો લય થઈ ગયો હોય છે.

**સાચા ગુરુને કોયે નવ ભજે,
અને જૂઠાઈ કાંઈ નવ નીપજે,
જેમ રસાયણી કહેતી નવ મળે,
અને ઘૂત તે વિત લઈને પળે,
એ બેહુની સદાયે ખોટ,
અખા મળે જો કોરાનકોટ**

જેમ કોઈને સાચો રસાયણી મળતો નથી અને જે ઘુતારો હોય છે તે પૈસા પડાવીને નાસી જાય છે, તેવી જ રીતે સાચા ગુરુને કોઈ રવીકારતું નથી અને જૂઠા ગુરુથી કશું નીપજતું નથી. સાચા ગુરુ અને સાચા રસાયણીની હમેશા ખોટ જ રહે છે અને જો મળી જાય તો કલોડો મળ્યા બરાબર છે.

**ભૂત પંચ તણો સંસાર,
મૂરખ બહે તે વર્ણ-અહંકાર,
એ તો જાત્ય ચલાવા વણાવર્ણ,
કો મસ્તક, હસ્ત કરિ, ચર્ણ,
બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય ને શુદ્ર,
એ હરિનો પિંડ અખા કોણ શુદ્ર?**

આ સંસાર પંચ મહાભૂતનો બનેલો છે. તેમાં રહેલા તમામ પદાર્થો અને પ્રાણી સમાન છે; ઉચ્ચ વર્ણનું આભિમાન રાખ્યું એ મૂર્ખાઈ છે. આ સંસારની વ્યવસ્થા જાળવવા જુદા જુદા વર્ણની રચના કરવામાં આવી છે. તેમાં કોઈ મસ્તક(બ્રાહ્મણ)છે, કોઈ હાથ(ક્ષત્રિય) છે, કોઈ કટિકેડ(વૈશ્ય) છે અને કોઈ પગ(શુદ્ર) છે. આ બધા હરિરૂપી દેહના અવયવ છે. તેમાં કોઈ વર્ણને હલકો ગણવો તે હરિનું અપમાન કરવા બરાબર છે.

ડોંગરે મહારાજના વિચાર

- ૧ કાળ જતો નથી આપણે ચાલ્યા જઈએ છીએ. સમયને કોઈ મારી શકતું નથી, કાળ તો અમર છે.
- ૨ સમયને ચાવનારો સચવાઈ જાય છે, સમયને વેઢડનારો પોતે જ વેડફાઈ જાય છે.
- ૩ રોહાળ શબ્દો અને સરસ કર્મો માણસના પદચિન્હોને કાળની રેતી પર અંકિત કરે છે.
- ૪ તૃષ્ણા ઘરડી થતી નથી પણ માણસ ઘરડો થઈ જાય છે. ઉંમર વધતાં માણસની શક્તિ ક્ષીણ થઈ જાય છે, પણ તૃષ્ણાઓ વધુ પ્રબળ બને છે.
- ૫ દુઃખમાં સાથ આપે તે ઈશ્વર, સુખમાં સાથ આપે તે જીવ.
- ૬ વાંચે અને વિચારે એના કરતાં જીવનમાં ઉતારે તે શ્રેષ્ઠ છે.
- ૭ કામને મારે તે કાળનો માર ખાતો નથી.
- ૮ પાપ કરવામાં મનુષ્ય જેટલો સાવધ રહે છે, તેટલો પુણ્ય કરવામાં સાવધ રહેતો નથી.
- ૯ વિવેકથી સંસારનો અંત ન લાવો ત્યાં સુધી સંસારનો અંત આવવાનો નથી.
- ૧૦ પૈસાના દાસ પ્રભુના દાસ થઈ શકતા નથી.
- ૧૧ યોગી એકલો તરે છે. સત્સંગી પોતે તરે છે અને સંગમાં આવેલાં સર્વને તારે છે.
- ૧૨ અક્ષદાન કરતાં પણ જ્ઞાન દાન શ્રેષ્ઠ છે. તેથી કાયમની શાંતિ થાય છે.
- ૧૩ સુવર્ણ કરતાં સમયને કિંમતી ગણે તે સાધુ. જેને સમયની કિંમત નથી તે અંતકાલ ખૂબ જ પરતાય છે.
- ૧૪ ખરો આનંદ મળે એવી ઈચ્છા હોય તો સત્યમાં ખૂબ નિષ્ઠા રાખો.
- ૧૫ માગવાથી મૈત્રીનું ગૌરવ ટકતું નથી. સાચી મૈત્રી સમજનાર માગતો નથી.
- ૧૬ મોહ ભોગ માગે છે, જ્યારે પ્રેમ ભોગ આપે છે.
- ૧૭ ક્રોધ કરવાથી પૂણ્યનો ક્ષય થાય છે.
- ૧૮ સ્વાદ ભોજનમાં નહીં પણ ભૂખમાં છે.
- ૧૯ તમારા દુઃખનું કારણ બહાર નથી. તમારા દુઃખનું કારણ તમારી અંદર છે.
- ૨૦ અજ્ઞાન અને અભિમાન એ દુઃખના કારણો છે.
- ૨૧ મનુષ્યનો મોટામાં મોટો દોષ પોતાને નિર્દોષ સમજે છે એ છે.
- ૨૨ ભજન વિનનું ભોજન એ પાપ છે.
- ૨૩ પુરુષત્વ અને સ્ત્રીત્વનું ભાન ન જાય ત્યાં સુધી ઈશ્વર મળતા નથી.
- ૨૪ જોડાં સાથે, કપડાં સાથે, પૈસા સાથે પ્રેમ કરે એ કાંઈ જ્ઞાની કહેવાય?
- ૨૫ ભોગમાં જેની આશક્તિ છે તેનું શરીર સારું રહેતું નથી, દ્રવ્યમાં જેની આશક્તિ છે તેનું મન સારું રહેતું નથી.
- ૨૬ સત્કર્મની સમાપ્તિ હોય નહીં, જે દિવસે જીવનની સમાપ્તિ તે દિવસે સત્કર્મની સમાપ્તિ.
- ૨૭ યુવાવસ્થામાં જેણે બહુ પાપ કર્યા હોય તેને વૃદ્ધાવસ્થામાં ઊંઘ આવતી નથી.
- ૨૮ વૈષ્ણવ તે છે કે જે સ્વદોષનો વિચાર કરે છે બીજાના દોષનો નહીં.
- ૨૯ વૈષ્ણવ એ છે કે જે વેરનો બદલો પ્રેમથી આપે છે.
- ૩૦ તમારા હાથે જેટલું પૂણ્ય થાય તે ભૂલી જાઓ અને જેટલું પાપ થાય તે યાદ રાખો.
- ૩૧ પત્નીની પસંદગી હોય માની પસંદગી ના હોય.
- ૩૨ સમાજને સુધારવાનું અશક્ય બન્યું છે; પરંતુ વ્યક્તિગત જીવન સુધરી શકે છે.
- ૩૩ અસત્ય બોલનારને પૂજા ભગવાન સ્વીકારતા નથી.

૩૪ મનુષ્ય શરીર કરતાં આંખથી, મનથી વધારે પાપ કરે છે.
 ૩૫ ધન કરતાં ધર્મ શ્રેષ્ઠ છે.
 ૩૬ અતિથિ ભૂખ્યો રહે તો યજમાનનું પૂણ્ય ખાઈ જાય છે.
 ૩૭ સર્વમાં જે ઈશ્વરના દર્શન કરે એ સદ્ગુરુ.
 ૩૮ પૈસા કમાવા એ પાપ નથી; પરંતુ પૈસા મેળવતા ભગવાનને ભૂલવા એ પાપ છે.
 ૩૯ જીવનને સુધારે છે તેનું મરણ સુધારે છે.
 ૪૦ દેહ એ જ દુઃખનું કારણ છે.
 ૪૧ એક ઈશ્વરમાં સર્વનો અંત કરવો એ એકાંત.
 ૪૨ વ્યક્તિગત મમતા દૂર કરો.
 ૪૩ સમતા સિદ્ધ કરવા સૌ સાથે મમતા રાખો.
 ૪૪ લોકો ઈશ્વરને આપે છે ધન પરંતુ પરમાત્મા સૌની પાસે માગે મન.
 ૪૫ ભોગથી શાંતિ મળતી નથી ત્યાગથી શાંતિ મળે છે.
 ૪૬ તપનું પહેલું અંગ છે જીભ પર અંકુશ.
 ૪૭ જેની જરૂરિયાત વધારે છે તે તપ કરી શકતો નથી.
 ૪૮ જે બીજાના ધનનું હરણ કરી લે તે ધૃતરાષ્ટ્ર.
 ૪૯ લોભ અને મમતા પાપ કરાવે છે.
 ૫૦ સભામાં નિંદા સહન કરે તે સંત.
 ૫૧ સહન કરશો તો સુખી થશો.
 ૫૨ નિંદા કરનાર પર ક્રોધ ન કરવો.
 ૫૩ મહાપુરુષો નિંદામાંથી પણ સાર કાઢે છે.
 ૫૪ જરૂરીયાત ઓછી કરો તો પાપ ઘટશે.
 ૫૫ અતિ સંપત્તિ અનર્થ કરે છે.
 ૫૬ સેવામાં પ્રમાદ કરે તેનું પતન થાય છે.
 ૫૭ પૈસાનો મોહ છૂટે છે; પરંતુ પ્રતિષ્ઠાનો મોહ છૂટતો નથી.
 ૫૮ વિવેકથી કામનો નાશ થાય છે, પણ ક્રોધનો નાશ મુશ્કેલ છે.
 ૫૯ લોભ વધે એટલે ભોગ વધે, ભોગ વધે એટલે પાપ વધે.

૬૦ સત્ય બોલવું એ પણ યજ્ઞ છે.
 ૬૧ કાયા, વાણી, મનથી કોઈને દુભાવવું નહીં તે યજ્ઞ છે.
 ૬૨ લક્ષ્ય વગરનો માનવી સદ્ વગરના વહાણ જેવો છે.
 ૬૩ સંસારનું સૈનદ્રવ્ય ક્ષણિક છે.
 ૬૪ પૈસા વધે એટલે લોકોમાં વિવેક રહેતો નથી.
 ૬૫ શરીરની સુંદરતા નહીં, હૃદયની સુંદરતા જુઓ.
 ૬૬ જગત કરતાં પણ જગતના સર્જનહાર સુંદર છે.
 ૬૭ શાસ્ત્રમાં પત્નીને કામપત્ની નહીં પણ ધર્મપત્ની કહી છે.
 ૬૮ સ્ત્રીસંગ એ કામસંગ નહીં પણ સત્સંગ છે.
 ૬૯ પુરુષમાં વિવેક હોય છે અને સ્ત્રીમાં રોનેહ.
 ૭૦ લગ્ન એટલે તન બે પણ મન એક.
 ૭૧ આનંદ એ તો આત્માનું સ્વરૂપ છે.
 ૭૨ સંત પ્રભુએ માટે સર્વનો ત્યાગ કરે છે.
 ૭૩ સુખ ભોગવવાની ઈચ્છા મહાન દુઃખ છે.
 ૭૪ ધ્યાન કરવાથી મન સ્થિર થાય છે.
 ૭૫ આહાર અત્પ અને સાત્ત્વિક હોવો જોઈએ.
 ૭૬ જેનામાં બહુ જ્ઞાન હોય છે તેને બીજાને છેતરતાં કે કપટ કરતાં જરાયે બીક નથી-સામતી-બીક લાગે છે.
 ૭૭ ભક્તિ પ્રેમ અને સેવા વગર સફળ થતી નથી.
 ૭૮ સેવામાં હારચભાવ મુખ્ય છે.
 ૭૯ પાપ ન કરવું એ પૂણ્ય છે.
 ૮૦ જ્ઞાન પરોપદેશ માટે નથી, આત્મસંતોષ માટે છે.
 ૮૧ મનુષ્યના દુઃખનું કારણ દેહાભિમાન છે.
 ૮૨ પ્રેમભક્તિ વગરનું જ્ઞાન નકામું છે.
 ૮૩ ઈશ્વર આણુ આણુમાં અને મોટામાં મોટો છે.
 ૮૪ પત્ની સુખ આપે તો પતિ પ્રેમ કરે.
 ૮૫ વૃદ્ધાવસ્થામાં દેહની સેવા થાય છે, દેવની સેવા થઈ શકતી નથી.
 ૮૬ ખાંડ કરતાં ગળ્યાં વખાણ.
 ૮૭ યુક્તિથી પાપ કરતાં અટકાવે તે પત્ની.

Mahavakyas: the Great Contemplations for realising the ONE and the Truth

- From Jivabhai L. Odedra

In the practice of Jnana Yoga and Advaita Vedanta there are a number of short sentences which are often referred to as Mahavakyas. These sentences enable the vedantic teachings to be tied together. Moreover, usage of these sentences in the Prayers, as Mantras and during practice of Yoga and during contemplation allows practitioners to seek answers for enquiries such as – *who am I?*

The aim of this article is to shed a light on these unique set of small sentences:

- Brahma satyam jagan mithya – Brahman is real; the world is unreal
- Ekam evadvitiyam brahma – Brahman is one, without a second
- Prajnanam Brahman - Brahman is the supreme knowledge
- Tat tvam asi - That is what you are
- Ayam atma brahma - Atman and Brahman are the same
- Aham brahmasmi – I am Brahman
- Sarvam khalvidam brahma – All of this is Brahman

By contemplating the true meaning of these seven sentences the whole subject of self discovery as presented in the Upanishads and Vedas becomes easier to understand

Ultimately, to understand the correct meaning of the Mahavakyas, it is necessary to sift the boundary of the external worlds to one's world to the outer skin of a human being. That is, it requires greater exploration of what really exists within the human body and how its different elements relate to the world outside.

To take this inner journey it is necessary to understand the four functions of mind – **Manas** processing information for internal and external Indriyas; **Chitta** which processes images or impressions; **Ahankara** addresses

issues around I-ness; and **Budhi** which knows, decides, judges and discriminates.

These sentences also serve as guidance through constant reflections and therefore avoiding blind faith beliefs.

When starting a journey of Self-discovery through Vedas and Upanishads some methods of contemplation may give a word or a principle on which to reflect, but present no real clue to the insight that may be forthcoming. That is, if one contemplates on the word Satya or Truth, the sentence is too broad and may have many different meanings and seeker of truth might be going in a circle. Therefore, it can be argued that the Mahavakyas provide an opportunity to take a direct journey of self discovery.

It is important to stress as per age old advice of great sages that one should never believe what one reads or has been told. It is wise to check these Mahavakyas through ones direct experiences. It is important to acknowledge that ultimate ONE is same for all but the different viewing filters provided by Ethnicity, Gender, Geography and faith or Religion will influence the experience faster or later.

The investigation or closer examination of these sentences does not require further exploration of many more sentences. In fact, in some specific monastic orders the Swamis may consider contemplating on a single sentence. The expectations in these situations are based around a belief that by following deeply a particular Mahavakya the results can be achieved.

The ardent practitioners of the truth will contemplate on one or more of the Mahavakyas repeatedly and possibly over a long time. This practice helps Mind to develop a greater understanding, and then becomes still as the contemplation shifts from an observing, reflective process into a deep contemplative meditation. Moreover, the reflection transforms

into insight, which again transforms into the direct experience of the underlying truth or reality of the *Mahavakya*.

In main, these Mahavakyas are at the heart of Vedanta. Actually, all of these emerged out of the one source of teachings, and may appear to be three separate stages of practices. The higher understanding and direct experience comes from person-to-person listening (written and oral), followed by deep reflection, contemplation, and deep contemplative meditation.

Some individuals speak of Advaita as if it were a brand name of Hinduism or spirituality. It is significantly important to note that this is not the case. Advaita is exactly what it says it is, Advaita, not-two, which stands alone. Some even go on to suggest that there are things such as Hindu Advaita or Buddhist Advaita or something else Advaita are simply games of the mind. To transcend all of the levels of false identity so as to "Be" that Reality of Advaita is the Knowledge or Jnana that is sought by the seekers of the truth. It is only the most sincere and longing of aspirants who seek and know this in direct experience. For many, it is merely an arena of philosophical and religious debate. For those who Know, Advaita stands alone.

The word *Brahman* comes from the root brha or brhi, which means knowledge, expansion, and all-pervasiveness. It is that existence which alone exists, and in which there is the appearance of the entire universe.

It can be simply accepted that *Brahman* means the absolute reality, that which is eternal, and not subject to death, decay, or decomposition. In English when one speaks of omnipresence or oneness it is about the principle of the word *Brahman*. *Brahman* is not a proper name, but a Sanskrit word that denotes that oneness, the non-dual reality, the substratum underneath all of the many names and forms of the universe.

Brahma satyam jagan mithya - *Brahman* is real; the world is unreal (The absolute is real; the world is unreal or only relatively real)

When one says Brahman is real is similar to

saying that the clay in a pot is real, or the gold in a bracelet is real. The essential idea is that first there was clay and gold, and when those changed form, there now appears to be a pot and a bracelet.

However, when the clay pot is broken, or the gold bracelet is melted, there is once again only clay and gold. It is in that sense that the pot and the bracelet are *not real*; they come and go from manifestation. They are not as real as are the clay and the gold and in ultimate scheme of things Gold and Clay also go. Moreover, the words real and unreal do not necessarily translate exactly into *satyam* and *mithya*. Overall this Mahavakyas allows the seeker of truth to see the difference between what is temporary and what is eternal.

Ekam evadvitiam brahma – Brahman is one, without a second – (There is one absolute reality, without any secondary parts)

As seekers of truth attention shifts from object to object, image to image, it is observed that that those objects and images are only relatively real. However, gradually the seeker comes to see that no object exists independently from *Brahman*, the whole. Wherever one look, whatever one think or feel, try as one will, one can find no second object or part. Everything is seen as a manifestation of something else. Hence, it is said there is one, without a second

Prajnanam Brahman, *Brahman is the supreme knowledge, (Knowing the absolute reality is the supreme knowledge; source: Aitareya Upanishad of Rig Veda)*

There are many types of knowledge one can attain. However, they all stem from, or are a part of, a higher knowledge. There is one exception, and that is the absolute knowledge, which is the highest. It is called absolute because it is not stemming from something else. Supreme knowledge is the ground out of which the diversity of knowledge and experience grows. The plant, though appearing separate, is made of the stuff of the ground. This *Mahavakya* is saying that as you climb the ladder of knowledge, this higher knowledge is to be found at the level of *Brahman*, the oneness of

universal consciousness. *Knowledge* refers to *knowing or awareness*, not just a linear, cognitive thinking process. The knowledge here is more like the knowledge of recognizing an object as a *tree*, than the process of adding up a list of numbers. There is simply no more straightforward way of saying it, than to say it is a matter of *knowing* the tree. Also, it is not that some people are *intellectual*, or *head people*, while others are *emotional*, or *heart people*. While these differences between people might be real, this *Mahavakya* is talking about a universal principle that applies to all people. The practices themselves are applicable to all people, whether inclined towards the *head* or the *heart*, though different people will quite naturally have different experiences leading to the same ultimate realizations. It is extremely important to note here, that this is *not* a process of intellectualizing. In trying to reflect on the nature of supreme knowledge, the eternal substratum of all other knowledge, the mind will present many memories, images, impressions, thoughts, sensations, and emotions. All of these are some form of knowledge, that's for sure. However, they are not the highest knowledge. Therefore, simply allow these thought patterns to arise. Then ask yourself, "Is this the higher knowledge?" Repeatedly you will find that the answer is *no*, that it is *not* the higher, but is a lower form of knowledge.

1. Tat tvam asi - *That is what you are (That absolute reality is the essence of what you really are; Source: from Chandogya Upanishad of Sama Veda)*

This *Mahavakya* is stated as if one person is speaking to the other, saying, "That is what you are!" when referring to *Brahman*. The person speaking is the teacher, and person being spoken to is the student.

Imagine that the teacher has explained to you all of the above *Mahavakyas*, that you had reflected on these, and that you started to have some sense of the meaning of the oneness called *Brahman*. Imagine that the teacher then pointed a finger at you and explained, "That *Brahman*, that oneness,

is who you really are, at the deepest level of your being!" It is like telling a wave in the ocean that it IS the ocean. As if talking to yourself, direct your attention inward, possibly towards the heart centre. Say to yourself, "*That is who you are!*" Point a finger at yourself: You might want to even point your index finger at your own chest, the place from where you experience, "I am." As you hold in awareness the essence of the truth that this *Brahman*, this *oneness*, is who you *really* are, also observe how you can gently let go of the false identities, seeing that they are only temporary and relatively *me*.

In the Chhandogya Upanishad occurs the Mahavakya, 'Tat Tvam Asi' or 'That thou art'. Sage Uddalaka mentions this nine times, while instructing his disciple Svetaketu in the nature of Reality. That which is one alone without a second, without name and form, and which existed before creation, as well as after creation, as pure Existence alone, is what is referred to as Tat or That, in this sentence. The term Tvam stands for that which is in the innermost recesses of the student or the aspirant, but which is transcendent to the intellect, mind, senses, etc., and is the real 'I' of the student addressed in the teaching. The union of Tat and Tvam is by the term Asi or are. That Reality is remote is a misconception, which is removed by the instruction that it is within one's own self. The erroneous notion that the Self is limited is dispelled by the instruction that it is the same as Reality.

2. Ayam atma brahma - *Atman and Brahman are the same (The individual Self is one and the same with the absolute; Source: from Mandukya Upanishad of Atharva Veda)*

One may start with the enquiry, is the wave separate from the ocean? And acknowledge that by exclaiming, not really, but sometimes the seekers of the truth lose sight of that. Imagine that one is standing by the ocean, watching the vastness of the ocean; Imagine that a large wave starts

to come ashore, and that one's attention turns to this one large wave. At that point one may deliberately notice it, becoming absorbed in the crashing of the surf, and the feel of the salty water spray. In that particular moment, one is only only aware of the power and size of this large wave. Moreover, at that critical moment, the ocean itself is usually forgotten. However, a moment later, one may recall with an inner acknowledgement that the wave and the ocean are one and the same. It is worth noting that *Atman* refers to that pure, perfect, eternal spark of consciousness that is the deepest, central core of our being; *Brahman* refers to the oneness of the manifest and un-manifest universe.

3. *Aham brahmasmi - I am Brahman (Who I really am, is that absolute reality; Source: from Brihadaranyaka Upanishad of Yajur Veda)*

In order to understand this verse, a gold bracelet is both a 'bracelet' and 'gold'

The bracelet aspect is not eternal. It is temporary. It is only an object of a particular shape in which the gold was moulded.

However, the Gold is everlasting ever pure, and not subject to death, decay, and decomposition - Some may argue that gold is not everlasting either; gold here is being used as an example.

It is worth noting that, is very different experience to realize, in direct experience, "*I am Brahman!*" than one of the other statements such as - *Brahman alone is real.*

The truth for this verse is usually realised as intuitive flash, which is progressively deeper as seeker of truth practices. It is not simply an intellectual process, as it might appear to be by explaining the gold example. The gold example is used as a means of explaining the principle, but this is not the end of the process. In a way, such explanation is only the beginning of the process. The key for the seeker of

the truth is in the still, silent reflection in the inner thoughts of contemplation and practical meditation.

For many the initial insights come somewhat like the creative process when they are trying to solve some problem in daily life. They think and think, and then finally let go into silence. Then, suddenly, the creative idea just appears, giving them the solution to their problem. The contemplation on these *Mahavakyas* is somewhat like that at first. Later, it goes into deeper meditation.

Insight comes within seekers own context and they may experience themselves as being like the gold or the clay, or for example, like a wave in an ocean of blissful existence, that maintains the realization that the wave is also the ocean. With all these metaphors used only as means of explanation, the insight for each person comes in the context of their own culture and religion, and will not seem foreign or unnatural.

Most critically, the truth seekers religious beliefs and values are not violated, but rather, are confirmed.

In the sentence, 'Aham Brahmasmi,' or I am *Brahman*, the 'I' is that which is the One Witnessing Consciousness, standing apart from even the intellect, unaffected by ego and shining through every act of thinking, feeling, etc. This is not the identification of the limited individual 'I' with *Brahman*, but it is the Universal bedrock of individuality that is asserted to be what it is. The copula 'am' does not signify any empirical relation between two entities, but affirms the non-duality of essence. This verse is from the Brihadaranyaka Upanishad.

4. *Sarvam khalvidam brahma All of this is Brahman (All of this, including me, is that absolute reality)*

In time, the seeker of truth understands and increasingly experiences the deeper aspects of the other *Mahavakyas* – the six described above and repeated here:

- Brahman is real; the world is unreal.
- Brahman is one, without a second.
- Brahman is the supreme knowledge.
- That is what you are.
- Atman and Brahman are the same.
- I am Brahman.

Eventually, as one comes to experience the truth of the individual *Mahavakyas*, it seems they come together in a joyful manner exclaiming, "*All of this is Brahman!*"

However, at all times, it is a process that comes from person-to-person listening or speaking or writing followed by deep reflection, contemplation, and meditation.

In conclusion, the realisation of the truth comes in different stages – the process of acquiring the understanding followed by awareness led deeper meanings revelation and final stage followed by practice as if to merge in the real truth and delight in acknowledging that there was no separation in the first place.

Four traditional Mahavakyas

Four of the Mahavakyas are most traditional to Vedanta. It is believed that about 1200 years ago Adi Shankaracharya assigned one Mahavakya to one of four monastic teaching centres or the four main religion centres in India assigned to the Shankaracharyas.

The Main Mahavakyas	Source for the Mahavakyas	Centres in India	
Prajnanam Brahman Brahman is supreme knowledge	Aitareya Upanishad 3.3, of Rig Veda	Puri/Govardhana East	पज्ञानं ब्रह्म ।
Tat tvam asi That is what you are	Chandogya Upanishad 6.8.7, of Sama Veda, Kaivalya Upanishad	Dwaraka/Sarada/ Gujrat West	तत् त्वं असि ।
Ayam atma brahma Atman and Brahman are the same	Mandukya Upanishad 1.2, of Atharva Veda	Jyoti/Badrinath North	अयम् आत्मा ब्रह्म ।
Aham brahmasmi I am Brahman	Brihadaranyaka Upanishad 1.4.10, of Yajur Veda, Mahanarayana Upanishad	Sringeri/Mysore South	अहं ब्रह्मास्मि ।

નૂતન વર્ષાભિનંદન

સંવત ૨૦૬૮ બુધવાર તા.૧૪.૧૧.૨૦૧૨ના મંગલ પ્રભાતથી શરૂ થતું નવું વર્ષ શ્રી હિન્દુ મંદિરનાં સર્વ ધર્મપ્રેમી દર્શનાર્થી ભક્તજનો, સેવાભાવી શુભેચ્છકો એવાં સૌ ભાઈબહેનો, વડીલો સૌને કલ્યાણકારી, મંગલકારી, યશોદાયી રિદ્ધિ સિદ્ધિ આપનારું નીવડે, તેમ જ આપ સૌને આયુ, આરોગ્ય અને ઐશ્વર્ય, વિજય પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની કૃપાથી પ્રાપ્ત થાઓ. એજ હાર્દિક પ્રાર્થના અને શુભ કામનાઓ સાથે શુભ આશીર્વાદ.

॥ શુભ - ભવતુ - કલ્યાણ મરતુ ॥

આ ઉત્સવ-દર્શન શ્રી હિન્દુ મંદિરના પ્રભુ સેવક શ્રી છગનભાઈ જોષી, શ્રી નટુભાઈ આચાર્ય તથા શ્રી દિલીપભાઈ જોષીએ તૈયાર કરેલ છે.

પૂ. છગનભાઈ જોષી
(૦૧૧૬ - ૨૬૨ ૫૪૫૫)

શ્રી નટુભાઈ આચાર્ય
(મોબાઈલ - ૦૭૫૨૨૦૩૮૮૬)

શ્રી દિલીપભાઈ જોષી
(૦૧૧૬ - ૨૧૦ ૮૧૧૮)
(મોબાઈલ - ૦૭૮૭૧૮૪૮૨૨૪)

ૐ જય જગદીશ હરે...આરતી

ૐ જય જગદીશ હરે, ૐ જય જગદીશ હરે
ભક્તજનોકે સંકટ (૨) ક્ષણમે દૂર કરે....ૐ જય
જો ધ્યાવે ફલ પાવે, દુઃખ બિનસે મનકા (૨) પ્રભુ
સુખ સંપત્તિ ઘર આવે (૨) કષ્ટ મિટે તનકા....ૐ જય
માત-પિતા તુમ મેરે શરણ ગ્રહું મેં કિસકી (૨) પ્રભુ
તુમ બિન ઔર ન કુજા (૨) આશ કું મેં કિસકી....ૐ જય
તુમ પૂરણ પરમાત્મા, તુમ અંતરયામી (૨) પ્રભુ
પરબ્રહ્મ પરમેશ્વર (૨) તુમ સબકે સ્વામી....ૐ જય
તુમ કરૂણા કે સાગર, તુમ પાલન કરતા (૨) પ્રભુ
મેં સેવક તુમ સ્વામી (૨) કૃપા કરો ભરતા....ૐ જય
તુમ હો એક અગોચર, સબકે પ્રાણ પતિ (૨) પ્રભુ
કિસ વિધ મિલું દયામય (૨) તુમકો મેં કુમતિ....ૐ જય
દીન બંધુ દુઃખ હરતા, તુમ રક્ષક મેરે (૨) પ્રભુ
અપને હસ્ત ઉઠાવો, (૨) શરણ પડા તેરે....ૐ જય
વિષય વિકાર મિટાવો, પાપ હરો દેવા (૨) પ્રભુ
શ્રદ્ધા ભક્તિ બઢાવો, (૨) સંતનકી સેવા....ૐ જય
ૐ જય જગદીશ હરે, ૐ જય જગદીશ હરે
ભક્ત જનોકે સંકટ (૨) ક્ષણમે દૂર કરે....ૐ જય

JAI JAGDISH HARE ... AARTI

Om purnamadah
purnamidam purnat purnadachyate
purnasya purnamadaya purname vavashishyate

Om perfect is the Lord
Perfect also is this universe.
If any portion is subtracted from the
perfect that which is taken and
that which remains is yet perfect.

Om Jai jagdish hare, Om jai jagdish hare
Bhaktjano ke sankat (2) kshanme dur kare... Om jai
Jo Dhyaaave fal paave, dukh vinase mankaa (2) Prabhu
Sukh sampatti ghar aave, (2) kashta mite tanakaa... Om jai
Maat pitaa tum mere, sharan grahu mai kisaki (2) Prabhu
Tum bin aur na dujaa (2) aash karu mai kishaki... Om jai
Tum puran parmaatmaa, tum antaryaami (2) Prabhu
Par Brahm parameshwar (2) tum sabke swaami ... Om jai
Tum karunake saagar, tum paalan kartaa (2) Prabhu
Mai sevak tum swaami (2) krupaa karo bharta... Om jai
Tum ho ek agochar, sabke praan pati (2) Prabhu
Kis vidh milu dayaamay (2) tumko mai kumati ...Om jai
Din bandhu dukh hartaa, tum rakshak mere (2) Prabhu
Apane hast uthaavo (2) sharan padaa tere... Om jai
Vishay vikaar mitaavo, paap haro devaa (2) Prabhu
Shraddhaa bhakti badhaavo (2) santanki seva...Om jai
Om jai jagdish hare, Om jai jagdish hare
Bhakt janoke sankat (2) kshanme dur kare... Om jai

કર્પૂર ગૌરં

કર્પૂર ગૌરં કુરુણાવતારં સંસારસારં ભુજગેન્દ્રહારમ્ ।
સદાવસંતં હૃદયારવિન્દે ભવં ભવાભિ સહિતં નમામિ ॥

મંગલં ભગવાન વિષ્ણુ મંગલ ગરુડઠવજ ।
મંગલં પુન્ડરીકાક્ષો મંગલાયતનો હરિઃ ॥
સર્વ મંગલ માંગલ્યે શિવે સર્વાર્થ સાધિકે ।
શરણ્યે ત્ર્યંબકે ગૌરિ નારાયણિ નમોઽરતુ તે ॥

યાનિ કાનિચ પાપાનિ જ્ઞાતાજ્ઞાતકૃતાનિચ ।
તાનિ સર્વાણિ નશ્યન્તિ પ્રદક્ષિણાયા પદે-પદે ॥

KARPUR GAURAM KARUNAAVTAARAM
SANSAR SAARAM BHUJAGENDRAHAARAM
SADAA VASANTAM HRIDYAARVINDE
BHAVAM BHAVAANI SAHITAM NAMAAMI

MANGALAM BHAGVAAN VISHNU
MANGALAM GARUD DHWAJAH
MANGALAM PUNDARIKAKSHO
MANGALAAYA TANO HARIHI
SARVA MANGAL MAANGALYE
SHIVE SARVAARTH SAADHIKE
SHARNYE TRYAMBAKE GAURI
NAARAYNI NAMO STUTE

YAANI KAANI CHA PAAPAANI
GNAATAAGNAAT KRITANICHA
TAANI SARVAANI NASHYANTU
PRADKSHINAAAYAM PADE-PADE

ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ, ત્વમેવ બંધુશ્ચ સખા ત્વમેવ ।
ત્વમેવ વિદ્યા દ્રવિણં ત્વમેવ, ત્વમેવ સર્વમિદ દેવ દેવ ॥

કાયેન વાચા મનસોઽન્નિયૈર્વાબુદ્ધ્યાત્મના વા પ્રજ્ઞૈઃ સ્વભાવાત ॥
કરોમિ ચદત્સકલ પરસ્મૈ નારાયણાયતિ સમર્પયામિ

ગુરુર્બ્રહ્મા ગુરુર્વિષ્ણુઃ ગુરુર્દેવો મહેશ્વર
ગુરુ શાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ તસ્મૈ શ્રી ગુરુર્વૈ નમઃ

TVAMEV MATACHA PITA TVAMEV
TVAMEV BANDUSCHA SAKHA TVAMEV
TVAMEV BIDYA DRAVINAM TVAMEV
TVAMEV SARVAM MAM DEVDEVA
KAAYEN VACHA MANSENDRIYEVA
BUDHDHYATMANAVA PRAKRUTI SWABHAVAT
KAROMI YAT YAD SAKALAM PARASMEI
NARAYANAYETI SAMARPAYAMI
GURURBRAHMA GURURVISHNUHU
GURURDEVO MAHHESHWAR
GURU SHAKSHAT PARABRAHMA TASMAI
SHREE GURUVAI NAMAHA

ૐ ઘોઃ શાંતિરંતરિક્ષ (૨૬) શાંતિઃ
પૃથિવી શાંતિરાપઃ શાંતિ રોષધયઃ શાંતિ ।
વનસ્પતયઃ શાંતિ વિષ્વેદેવાઃ શાંતિ બ્રહ્મ શાંતિઃ
સર્વ (૨૬) શાંતિઃ શાંતિ રેવ શાંતિઃ સામા શાંતિ રેધિ ॥
ૐ શાંતિ શાંતિ શાંતિઃ

ભગવદ્ પ્રાર્થના

અબ સૌંપ દિયા ઈસ જીવનકા, સબ ભાર તુમ્હારે હાથોમેં (૨)
હે જીત તુમ્હારે હાથોમેં, સૌર હાર તુમ્હારે હાથોમેં (૨)
મેરા નિશ્ચય બસ એક યહી, ઈક ભાર તુમ્હેં પા જાઉમેં (૨)
અર્પણ કર દૂં દુનિયાભરકા, સબ પ્યાર તુમ્હારે હાથોમેં (૨)
જો જગમેં રહું તો સૌસે રહું, જયોં જલમેં કમલકા ફૂલ રહે (૨)
મેરે સબ ગુણ ઘેષ સમર્પિત હો, ભગવાન તુમ્હારે હાથોમેં (૧)
કરતાર તુમ્હારે હાથોમેં (૧)

યદિ માનવકા મુજે જન્મ મિલે, તો તવ ચરણોંકા પૂજારી બનું (૨)
ઈસ પૂજક કી ઈક ઈક રગકા, હો તાર તુમ્હારે હાથોમેં (૨)
જબ જબ સંસારકા કૈદી બનું, નિષ્કામ ભાવસે કર્મ કરું (૨)
ફિર અંત સમયમેં પ્રાણ તથું, જીરાકાર તુમ્હારે હાથોમેં (૧)
સાકાર તુમ્હારે હાથોમેં (૧)

મુજમેં તુજમેં બસ ભેદ યહી, મૈં નર હું તુમ નારાયણ હો (૨)
મેં હું સંસાર કે હાથોમેં, સંસાર તુમ્હારે હાથોમેં (૨)

શ્રી રામ સ્તુતિ

શ્રી રામચંદ્ર કૃપાલુ ભજ મન હરણ ભવ ભય દાહણમ્
નવ કંજ લોચન કંજ મુખ કર કંજ પદ કંજગુણમ્ (૧)

કંદર્પ અગાધિત અમિત છબી નવ નીલ નીરદ સુંદરમ્
પદપીત માનહું તકિત રૂચિ, શુચિ નૌમિ જનક સુતાવરમ્ (૨)

શિર મુકુટ કુંડલ તિલક ચારૂ, ઉદાર અંગ વિભૂષણમ્
આજાનુ ભુજ શર ચાપ ધર, સંગ્રામજિત ખર દૂષણમ્ (૩)
ભજુ દીનબંધુ દિનેશ દાનવ, દલન દુષ્ટ નિકંટનમ્
રઘુનંદ આનંદ કંદ કૌશલ, ચંદ દશરથનંદનમ્ (૪)

ઈતિ વદતિ તુલસીદાસ શંકર, શેષ મુનિમનરંજનમ્
મમ હૃદયકંજ નિવાસ કરૂ, કામાદિ ખલદલ ગંજનમ્ (૫)

SHREE RAAM STUTI

Shree Raamchandra kripaalu bhaj man
Haran bhavbhay daarunam
Nav kanja lochan kanj mukh
Kar kanj pad kanjaarunam

Kandarp agnit amit chhabi,
Nav neel nirad sundaram
Patpit maanahu tadit ruchi,
Suchi noumi Janak sutaavaram

Shir mukut kundal tilak chaaru,
Udaar anga vibhushanam
Aajaanu bhuj shar chaap dhar,
Sangraamjit khar dushnam

Bhaju dinbandhu dinesh daanav
Dalan dushta nikandanam
Raghunand aanand kand kaushal,
Chand dasharathanandanam

Iti vadati Tulsidaas Shankar,
Shesh munimanranjanam
Mama hridaya kanj nivas karu,
Kamadi khal dal ganjanam

શ્રી રણછોડ બાવની

રણછોડ તું રંગીલો નાથ; વિશ્વ સકળને તારો સાથ
ભૂમિ કેરો હરવા ભાર; જગમાં પ્રગટયો વારંવાર...૧
જન્મ ધર્મ તો કારાગાર; જગતમાં કરવા ચમત્કાર
કંસરાવને થાયે જાણ; તેથી કીધું તરત પ્રચાણ...૨
ગોકુળમાં જઈ કીધો વાસ; નંદ યશોદાજીની પાસ
વર્ણન કરતાં નાં વે પાર; એવી તારી લીલા અપાર...૩
ગોવાળાની સાથે જાય; ગાય ચરાવી રાજી થાય
છાનો ગોરસ લુટી ખાય; પક્ષડતામાં છટકી જાય...૪
ગોપીકાના ચોર્ચા ચિત; સૌના ઉપર સરખી પ્રીત
ભરી કેરો સુર મધુર; સૂણનારા થાયે ચક્રૂર...૫
શરદ પૂનમની આવે રાત; સૌના હૈયે થાય પ્રભાત
પ્રજવલિતા છોકે આવાસ; દોડી આવે રમવા રાસ...૬
તારલીયા ચમકે આકાશ; ચાંદલીયાનો પૂર્ણ પ્રકાશ
દાનવ કેરો જ્યાં જ્યાં રાસ; પળમાં જઈને કીધો નાશ...૭
પટકી માર્યો મામો કંસ; રહ્યો ન જગમાં તેનો વંશ
કૌરવોને કીધા તંગ; પાંડવોનો રાખી રંગ...૮
અર્જુનને તો દીધો બોધ; જ્ઞાનામૃતનો વરસ્યો ધોધ
યુદ્ધ તજીને કીધી દોડ; નામ પડ્યું તેથી રણછોડ...૯
દ્વારિકામાં કીધો વાસ; ધર્મ યજ્ઞ કરકે ચોપાસ
ગુજરાતે એક ડાકોર ગામ; ભક્ત થયો બોડાણો નામ...૧૦
પત્ની જેની ગંગાભાઈ; તે પણ ભક્તિમાં રંગાઈ
હરતાં કરતા ગાયે ગાન; મેળવવા ચાહે ભગવાન...૧૧
તેવામાં એક આઠવો સંધ; રેલાયો ભક્તિનો રંગ
યાત્રાળુ દ્વારિકા જાય; બોડાણો તેમાં જોડાય...૧૨
ગોમતીજીમાં કીધું સ્નાન; ભાવે નિરખ્યા શ્રી ભગવાન
છ મારે હું આવીશ ધામ; દેક એવી લીધી નિષ્કામ...૧૩
તુલસી વાવી કાયમ જાય; પ્રભુને અર્પી રાજી થાય
સહન કરે એ કષ્ટ અમાપ; ભલે પડે ઠંડી કે તાપ...૧૪
વૃદ્ધ થયો પણ હૈયે હામ; અવિચળ શ્રદ્ધા આઠો જામ
સીતેર વર્ષ વિવ્યા છે એમ; ત્યારે પુરણ થઈ છે નેમ...૧૫
બોડાણો જીત્યો છે દાવ; પ્રભુના હૈયે પ્રગટયો ભાવ
હવે ભાવજે ગાડું સાથ; બોલ્યો વિશ્વ સકળનો નાથ...૧૬
ખડખડતી લીધી છે ઠંદા; વૃદ્ધ થયેલા જોડયા ભેલ
ગંગાભાઈએ દીધી વિદાય; બોડાણો હરખાતો જાય...૧૭
બોડાણાને રાતો રાત; મુક્યો દ્વારિકાની વાટ
દર્શન કરતાં કહે છે નાથ; ગાડું હું લાવ્યો છું સાથ...૧૮
મુગળીયો મનમાં ઠંદેમાય; ભક્ત પ્રભુને ના લઈ જાય
માર્ચા તાળા મજબુત દ્વાર; રાત પડીને વાગ્યા બાર...૧૯
ઘાલો નિકળી નાઠો બાર; ઠંદેલ તરત કીધી તૈયાર
ગાડું હાંકે જગદાધાર; કહો પછી શું લાગે વાર...૨૦
ઉમરેઠ પક્ષડી લીમડા ડાળ; મીઠી થઈ ગઈ તે તડાળ
ઘાણું વાણી વીતી રાત; ડાકોર માંહે થયું પ્રભાત...૨૧
ગંગાભાઈએ નિરખ્યો નાથ; ઉર ઉમળકે જોડયા હાથ
ડાકોર વરત્યો જય જયકાર; દ્વારિકામાં હાહાકાર...૨૨
દ્વારિકાના રાજાની સાથ; મુગળી લેવા આવ્યા નાથ
ભગત સામે લેવા જાય; માર્યો ભાલો મૃત્યુ થાય...૨૩
ભાવિકોના દિલ દુભાય; બદલો લેવા સામા થાય
ગંગાભાઈએ ધીરજ ધરી; ઘાલમજીએ વિપત હરી...૨૪
મુગળી સોભું લેવા જાય; ઘાલો વાળીએ તોલાય
રિત્યો વિશ્વ સકળનો ભૂપ; મનસુખરામનું લીધું રૂપ...૨૫
સંત પુનિતને દીધી હામ; પુરણ કીધા સઘળા કામ
રામભક્ત જે કરશે પાઠ; નાથ જાલશે તેનો હાથ...૨૬

-દોહરો-

પૂર્ણિમાએ પ્રેમથી ડાકોર દર્શન જાય.
રામભક્ત તે પુનિત બને, કરજ સઘળાં થાય...!

- રામભક્ત

ગોવિંદ મેરી યહ પ્રાર્થના હૈ

ગોવિંદ મેરી યહ પ્રાર્થના હૈ ભૂલું ન મૈ નામ કલી તુમહારા
નિષ્કામ હોકર દિનરાત ગાઉ, ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ
હે કૃષ્ણ હે યાદવ હે સખેથી..
દેહાંત કાલે તુમ સામને હો, બંસી બજાતે મનકો લુભાતે
યહી નાથ ગા કરકે ચે તનકો ત્યાગું, ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ
હે કૃષ્ણ હે યાદવ હે સખેથી..
માતા યશોદા તુમકો બુલાવે, આવો જરા મોહન નેક ખેલો
દ્વારે તુમહારે ભક્ત પૂકારે, ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ
હે કૃષ્ણ હે યાદવ હે સખેથી..
ખ્યારે જરા નેક મનમેં વિચારો, ક્યા સાથ લાયે ક્યા લે ચલેગો
દિલસે પુકારો યહી ગીત ગાઓ, ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ
હે કૃષ્ણ હે યાદવ હે સખેથી..

GOVIND MERI YAH PRARTHANA HAI

Govind meri yah prarthana hai bhlun Na mein naam kabhi tumhara
Niskam hokar dinraat gau, govind damodar madhaveti

Hey krishna, hey yadav hey sakhethi

Dehant kale tum samne ho, bansi bajate manako lubhate

Yahi naath ga karke tanko tyagu, govind damodar madhaveti

Hey krishna, hey yadav hey sakhethi

Mata yashoda tumko bulave, aavo jara mohan nek khelo

Dware tumhare bhakta pukare, govind damodar madhaveti

Hey krishna, hey yadav hey sakhethi

Pyare jara nek manamein vicharo, kya saath laye kya le chalenge

Dilse pukaro yahi geet gao, govind damodar madhaveti

Hey krishna, hey yadav hey sakhethi

માનસી રેવા

યમુનાજળમાં કેસર ધોળી સ્નાન કરાવું શામળા
હલકે હાથે અંગો ચોળી લાડ લડાવું શામળા
યમુનાજળમાં...

અંગો લુછી આપું વસ્ત્રો પીળુ પીતાબર પ્યારમાં
તેલ સુગંધી નાખી આપું, વાંકળીયા તુજ વાળમાં
યમુનાજળમાં...

કુમકુમ કેરું તિલક સજવું ત્રિકમ તારા લાલમાં
અલબેલી આંખોમાં આંજુ અંજન મારા વાલમાં
યમુનાજળમાં...

હસતી જાઉં વાતે વાતે નાચી ઊઠું તાલમાં
નજર ન લાગે શ્યામ સુદરને ટપકાં કરી દઉં ગાલમાં
યમુનાજળમાં...

પગમાં ત્રાંતર રૂમરૂમ વાગે, કરમાં કંકણ વાલમાં
કંઠે માલા કાને કુંડલ ચોરે ચિતકુ ચાલમાં
યમુનાજળમાં...

મોર મુકુટ માથે પહેરાવું મુરલી આપું હાથમાં
કૃષ્ણ કૃપાળુ નિરખી શોભા વારી જાઉં વાલમાં
યમુનાજળમાં...

દૂધ કટોરી ભરીને આપું પીઓને મારા શામળા
ભક્તમંડળ નિરખી શોભા રાખો, ચરણે મારા શામળા
યમુનાજળમાં...

શ્રી હનુમાન ચાલીસા

દોહા

શ્રી ગુરુ ચરન સરોજ રજ, નિજ મન મુકુર સુધાર,
વરણી રઘુવર વિમલચશ, જો દાયક ફલ ચાર,
બુદ્ધિહીન તનું જાનીકે, સુમિરો પવનકુમાર,
બલ બુદ્ધિ વિદ્યા દેહું, મોહિ હરહું કલેશ વિકાર.

(ચોપાઈ)

જય હનુમાન ગ્યાન ગુણ સાગર, જય કપિશ તિહુલોક ઉજગર ।
રામદુત અતુલિત બલ ધામા, અંજનીપુત્ર પવન સુત નામા ॥
મહાવીર વિક્રમ બજરંગી, કુમતિ નિવાર સુમતિ કે સંગી ।
કંચન બરન બીરાજે સુવેશા, કાનન કુંડલ કુંચીત કેશા ॥
હાથ વજ્ર ઓર ધ્વજ બિરાજે, કાંધે મુંજ જનેઉં સાજે ।
શંકર સુવન કેસરી નંદન, તેજ પ્રતાપ મહા જગવંદન ॥
વિદ્યાવાન ગુણી અતિ ચાતુર, રામ કાજ કરી બેઠો આતુર ।
પ્રભુ ચરિત્ર સુનિ બેઠો રસિયા, રામલખનસીતા મન બસિયા ॥
સુક્ષ્મરૂપ ધરી સિયહી દિખાવા, બીકટ રૂપ ધરી લંક જલાવા ।
ભીમરૂપ ધરી અસુર સંહારે, રામચંદ્રકે કાજ સંવારે ॥
લાચ સજીવન લખન જીવાયે, શ્રી રઘુવીર હરથી ઉર લાયે ।
રઘુપતિ કીન્હી બહુત બડાઈ, તુમ મમપ્રિય ભરત સમભાઈ ॥
સહસ્ત્ર બદન તુમહારો જશ ગાવે, અસ કહિ શ્રી પતિ કંઠ લગાવે ।
સન્કાટિક બ્રહ્માદિ મુનિશા, નારદ, શારદ સહસ્ત્ર અહીંસા ॥
યમ કુબેર દિગપાલ જહાંતે, કબી કોબીદ કહી શકે કહાંતે ।
તુમ ઉપકાર સુગ્રીવહી કીન્હા, રામ મિલાચ રાજપદ દીન્હા ॥
તુમહારો મંત્ર બીભીષણ માના, લંકેશ્વર ભયે સબજગ જાના ।
યુગ સહસ્ત્ર યોજન પર ભાનુ, લીલા તાહી મધુર ફલ જાનું ॥
પ્રભુ મુદ્રિકા મેલી મુખ માંહી, જલધિ લાંબી ગયે અચરજ નાહિ ।
દુર્ગમ કાજ જગતકે જે તે, સુગમ અનુગ્રહ તુમહારે તે તે ॥
રામ દુઆરે તુમ રખવારે, હોત ન આજ્ઞા બીન પૈસા રે ।
સબ સુખ લઈ તુમહારી શરના, તુમ રક્ષક કાહુકો કરના ॥
આપના તેજ સમહારો આપે, તીનો લોક હાંક તે કાંપે ।
ભૂત પિશાચ નિકટ નહિ આવે, મહાવીર જળ નામ સુનાવે ॥

નાસે રોગ હરે સબ પીરા, જપત નિરંતર હનુમંત બીરા ।
સંકટસે હનુમાન છુડાવે, મન કર્મ બચન ધ્યાન જો લાવે ॥
સબ પર રામ તપસ્વી રાજ, તિનકે કાજ સકલ તુમ સાજ ।
ઔર મનોરથ જો કોઈ લાવે, તારુ અમિત જીવન ફલ પાવે ॥
ચારો યુગ પરતાપ તુમહારા, હે પરસિદ્ધ જગત ઉજવારા ।
સાધુ સંતકે તુમ રખવારે, અસુર નિકંદન રામ દુલારે ॥
અષ્ટ સિદ્ધિ નવ નિધિકે દાતા, અસબર દીન જનકી માતા ।
રામ રસાયન તુમહારે પાસા, સદા રહો રઘુપતિ કે દાસા ॥
તુમહારે ભજન રામકો ભાવે, જન્મ જન્મકે દુઃખ નિશરાવે ।
અંતકાલ રઘુપતિ પુર જઈ, જહાં જન્મ હરિ ભક્ત કહાઈ ॥
ઔર દેવતા ચિત ન ધરઈ, હનુમંત સેઈ સર્વ સુખ કરઈ ।
સંકટ હરે મિટે સબ પીરા, જો સુમિરે હનુમંત બલવીરા ॥
જૈ, જૈ, જૈ, હનુમાન ગુંસાઈ, કૃપા કરો ગુરુદેવ કી નાઈ ।
જો શતબાર પાઠ કરે કોઈ, છુટે બંદી મહાસુખ હોઈ ॥
જો યહ પઢે હનુમાન ચાલીસા, હોય સિદ્ધિ સાખી ગૌરીશા ।
તુલસીદાસ સદા હરિ ચેરા, કીજે નાથ હૃદય મૈં કેરા ॥

(દોહા)

પવન તનય સંકટ હરન, મંગલ મૂર્તિ રૂપ,
રામ લખન સીતા સહિત, હૃદય બસહુ સુરભૂપ.

SHREE HANUMAN CHALISA

DOHA

Shree guru charan saroj raj, nijmanmukur sudhari
Vararanau raghuvar bimaljas jo dayak fal char
Budhihin tanu janike sumiro pavankumar
Bal buddhi vidya dehu mohi harehu kalesh vikar

CHOPAI

Jay Hanuman gyaan gun saagar, jay kaphish tihun lok ujar
Ramdut utlit bal dhaama, anjaniputra pavan sut naamaa
Mahavir vikram bajarangi, kumati nivaar sumati ke sangi
Kanchan baran viraj subesha, kanan kundal kunchit kesaa
Haath vajra aur dhvajaa biraje, kandhe muj janeu saaje
Shankar suvan kesari nandan, tej pratap mahaa jag vandan
Vidyavaan guni ati chaatur, ram kaj kari beko aatur
Prabhu charitra suni beko rasiya, ram lakhana sita man basiya
Suksham rup dhari siyahi dikhawa, bikat rup dhari lanka jalawa
Bhim rup dhari asur sanhare, ramchandra ke kaaj sanvare
Lay sajivan lakhana jiyaye, shreeraghubir harshi uar laye
Raghupati kinhi bahut badaai, tum mama priy bharat sam bhai
Sahastra badan tumhro jas gave, asa kahi shri pati kanth lagaave
Sankadik brahmadi munisha, narad sarad sahit ahinshaa
yam kuber digpal jahante, kabi kobid kahi sake kanhaa te
Tum upkar sugrivahi kinhaa, Ram milay raj pad dinha
Tumhara mantra bibhishan mana, lankeshwar bhaye sab jag jaana
Yug sahstra jojan par bhaanu, lilyo tahi madhur fal jaanu
Phrabhumudrikamelimukh maanahi, jaladhi landhigaye aacharajnaahi
Durgam kaaj jagat ke je te, sugam anugrah tumhare te te
Ram duware tum rakhware, hot na aagna bin paisare
Sab sukh lahe tumhari sarna, tum rakshak kahu ko darna
Apana tej samharo aape, tinow lok hantke kanpe
Bhut pisach nikat nahi aave, mahavir jab nam sunave
Nasei rog hare sab pira, japat nirantar hanumant bira
Sankat se hanumant chhudave, man karma bachan dhyana jo lavei
Sab par ram tapasvi raja, tin ke kaj sakal tum saja
Aur manorath jo koi lave, tasu amit jivan fal pavei
Charo yug partap tumhara, hei parsidha jagat ujjiyara
Sadhu sant ke tum rakhavare, asur nikandan ram dulare
Asta sidhi nav nidhi ke data, ashvar din janki mata
Ram rasayan tumhre pasa, sada raho raghupati ke dasa
Tumhre bhajan ramko pavei, janam janam ke dukh bisaravei
Antakal raghubar pur jai, jahan janma hari bhakta kahai
Aur devta chitt na dharai, hanumant sei sarva sukh karai
Sankat katei mitei sab pira, jo sumirei hanumant balbira
Jai, jai, jai, hanuman gosai, krupa karo gurudev ki nai
Jo sat bar path kare koi, chuutei bandi maha sukh hoi
Jo yah padhe hanuman chalisa, hoi sidhi sakhi gaurisa
Tulsidas sada hari chera, kije nath rhadday main dera.

DOHA

Pavan tanay sankat haran, mangal murti rup
Ram lakhana sita sahit, rhaday basahu sur bhup

હે નાથ જોડી હાથ

હે નાથ જોડી હાથ પાચે પ્રેમથી સૌ માંગીએ
શરણું મળે સાચું તમારું એ હૃદયથી માંગીએ
જે જીવ આંચો આપ પાસે ચરણમાં અપનાવજો
પરમાત્મા એ આત્માને પરમ શાંતિ આપજો...(૨)
વળી કર્મના યોગે કરી જે કુળમાં એ અવતરે
ત્યાં પૂર્ણ પ્રેમે આ પ્રભુજી આપની ભક્તિ કરે
લક્ષ ચોચાસી બંધનોને લક્ષમાં લઈ કાપજો
પરમાત્મા એ આત્માને પરમ શાંતિ આપજો...(૨)
સુસંપતિ સુવિચાર ને સત્કર્મનો દઈ વારસો
જનમોજનમ સત્સંગથી ડિરતાર પાર ઉતારજો
આ લોક ને પરલોકમાં તવ પ્રેમ રગરગ વ્યાપજો
પરમાત્મા એ આત્માને પરમ શાંતિ આપજો...(૨)
મળે મોક્ષ કે સુખ સ્વર્ગના આશા ઉડે એવી નથી
દિયો દેહ દુર્લભ માનવીનો ભજન કરવા ભાવથી
સાચું ભતાવી રૂપ શ્રી રણછોડ હૃદયે સ્થાપજો
પરમાત્મા એ આત્માને પરમ શાંતિ આપજો...(૨)

HE NAATH JODEE HAATH

He naath jodee haath paaye premathi sau maangee
Sharanu male sachu tamaaru e hradaythi maangee e
Je jeev aavyo aap paase charanma apanaavjo
parmaatmaa e aatmaane param shaanti aapjo...(2)
Vali karmanaa yogee karee je kulamaa e avatare
Tyaan poorna preme o prabhujee aapanee bhakti kare
Laksha choryaasi bandhanone lakshamaa lai kaapajo
Parmaatmaa e aatmaane param shaanti aapjo...(2)
Susampati suvichaar ne satkarmno dai vaarso
Janamo janam satsangathee kirataara paar utarajo
Aa loka ne paralokmaa tava prem ragaraga vyapjo
parmaatmaa e aatmaane param shaanti aapjo...(2)
Male moksha ke sukh svarganaa aashaa ure evee nathee
Diyo deha durlabh maanaveeno bhajan karawa bhaavathi
Saachu bataavee rup shree Ranachhod hrdaye sthaapjo
parmaatmaa e aatmaane param shaanti aapjo...(2)

શંભુ શરણે પડી

શંભુ શરણે પડી માંગુ ઘડીએ ઘડી કષ્ટ કાપો, દયા કરી દર્શન શિવ આપો....
તમે ભકતોના દુઃખ હરનારા, શુભ સહુનું સદા કરનારા,
મારી મંદમતિ તમારી અકળ ગતી, કષ્ટ કાપો... દયા કરી...
અંગે ભષ્મ સ્મશાનની ચોળી, સંગે રાખો ભૂત-ટોળી
ભાલે તિલક કર્યું, કંઠે વિષ ધર્યું, અમૃત આપો...દયા કરી ...
નેતિ નેતિ જ્યાં વેદ કહે છે, મારું ચિત્તું ત્યાં જવા યાહે છે,
સારા જગમાં છે તું વસુ તારામાં હું, શક્તિ આપો...દયા કરી...
હું તો એકલ પંથ પ્રવાસી, છતાં આતમ કેમ ઉઠાસી
થાક્યો મથી રે મથી, કારણ જડતું નથી, સમજાવ આપો... દયા કરી...
આપો દષ્ટિમાં તેજ અનોખું, સારી સૃષ્ટિમાં શિવરૂપ દેખું,
મારા મનમાં વસો, આવી હોયે વસો, શાંતિ સ્થાપો... દયા કરી...
ભોળા શંકર ભવદુઃખ કાપો, સારી સેવાનું શુભ ફળ આપો,
ટાળો માન મદ, ટાળો ગર્વ સદા ભક્તિ આપો...દયા કરી...

શ્રી ગોવિંદ દામોદર સ્તોત્ર

કારવિન્દેન પદારવિન્દં મુખારવિન્દે વિનિવેશયન્તમ્ ।
વત્સ્ય પત્રસ્ય પુટે શ્યાનં ભાલં મુકુન્દં મનસા સ્મરમ્ ॥૧॥
શ્રીકૃષ્ણ ગોવિંદ હરે મારે ! હે નાથ નારાયણ વાસુદેવ ।
જિહ્વે ! પિબસ્વામૃતમેતદેવ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૨॥
વિકેતુકામખિલ ગોપકન્યા મુરારિપદાર્પિતચિત્તપૂતિઃ ।
દધ્યાદિક મોહવશાદવોચદ્ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૩॥
ગૃહે ગૃહે ગોપવધૂકૃષ્ણાઃ સર્વે મિલિત્વા સમાવાપ્ય યોગમ્ ।
પુણ્યાનિ નામનિ પઠન્તિ નિત્યં ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૪॥
સુખં શ્યાના નિલયે નિજેડપિ નામાનિ વિબ્ધોઃ પ્રવદન્તિ મત્યાંઃ ।
તે નિશ્ચિતં તત્ત્વચતાં પ્રજન્તિ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૫॥
જિહ્વે ! સદૈવં ભજ સુન્દરાણિ નામાનિ કૃષ્ણસ્ય મનોહરાણિ ।
સમસ્ત ભક્તાતિવિનાશનાનિ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૬॥
સુખાવસાને ઈદમેવ સારં દુખાવસાને ઈદમેવ ક્લેયમ્ ।
દેહાવસાને ઈદમેવ જાપ્યં ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૭॥
શ્રીકૃષ્ણ સધાવર ગોકુલેશ ગોપાલ ગોવર્ધનનાથ વિબ્ધો ।
જિહ્વે ! પિબસ્વામૃતમેવદેવ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૮॥
જિહ્વે રસો મધુરપિયા ત્વં સત્યં હિતં ત્વા પરમં વદામિ ।
આવણિચેયા મધુરાક્ષરાણિ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૯॥
ત્વામેવ યાચે મમ દેહિ જિહ્વે સમાગમે દણ્ડધરે કૃતાલ્ભે ।
વક્તવ્યમેવં મધુરં સુભક્ત્યા ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૧૦॥
શ્રીનાથ વિશ્વધર વિશ્વમૂર્ત શ્રીદેવકીનન્દન દૈત્યશત્રો ।
જિહ્વે ! પિબસ્વામૃતમેતદેવ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૧૧॥
ગોપીપતે કંસરિપો મુકુન્દ લક્ષ્મીપતે કેશવ વાસુદેવ ।
જિહ્વે ! પિબસ્વામૃતમેતદેવ ગોવિંદ દામોદર માધવેતિ ॥૧૨॥

SHREE GOVIND DAMODAR MADHVETI

Kararvinden padarvindm mukharvinde viniveshayantam,
Vatsaya patrasya pute sayann bain mukund mansa smrami1
Sri Krishn Govind hare murare ! hai nath narayan vasudeva,
Jihave ! pibasvamrutmetdev govind damodar madhveti 2
Viketukamakhiil gopkanya muraripadaripthittvruti ha,
Dadhyadik mohavsaadvochd govind damodar madhveti 3
Gruhai gruhai gopavdhukamba sarve militva samvapyo yogam,
Puranyani namani padhanti nitya govind damoda madhveti 4
Sukhn sayana nilaye nijadpi namani vishno pravdanti mratia,
Te nishitn tanmayata vrajanti govind damodar madhveti 5
Jihave ! shaidav bhaj sundarani namani krushnshya manoharani,
Samast bhaktartivinashanani govind damodar madhveti 6
Sukhavashne idmev sharm dhukhavsane idmev gyeyam,
Dehavasane idmev japyan govind damaoda madhveti 7
Shri Kushna raghavar gokules gopal govardahannath vishno,
Jihave ! pibasvamrutmetdev govind damodar madhveti 8
Jihave ! rashagne madhurpriya tyan satyam hit tva parm vadami,
Aavreyetha madhuraxhrani govind damodar madhveti 9
Tavamev yaye mam dehi jihave samagame danddhar krutante,
Vaktyamev madhur subhkatya govind damodar madhveti 10
Shrinath visveshvar vischmurte shrivekinandan daityashtro,
Jihave ! pibasvamrutmetdev govind damodar madhveti 11
Gopipte kansripo mukund laxmipate keshav vasudev,
Jihave ! pibasvamrutmetdev govind damodar madhveti 12

મારા ઘટમાં બિરાજતા શ્રીનાથજી

મારા ઘટમાં બિરાજતા શ્રીનાથજી, શ્રી યમુનાજી, શ્રી મહાપ્રભુજી
મારું મનડું છે ગોકુલ વનરાવન
મારા તનના આંગણીયામાં તુલસીનાં વન મારા પ્રાણજીવન
...એ મારા

એ મારા આતમના આંગણે શ્રી મહાકૃષ્ણજી
મારી આંખો વિશે ગિરિધારી રે ધારી
મારું તન મન ગયું છે જેને વારી રે વારી મારા શ્યામ મોરારી
...એ મારા

એ મારા પ્રાણ થકી મને વૈભવાવ વહાલા
નિત્ય કરતા શ્રીનાથજીને કાલા રે વાલા
મેં તો વલ્લભ પ્રભુજીના કીધા રે દર્શન મારું મોહી લીધું મન
...એ મારા

એ હું તો નિત્ય વિઠ્ઠલવરની સેવા રે કરું
હું તો આઠે સમા કેરી ઝાંખી રે કરું
મેં તો ચિતડું શ્રીનાથજીને ચરણે ધર્યું જીવન સફલ કર્યું
...એ મારા

એ મેં તો ભક્તિ મારગ કેરો રંગ રે સાધ્યો
મને ધોળ કીર્તન કેરો રંગ રે લાગ્યો
હે મેં તો લાલાની લાલી કેરો નંગ રે માગ્યો હીરલો હાથ રે લાગ્યો
...એ મારા

એ આવો જીવનમાં વહાવો ફરી કદી ના મળે
વારે વારે માનવ દેહ કદી ના મળે
ફેરો લખ રે ચોરશીનો મારો રે ફળે મને મોહન મળે
...એ મારા

હે મારી અંત સમય કેરી સુણો રે અરજી
હે લેજો શરણોમાં શ્રીજીભાવા, દયા રે કરી
એ મને તેડાં રે યમ કેરાં કદીના આવે મારો નાથ તેડાવે
...એ મારા

મારું મનડું છે ગોકુલ વનરાવન
મારા તનના આંગણીયામાં તુલસીના વન મારા પ્રાણ જીવન
શ્રીનાથજી બોલો શ્રી યમુનાજી બોલો (૨)
શ્રીનાથજી બોલો શ્રી યમુનાજી બોલો (૨)

શ્રી રામ

વિભુ સહુમાં વસેલો છે, દયાળુ દેવ મોટો છે,
કીધાં તમે સાધનો સારાં, સહુને સુખ દેનારાં,
જીવોને તમે જીવાડો છો, અમોને તમે રમાડો છો,
મતી સારી સદા દે તું, અતી આભાર માનું છું.

થતું જે કાચાથી, ઘડીક ઘડીક વાણીથી ઉચ્ચરું,
ફૂતી ઈન્દ્રિયોની, તુજ મન વિષે ભાવ જ ભરું,
સ્વભાવે બુદ્ધિથી, શુભ અશુભ જે કાંઈક કરું,
ક્ષમા દષ્ટે જો જો, તુજ ચરણમાં નાથજી ધરું.

MAARAA GHATAMAA BIRAAJATAA SHREE NAATHJEE

Maaraa ghatamaa biraajataa Shree Naathjee,
Shree Yamunaaji Mahaaprabhuji
Maaru manadu chhe Gokul Vanaraavan
Maaraa tananaa aanganheeyamaa tulseenaa van
maaraa praanjeevan....Maaraa

Maaraa aatamanaa aanganhe Shree mahaa Krushnaje
Maaree aankho vishe giridhaaree re dhaaree,
Maaru tanma, gayu chhe jene waree re,
waree maaraa Shyaam MoraareeMaaraa

Maaraa praanha thaki mane Vaishnhavo wala,
Nitya kartaa Shreenaathajeene kaalaa re wala,
Me to Vallabh, Prabhujeena kidhaa re darshan,
maaru mohee leedhu maan....Maaraa

Hu to nitya vitthalvarnee sewa re karu,
Hu to aathe samaa keree jhaakhee re karu,
Me to chitadu, shreenaathajeene charanhe dharyu,
jeevan saphal karyu....Maaraa

Me to bhakti maaraga kero sanga re saadhyo,
Mane dhol kirtan kero rang re laagyo,
Me to laalaanee, laalee kero nanga re maagyo,
heerlo haath laagyo....Maaraa

E aavo jeevanmaa lhaavo pharee kadee naa male
Vaare vaare maanav deha kadi naa maale
Phero lakhre chorasheeno maaro re phale
mane Mohana male....Maaraa

He maaree anta samay keree sunore arajee
He lejo sharanhoma shreejeebaavaa, dayaa re karee
E mane tedaa re yama kera kadee naa aave
maaro naath tedavaa....Maaraa

Maaru manadu chhe Gokul Vanaraavan
Maaraa tananaa aanganheeyamaa tulseenaa van
maaraa praanjeevanMaaraa
Shreenaathjee bolo shree Yamunaajee bolo (2)
Shreenaathjee bolo shree Yamunaajee bolo (2)

શ્રી રામ

દશરથનો દરબાર, જેની ઈન્દ્ર પણ આશા કરે,
પણ ભાગ્ય વીના ભેંકાર, મને કડવું લાગે કાગડા.

ઈશ્વરનો આ દરબાર, જેની હર દેવ આશા કરે,
પણ ભક્તો વીના ભેંકાર, મને કડવું લાગે કાગડા.

મીઠપવાળાં માનવી, આ જગ છોડીને જાશે,
કાગા એનો અફસોસ, ઘેર-ઘેર થાશે.

મન મળવા તડપે ઘણું, છેટાં અક્ષને પાણી,
ઈશ્વરને આધીન હશે, તો મળશું મોડાં મેઘાણી.

કાર્તિક સુદ - ઝવેરગર ૨૦૧૨

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	બુધ	૧૪	સં ૨૦૬૯ નૂતનવર્ષ અન્નકૂટ દર્શન મંદિરમાં
૨	ગુરુ	૧૫	ભાઈબીજ, Bhai Bij
૩	શુક્ર	૧૬	
૪	શનિ	૧૭	વિનાયક ચોથ, Vinayak Choth
૫	રવિ	૧૮	લાભ પાંચમ, Laabh Paancham
૬	સોમ	૧૯	
૭	મંગળ	૨૦	જલારામ જયંતિ, Jalaram Jayanti
૮	બુધ	૨૧	
૯	ગુરુ	૨૨	
૧૦	શુક્ર	૨૩	પ્રબોધિની એકાદશી, Prabodhini Ekadashi
૧૧	શનિ	૨૪	
૧૨	રવિ	૨૫	
૧૩	સોમ	૨૬	
૧૪	મંગળ	૨૭	
૧૫	બુધ	૨૮	દેવદિવાળી - પૂનમ

કાર્તિક વદ - ઝવેરગર - ડિસેમ્બર ૨૦૧૨

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	ગુરુ	૨૯	
૨	શુક્ર	૩૦	
૩	શનિ	૧	ડિસેમ્બર ૨૦૧૨, December 2012
૪	રવિ	૨	સંકષ્ટ ચતુર્થી, Sankasht Chaturthi
૫	સોમ	૩	
૫	મંગળ	૪	
૬	બુધ	૫	
૭	ગુરુ	૬	
૮	શુક્ર	૭	
૯	શનિ	૮	
૧૧	રવિ	૯	ઉત્પત્તિ એકાદશી
૧૨	સોમ	૧૦	
૧૩	મંગળ	૧૧	
૧૪	બુધ	૧૨	
૩૦	ગુરુ	૧૩	અમાસ, Amaas

માગશર સુદ - ડીસેમ્બર ૨૦૧૨

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શુક્ર	૧૪	
૩	શનિ	૧૫	
૪	રવિ	૧૬	વિનાયક ચોથ, ધનુર્માસ પ્રારંભ Vinayak Choth
૫	સોમ	૧૭	
૬	મંગળ	૧૮	
૭	બુધ	૧૯	
૮	ગુરુ	૨૦	દુર્ગાષ્ટમી, Durgastami
૯	શુક્ર	૨૧	
૧૦	શનિ	૨૨	
૧૧	રવિ	૨૩	મોક્ષદા એકાદશી, ગીતા જયંતિ
૧૨	સોમ	૨૪	
૧૨	મંગળ	૨૫	
૧૩	બુધ	૨૬	
૧૪	ગુરુ	૨૭	વ્રતની પૂનમ, દત્તાત્રય જયંતિ
૧૫	શુક્ર	૨૮	પૂનમ, Poonam

માગશર વદ - ડીસેમ્બર - જાન્યુઆરી ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શનિ	૨૯	
૨	રવિ	૩૦	
૩	સોમ	૩૧	
૪	મંગળ	૧	જાન્યુઆરી ૨૦૧૩, January 2013 સંકટ ચોથ
૫	બુધ	૨	
૬	ગુરુ	૩	
૭	શુક્ર	૪	ધનુર્માસ આરંભ
૮	શનિ	૫	
૯	રવિ	૬	
૧૦	સોમ	૭	
૧૧	મંગળ	૮	સફલા એકાદશી, Safala Ekadashi
૧૨	બુધ	૯	
૧૩	ગુરુ	૧૦	
૩૦	શુક્ર	૧૧	અમાસ, Amaas

પોષ સુદ - જાન્યુઆરી ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શનિ	12	
૨	રવિ	13	
૩	સોમ	14	ઘનુર્મસ સમાપ્ત, મકર સંક્રાંતિ, Makar Sankranti
૪	મંગળ	15	વિનાયક ચોથ, Vinayak Choth
૫	બુધ	16	
૬	ગુરુ	17	
૭	શુક્ર	18	
૮	શનિ	19	
૯	રવિ	20	
૧૦	સોમ	21	
૧૧	મંગળ	22	પુત્રદા એકાદશી, Putrada Ekadashi
૧૧	બુધ	23	
૧૨	ગુરુ	24	
૧૩	શુક્ર	25	
૧૪	શનિ	26	વ્રતની પૂનમ
૧૫	રવિ	27	પૂનમ, પોષી પૂનમ, Posh Poonam

પોષ વદ - જાન્યુઆરી - ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	સોમ	28	
૨	મંગળ	29	
૩	બુધ	30	સંકષ્ટ ચોથ
૪	ગુરુ	31	
૫	શુક્ર	1	ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૩, February 2013
૬	શનિ	2	
૭	રવિ	3	
૮	સોમ	4	
૧૦	મંગળ	5	
૧૧	બુધ	6	ષટ્તિલા એકાદશી
૧૨	ગુરુ	7	
૧૩	શુક્ર	8	
૧૪	શનિ	9	
૩૦	રવિ	10	અમાસ, મહાકુંભ, Amaas

મહા સુદ - ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	સોમ	11	
૨	મંગળ	12	
૩	બુધ	13	વિનાયક ચોથ, Vinayak Choth
૪	ગુરુ	14	વસંત પંચમી, Vasant Panchmi
૫	શુક્ર	15	
૬	શનિ	16	
૭	રવિ	17	
૮	સોમ	18	
૯	મંગળ	19	
૧૦	બુધ	20	
૧૧	ગુરુ	21	જયા એકાદશી, Jaya Ekadashi
૧૨	શુક્ર	22	
૧૩	શનિ	23	વિશ્વકર્મા જયંતિ
૧૪	રવિ	24	
૧૫	સોમ	25	વ્રતની પૂનમ

મહા વદ - ફેબ્રુઆરી - માર્ચ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	મંગળ	26	
૨	બુધ	27	
૩	ગુરુ	28	
૪	શુક્ર	1	માર્ચ ૨૦૧૩, સંકષ્ટ ચોથ
૫	શનિ	2	March 2013
૬	રવિ	3	
૭	સોમ	4	
૮	મંગળ	5	
૯	બુધ	6	
૧૦	ગુરુ	7	
૧૧	શુક્ર	8	વિજયા એકાદશી, Vijaya Ekadashi
૧૩	શનિ	9	
૧૪	રવિ	10	મહાશિવરાત્રિ - અભિષેક પૂજા
૩૦	સોમ	11	મંદિરમાં, Mahashivratri
			અમાસ, Amaas

ફાગડા સુદ - માર્ચ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	મંગળ	12	
૨	બુધ	13	રામકૃષ્ણ પરમહંસ જયંતિ
૩	ગુરુ	14	વિનાયક ચોથ
૪	શુક્ર	15	
૫	શનિ	16	
૬	રવિ	17	
૬	સોમ	18	
૭	મંગળ	19	
૮	બુધ	20	હોળાષ્ટક પ્રારંભ, Holi starts
૯	ગુરુ	21	
૧૦	શુક્ર	22	
૧૧	શનિ	23	આમલકી એકાદશી
૧૨	રવિ	24	
૧૩	સોમ	25	ભોમ પ્રદોષ
૧૪	મંગળ	26	હુતાશની-હોલીકા દહન-પ્રતની પૂનમ 'ર-પીનીહીલ પાર્કમાં' સાંજે ૪.૩૦ વાગ્યે
૧૫	બુધ	27	પૂનમ

ફાગડા વદ - માર્ચ - એપ્રિલ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	ગુરુ	28	
૨	શુક્ર	29	
૩	શનિ	30	સંકટ ચોથ
૫	રવિ	31	
૬	સોમ	1	એપ્રિલ ૨૦૧૩, April 2013
૭	મંગળ	2	
૮	બુધ	3	
૯	ગુરુ	4	
૧૦	શુક્ર	5	
૧૧	શનિ	6	પાપમોચની એકાદશી
૧૨	રવિ	7	
૧૩	સોમ	8	
૧૪	મંગળ	9	
૩૦	બુધ	10	અમાસ, Amaas

ચૈત્ર સુદ - એપ્રિલ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	ગુરુ	11	ચૈત્ર નવરાત્રી આરંભ રામાયણ નવાહન પારાયણ આરંભ
૨	શુક્ર	12	
૩	શનિ	13	મત્સ્ય જયંતિ
૪	રવિ	14	વિનાયક ચોથ
૫	સોમ	15	
૬	મંગળ	16	
૭	બુધ	17	
૮	ગુરુ	18	
૮	શુક્ર	19	રામનવમી ઉત્સવ મંદિરમાં બપોરે ૧૨.૦૦ વાગ્યે નવાહન પારાયણ સમાપ્ત
૯	શનિ	20	
૧૦	રવિ	21	
૧૧	સોમ	22	કામદા એકાદશી
૧૨	મંગળ	23	વામન દ્વાદશી
૧૩	બુધ	24	મહાવીર જયંતિ
૧૫	ગુરુ	25	હનુમાન જયંતિ

ચૈત્ર વદ - એપ્રિલ - મે ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શુક્ર	26	
૨	શનિ	27	
૩	રવિ	28	સંકષ્ટ ચોથ
૪	સોમ	29	અનસૂયા જયંતિ
૫	મંગળ	30	
૬	બુધ	1	મે ૨૦૧૩, May 2013
૮	ગુરુ	2	
૯	શુક્ર	3	
૧૦	શનિ	4	
૧૧	રવિ	5	વરૂણની એકાદશી
૧૨	સોમ	6	
૧૩	મંગળ	7	
૧૪	બુધ	૮	
૩૦	ગુરુ	9	
૩૦	શુક્ર	10	અમાસ, Amaas

વૈશાખ સુદ - મે ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શનિ	11	
૨	રવિ	12	શિવાજી જયંતિ - પરશુરામ જયંતિ
૩	સોમ	13	અખાત્રીજ
૪	મંગળ	14	વિનાયક ચોથ
૫	બુધ	15	આદ્ય શંકરાચાર્ય જયંતિ
૬	ગુરુ	16	રામાનુજ જયંતિ
૭	શુક્ર	17	
૮	શનિ	18	
૯	રવિ	19	સીતા નવમી, ૧૦૮ સંદલ માના સમુદ્ધ
			લોટા મંદિરમાં, જાગરણ, ગરબા
૧૦	સોમ	20	મે - ૨૦૧૩, May 2013
૧૧	મંગળ	21	મોહિની એકાદશી
૧૨	બુધ	22	
૧૩	ગુરુ	23	
૧૪	શુક્ર	24	નૃસિંહ જયંતિ
૧૫	શનિ	25	કુર્મ જયંતિ - પુનમ

વૈશાખ વદ - મે - જૂન ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	રવિ	26	નારદ જયંતિ ૧૦૮
૩	સોમ	27	
૪	મંગળ	28	સંકટ ચોથ
૫	બુધ	29	
૬	ગુરુ	30	
૭	શુક્ર	31	
૮	શનિ	1	જૂન ૨૦૧૩, June 2013
૯	રવિ	2	મંદિરમાં પાટોત્સવ
૧૦	સોમ	3	
૧૧	મંગળ	4	અપરા એકાદશી, Aparā Ekadashi
૧૨	બુધ	5	
૧૩	ગુરુ	6	
૧૪	શુક્ર	7	
૩૦	શનિ	8	શનેશ્વર જયંતી, અમાસ

જેઠ સુદ - જૂન ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	રવિ	9	
૨	સોમ	10	
૩	મંગળ	11	
૪	બુધ	12	વિનાયક ચોથ
૪	ગુરુ	13	
૫	શુક્ર	14	
૬	શનિ	15	
૭	રવિ	16	
૮	સોમ	17	
૯	મંગળ	18	
૧૦	બુધ	19	
૧૧	ગુરુ	20	ભીમ એકાદશી
૧૩	શુક્ર	21	
૧૪	શનિ	22	
૧૫	રવિ	23	વટ સાવિત્રી પૂનમ

જેઠ વદ - જૂન ૨૦૧૩

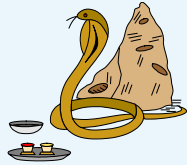
તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	સોમ	24	
૨	મંગળ	25	
૩	બુધ	26	સંકટ ચોથ
૫	ગુરુ	27	
૬	શુક્ર	28	
૭	શનિ	29	
૮	રવિ	30	
૯	સોમ	1	જુલાઈ ૨૦૧૩, July 2013
૧૦	મંગળ	2	
૧૧	બુધ	3	યોગિની એકાદશી
૧૨	ગુરુ	4	
૧૩	શુક્ર	5	
૧૩	શનિ	6	
૧૪	રવિ	7	
૩૦	સોમ	8	અમાસ, Amaas

અષાઢ સુદ - જુલાઈ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	મંગળ	૯	
૨	બુધ	૧૦	અષાઢી બીજ
૩	ગુરુ	૧૧	વિનાયક ચોથ
૪	શુક્ર	૧૨	
૫	શનિ	૧૩	
૬	રવિ	૧૪	
૭	સોમ	૧૫	
૮	મંગળ	૧૬	
૯	બુધ	૧૭	
૧૦	ગુરુ	૧૮	મોળાકત વ્રત આરંભ
૧૧	શુક્ર	૧૯	દેવશયની એકાદશી
૧૨	શનિ	૨૦	જ્યા પાર્વતી વ્રત આરંભ
૧૩	રવિ	૨૧	
૧૪	સોમ	૨૨	ગુરુ પૂર્ણિમા
			મોળાકત વ્રત જાગરણ

અષાઢ વદ - જુલાઈ - ઓગસ્ટ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	મંગળ	૨૩	મોળાકત વ્રતનાં પારણાં
૨	બુધ	૨૪	જ્યાપાર્વતી વ્રત જાગરણ
૩	ગુરુ	૨૫	જ્યાપાર્વતી વ્રત પારણાં
૪	શુક્ર	૨૬	
૫	શનિ	૨૭	લોહાણા નાગપાંચમ
૬	રવિ	૨૮	
૭	સોમ	૨૯	
૮	મંગળ	૩૦	
૯	બુધ	૩૧	
૧૦	ગુરુ	૧	ઓગષ્ટ- ૨૦૧૩, August 2013
૧૧	શુક્ર	૨	કામિકા એકાદશી
૧૨	શનિ	૩	
૧૩	રવિ	૪	
૧૪	સોમ	૫	
૩૦	મંગળ	૬	દિવાસો, અમાસ, Divaso, Amaas

શ્રાવણ સુદ - ઓગસ્ટ ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	બુધ	૭	શિવ પૂજન આરંભ
૨	ગુરુ	૮	
૩	શુક્ર	૯	
૩	શનિ	૧૦	વિનાયક ચોથ
૪	રવિ	૧૧	નાગ પંચમી
૫	સોમ	૧૨	રાંધણા છઠ્ઠ
			શિવ પૂજન મંદિરમાં 7.30 to 9.30
૬	મંગળ	૧૩	શિતલા સાતમ, તુલસી જયંતિ
૮	બુધ	૧૪	
૯	ગુરુ	૧૫	નોળી નોમ, Noli Naum
૧૦	શુક્ર	૧૬	
૧૧	શનિ	૧૭	પુત્રદા એકાદશી
૧૨	રવિ	૧૮	પવિત્રા બારસ
૧૩	સોમ	૧૯	શિવ પૂજન મંદિરમાં 7.30 to 9.30
૧૪	મંગળ	૨૦	
૧૫	બુધ	૨૧	રક્ષાબંધન - બળેવ, Raksha Bandhan

શ્રાવણ વદ - ઓગસ્ટ - સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૨	ગુરુ	૨૨	
૩	શુક્ર	૨૩	
૪	શનિ	૨૪	સંકટ ચોથ - બોળ ચોથ
૫	રવિ	૨૫	નાગપાંચમ
૫	સોમ	૨૬	રાંધણા છઠ્ઠ
			શિવ પૂજન મંદિરમાં 7.30 to 9.30
૬	મંગળ	૨૭	શિતલા સાતમ
૭	બુધ	૨૮	જન્માષ્ટમી ઉત્સવ મંદિરમાં
૮	ગુરુ	૨૯	
૯	શુક્ર	૩૦	
૧૦	શનિ	૩૧	
૧૧	રવિ	૧	સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩, અજા એકાદશી
			September 2013
૧૨	સોમ	૨	શિવ પૂજન મંદિરમાં 7.30 to 9.30
૧૩	મંગળ	૩	
૧૪	બુધ	૪	
૩૦	ગુરુ	૫	અમાસ, Amaas
			શિવ પૂજન મંદિરમાં 7.30 to 9.30

ભાદરવા સુદ - સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શુક્ર	૬	
૨	શનિ	૭	
૩	રવિ	૮	કેવડા ત્રીજ, Kevda Trij
૪	સોમ	૯	શ્રી ગણેશ ચતુર્થી પૂજા મંદિરમાં 7.30 p.m. to 9.00 p.m.
૫	મંગળ	૧૦	ઋષિ પંચમી, Rushi Panchami
૬	બુધ	૧૧	
૭	ગુરુ	૧૨	
૮	શુક્ર	૧૩	રાધાષ્ટમી
૯	શનિ	૧૪	
૧૦	રવિ	૧૫	
૧૧	સોમ	૧૬	પરિવર્તની એકાદશી
૧૨	મંગળ	૧૭	
૧૩	બુધ	૧૮	
૧૪	ગુરુ	૧૯	પૂનમ મહાલય શ્રાદ્ધ

ભાદરવા વદ - સપ્ટેમ્બર - ઓક્ટોબર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શુક્ર	૨૦	એકમનું શ્રાદ્ધ - શ્રાદ્ધ પક્ષ આરંભ
૨	શનિ	૨૧	બીજનું શ્રાદ્ધ
૩	રવિ	૨૨	સંકટ ચોથ - ત્રીજનું શ્રાદ્ધ
૪	સોમ	૨૩	ચોથનું શ્રાદ્ધ
૫	મંગળ	૨૪	પાંચમનું શ્રાદ્ધ
૬	બુધ	૨૫	છઠ્ઠનું શ્રાદ્ધ
૭	ગુરુ	૨૬	સાતમનું શ્રાદ્ધ
૮	શુક્ર	૨૭	આઠમનું શ્રાદ્ધ
૯	શનિ	૨૮	સૌભાગ્યવતિનું શ્રાદ્ધ, નોમનું શ્રાદ્ધ
૧૦	રવિ	૨૯	દશમનું શ્રાદ્ધ
૧૧	સોમ	૩૦	ઈન્દિરા એકાદશી - એકાદશીનું શ્રાદ્ધ
૧૨	મંગળ	૧	ઓક્ટોબર ૨૦૧૩, બારશનું શ્રાદ્ધ October 2013
૧૩	બુધ	૨	તેરશનું શ્રાદ્ધ
૧૪	ગુરુ	૩	ચૌદશનું શ્રાદ્ધ
૧૫	શુક્ર	૪	સર્વપિતૃ અમાસ

આસો સુદ - ઓક્ટોબર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શનિ	૫	નવરાત્રિ પ્રારંભ, Navratri Prarambh ઘટ સ્થાપન મંદિરમાં
૨	રવિ	૬	
૩	સોમ	૭	
૪	મંગળ	૮	વિનાયક ચોથ
૫	બુધ	૯	
૬	ગુરુ	૧૦	
૭	શુક્ર	૧૧	
૮	શનિ	૧૨	દુર્ગાષ્ટમી, હવન મંદિરમાં
૯	રવિ	૧૩	વિજ્યા દશમી
૧૦	સોમ	૧૪	
૧૧	મંગળ	૧૫	પાશાંકુશી એકાદશી
૧૨	બુધ	૧૬	
૧૩	ગુરુ	૧૭	
૧૪	શુક્ર	૧૮	શરદ પૂનમ - ગરબા મંદિરમાં

આસો વદ - ઓક્ટોબર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	શનિ	૧૯	
૨	રવિ	૨૦	
૩	સોમ	૨૧	સંકટ ચોથ
૪	મંગળ	૨૨	કડવા ચોથ
૫	બુધ	૨૩	
૬	ગુરુ	૨૪	
૭	શુક્ર	૨૫	
૮	શનિ	૨૬	
૯	રવિ	૨૭	
૧૦	સોમ	૨૮	
૧૧	મંગળ	૨૯	
૧૨	બુધ	૩૦	રમા એકાદશી, Rama Ekadashi
૧૩	ગુરુ	૩૧	વાઘ બારશ, Vagh Baras
૧૪	શુક્ર	૧	નવેમ્બર ૨૦૧૩, ધન તેરશ November 2012, Dhan Teras
૧૫	શનિ	૨	કાળી ચૌદશ, Kali Chaudash
૧૬	રવિ	૩	દિવાળી - લક્ષ્મી ચોપડા પૂજન મંદિરમાં સોમવતી અમાસ

કારતક સુદ - નવેમ્બર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	સોમ	૪	નૂતન વર્ષ - સં ૨૦૭૦, ગોવર્ધન પૂજા, અન્નકુટ મંદિરમાં ભાઈબીજ, Bhai Bij
૨	મંગળ	૫	
૩	બુધ	૬	
૪	ગુરુ	૭	વિનાયક ચોથ, Vinayak Choth
૬	શુક્ર	૮	લાભ પંચમી, Labh Panchami
૭	શનિ	૯	જલારામ જયંતિ, Jalaram Jayanti
૮	રવિ	૧૦	
૯	સોમ	૧૧	
૧૦	મંગળ	૧૨	
૧૧	બુધ	૧૩	પ્રભોદિની, દેવગિરી એકાદશી, તુલસી વિવાહ મંદિરમાં Tulsi Vivah in Temple
૧૨	ગુરુ	૧૪	
૧૩	શુક્ર	૧૫	
૧૪	શનિ	૧૬	
૧૫	રવિ	૧૭	પૂનમ, નાનક જયંતિ, દેવદિવાળી

કારતક વદ - નવેમ્બર - ડિસેમ્બર ૨૦૧૩

તિથિ	વાર	તારીખ	
૧	સોમ	૧૮	
૨	મંગળ	૧૯	
૩	બુધ	૨૦	
૪	ગુરુ	૨૧	સંકટ ચોથ
૫	શુક્ર	૨૨	
૫	શનિ	૨૩	
૬	રવિ	૨૪	
૭	સોમ	૨૫	
૮	મંગળ	૨૬	
૯	બુધ	૨૭	
૧૦	ગુરુ	૨૮	
૧૧	શુક્ર	૨૯	ઉત્પતિ એકાદશી
૧૨	શનિ	૩૦	
૧૩	રવિ	૧	ડિસેમ્બર ૨૦૧૩, December 2013
૩૦	સોમ	૨	અમાસ, Amaas

Asatyo mahethi

દિવસના ચોઘડિયાં

રવિ	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	સમય
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	૬.૦૦ થી ૭.૩૦
ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	૭.૩૦ થી ૮.૦૦
લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	૮.૦૦ થી ૧૦.૩૦
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	૧૦.૩૦ થી ૧૨.૦૦
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	૧૨.૦૦ થી ૧૩.૩૦
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	૧૩.૩૦ થી ૧૫.૦૦
રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	૧૫.૦૦ થી ૧૬.૩૦
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	૧૬.૩૦ થી ૧૮.૦૦

રાત્રિના ચોઘડિયાં

રવિ	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ	સમય
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	૧૮.૦૦ થી ૧૯.૩૦
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	૧૯.૩૦ થી ૨૧.૦૦
ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	૨૧.૦૦ થી ૨૨.૩૦
રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	૨૨.૩૦ થી ૨૪.૦૦
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	૨૪.૦૦ થી ૧.૩૦
લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	૧.૩૦ થી ૩.૦૦
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચલ	કાળ	૩.૦૦ થી ૪.૩૦
શુભ	ચલ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	૪.૩૦ થી ૬.૦૦

દિવસના ચોઘડિયા સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધી લોપ છે. એક ચોઘડિયું દોઢ કલાક રહે. ઉદ્દેગ, રોગ અને કાળ ચોઘડિયા શુભ કાર્ય માટે અનુકૂળ નથી. શુભ કામ સારા ચોઘડિયામાં કરવાથી સિદ્ધ થાય છે.

List of Festivals 2012-2013

New Year Vikram Samvnt 2069

Wed	14.11.2012	Annakut Darshan
Thu	15.11.2012	Bhaibij
Sun	18.11.2012	Laabh Pancham
Tue	20.11.2012	Jalaram Jayanti
Fri	23.11.2012	Tulsivivah
Wed	28.11.2012	Dev Diwali
Sun	23.12.2012	Gita Jayanti
Thu	27.12.2012	Vratni Poonam
Tue	01.01.2013	New Year's Day (2012)
Mon	14.01.2013	Makar Sankranti
Sat	26.01.2013	India Republic Day Janki Jayanti
Thu	14.02.2013	Vasant Panchmi
Sat	23.02.2013	Vishvakarma Jayanti
Mon	25.02.2013	Vratni Poonam
Sun	10.03.2013	Mahashivratri
Wed	20.03.2013	Holashtak Begins
Wed	27.03.2013	Holi Purnima
Thu	11.04.2013	Chaitri Navratri Start
Fri	19.04.2013	Shree Ram Navami
Thu	25.04.2013	Hanuman Jayanti Poonam
Mon	13.05.2013	Akha Trij - Vratni Poonam
Sun	19.05.2013	108 Randal Matajina Samuh Lota
Sun	02.06.2013	Mandir Patotsav
Thu	20.06.2013	Bhim Ekadashi Shaneshwar Jayanti
Sun	23.06.2013	Vat Savitri Vrat Shree Radha Krishna Patotsav
Thu	18.07.2013	Morakat Vrat Begins
Sat	20.07.2013	Jaya Parvati Vrat Begins Vratni Poonam
Mon	22.07.2013	Morakat Jagaran, Guru Purnima
Wed	24.07.2013	Jayaparvati Jagaran
Sat	27.07.2013	Lohana Nag Panchami
Tue	06.08.2013	Divaso - Deep Puja

Wed	07.08.2013	Shravan Month Begins **
Sun	11.08.2013	Nag Panchami
Mon	12.08.2013	Randhan Chhath
Tue	13.08.2013	Shitla Satam
Thu	15.08.2013	Noli Naum
Wed	21.08.2013	Raksha Bhandhan
Sat	24.08.2013	Bor Chauth
Sun	25.08.2013	Nag Pancham
Tue	27.08.2013	Shravan Vad Shitla Satam
Wed	28.08.2013	Janmashtmi - Shree Krishna Birthday celebration
Thu	05.09.2013	Shravan Maas ends
Sun	08.09.2013	Kevada Trij
Mon	09.09.2013	Ganesh Chauth
Tue	10.09.2013	Rishi Panchmi
Fri	13.09.2013	Radha Astami
Thu	19.09.2013	Shradh Begins
Fri	04.10.2013	Shradh Ends
Sat	05.10.2013	Navratri Begins
Sat	12.10.2013	Shree Durga Ashtmi
Sun	13.10.2013	Vijya Dashmi-Dashera
Fri	18.10.2013	Sharad Purnima
Tue	22.10.2013	Kadwa Chauth
Thu	31.10.2013	Vaagh Baras
Fri	01.11.2013	Dhan Teras
Sat	02.11.2013	Kali Chaudash
Sun	03.11.2013	Diwali-Chopda Pujan in Temple
Mon	04.11.2013	New Year V.Samvnt 2070
Tue	05.11.2013	Bhaibij
Fri	08.11.2013	Laabh Pancham
Sat	09.11.2013	Jalaram Jayanti
Wed	13.11.2013	Tulsivivah

The Indian calendar is based on mathematical calculations based on the movement of the sun, the moon and various planets. Clearly this tells us auspicious days, months and the time of the day.

Shree Ram Darbar

Aum Namah Shivay

Hanumanji

Badiya Dev

Sai Baba

Jalaram Bapa

Vishwakarma

